חודש ייצור סיגריות ב„דובק"

מאת אזדי נחשון, כתבנו הכלכלי בתל אביב

עובדי „דובק" חידשו אתמול אחה"צ את ייצור הסיגריות אולם בעקבות ההשבתה בימים האחרונים צפוי עדיין מחסור בסיגריות היום ומחר.

אתמול נפגשו ראשי ועד העובדים ב„דובק" וחשב החברה עם מנכ"ל משרד התעשיה והמסחר, יורם בליזובסקי. מנכ"ל התמ"ס הבהיר לנציגי „דובק", כי אם יימשך המחסור בסיגריות, ינקוט המשרד בכל האמצעים כדי לספק את צרכי השוק.

בליזובסקי אמר, שהבודק החיצוני של מחירי הסיגריות הגיש דו"ח ביניים וחסרים לו נתונים נוספים מהחברה כדי להשלים את בדיקתו. חשב החברה הבטיח להגיש את הנתונים החסרים תוך מספר ימים ובליזובסקי התחייב כי ממצאי הבדיקה יושלמו תוך שבוע ימים מיום הגשת הנתונים.

יום ד', ט"ז בטבת תשמ"ח, 6 בינואר 1988 / שנה מ"ח מס' 13540 / המחיר 1.10 ש"ח כולל מע"מ

עם סגירת הגיליון: דיון במועצת הביטחון על השטחים

צפויה תמיכת ארה"ב בקריאה למנוע גירוש

מאת דליה רפאל, מנחם ענברי, ואבי בניהו ואורי הורוביץ, כתבי „על המשמר"

מועצת הביטחון של האו"ם התכנסה אמש בחצות, לפי שעון ישראל, לדון בגירוש הפלשתינים מהשטחים.

את כינוס המועצה דרש הנציג הירדני באו"ם, עבדללה סלאח, המכהן כיו"ר הקבוצה הערבית. במכתב ששלח למועצה, נדרשת ישראל שלא לגרש את הפלשתינים מהשטחים, ולכבד את אמנת ג'נבה. ההצעה הוגשה למועצת הביטחון על־ידי המדינות הבלתי מזדהות.

(סוף בעמוד 4)

גורמי ביטחון: פוטנציאל מסוכן להצהרת המרי האזרחי בשטחים

מאת אבי בניהו, כתבנו הצבאי, ופנחס ענברי, כתבנו בשטחים

יום לאחר הכרזתם של אישים פלשתינים על כוונתם לקרוא למרי אזרחי בשטחים, לא נרשמו כל צעדים ממשיים בכיוון זה.

ממערכת הביטחון נמסר בתשובה לשאלה, כי עבודת המינהל האזרחי התנהלה אתמול כסידרה בכל חלקי השטחים ולא ניתקלה בכל סירוב או התנגדות כלשהי.

עם זאת מציינים במערכת הביטחון, כי בהצהרתם של תריסר הפלשתינים „טמון פוטנציאל מסוכן מאוד", בעיקר בשל מעמדם והשפעתם של חלק ממשתתפי אותו כינוס ומהד התקשורתי שעשוי להיווצר בעקבות הכרזה כזאת.

חרף הדאגה המסוימת מההצהרה, נוסרבים עדיין במערכת הביטחון ובצה"ל להתייחס לנושא ולהגיב באופן רשמי. גורמים בטחוניים אמרו, כי משמעותו של מרי אזרחי

(סוף בעמוד 4)

תושב חאן־יונס נהרג וי"ד נפצעו

5 חיילי צה"ל נפצעו במהומות אתמול

מאת אבי בניהו, עזרא אבירן, בצלאל עמיקם, אורי הורביץ, יצחק שור, יהודה צור ודליה שחורי כתבי „על המשמר"

תושב חאן יונס נהרג אתמול ועוד שבעה תושבים מקומיים נפצעו במהלך מהומות אלימות בין מאות תושבים באזור לבין חיילי צה"ל. בארועים נפצעו גם 5 חיילי צה"ל. כוחות הבטחון הטילו עוצר על אזורי המהומות בחאן יונס.

(סוף בעמוד 4)

משטרת קאהיר עצרה סטודנט שהפגין אתמול באוניברסיטת עין שמס. המשטרה מסרה, כי 30 בני אדם נעצרו בהפגנות

צילום: איפי

שר הפנים המצרי אסר הפגנות־רחוב

מאת אורי הורוביץ, כתבנו לענייני המזה"ת

שר הפנים המצרי, הגנרל זאכי באדר, אסר על הפגנות רחוב במצרים עקב התנגשויות אלימות בין סטודנטים באוני־ברסיטת עין שאמס לבין המש־טרה. הוא אמר כי המשטרה תנקוט את כל האמצעים שבידה לסזר הפגנות כאלה.

אתמול הפגינו כ־1000 סטודנטים באוניברסיטה בקאהיר הם יידו אבנים על המשטרה. שוטרים הפעילו פיצצות גז מדמיע, ואף עצרו כמה מהסטודנטים. הסטודנטים התכנסו בקמפוס לאזכרה של סולימן חאתר שרצח בחודש אוקטובר 85 תיירים ישראלים בראס בורקה, והתאבד בכלא לפני כשנה. כמו כן הם הביעו הזדהות עם תושבי השטחים.

כ־200 עורכי דין מצריים הפגינו אתמול בבניין ההתאחדות שלהם. הם הפגינו לאות תמיכה בתושבי השטחים. הם השמיעו סיסמאות תריפות נגד השלטונות כמו: „חוסני מובארק, פלשתין אינה אבודה."

מזכיר אגודת עורכי הדין במצרים מסר, שארגונו ידון עם ראשי האופוזיציה במדינה באפשרות לקיים הפגנות משותפות.

2 נערים ערבים חשודים בפריצה וגניבת תחמושת ממחנה צה"ל

ביום א' נמצאה גופתו של אחד מהם, סמוך למחנה ליד צומת גולני

מאת שלמה גלזר, כתב „על המשמר"

ביום ראשון נמצאה גופתו של ראבח זרעיני, תלמיד י"ב בן 17 מהכפר טורען, במטע זיתים הסמוך למחנה צבאי ליד צומת גולני. מציאות הגופה הביאה לפיענוח של פריצה שארעה לפני כחודש למחנה. פריצה שבמהלכה נגנבה כמות גדולה מאוד של תחמושת. המשטרה עצרה את מוחמד מעסר, בן 18, כחשוד בסיוע לפריצה. מעצרו של החשוד הוארך בעשרה ימים. הנער נהרג, ככל הנראה, בעת שתחמושת התפוצצה: במטע הזיתים נמצאה התחמושת שנגנבה בשעתו.

משפחתו של הנער הכחישה כל אפשרות כי היה לו קשר עם ארגוני החבלה וטענה, כי נהג לבלות במטע הזיתים השייך למשפחה. שלשום נערכה הלווייתו בחשאי, זאת חרף כרוזים שפירסמה רק"ח, בהם היא טוענת כי הצבא נושא באחריות לרצח הנער.

פרשנות / אבי בניהו

יעד הגירוש — לבנון

שלושה ימים לאחר החלטת ממשלת הביטחון להוציא צווי גירוש נגד תשעה פעילים מרכזיים של ארגוני החבלה בגדה וברצועת עזה, אין בשטח סימנים כלשהם שאבן מדיניות הגירוש תרתיע את אוכלוסיית השטחים. עובדה היא, כי בימים האחרונים, חזרות הפרות הסדר האלימות בשטחים ואף גובים מחיר רמים בהרוגים ופצועים.

מערכת הביטחון עלולה גם להיקלע בבעייה בכל הקשור ליעד הגירוש. ירדן, סוריה ומצרים כבר הודיעו, כי לא יסכימו לקלוט את המגורשים. גם אם מישהו מהקברניטים נאחז באמונה בין־לאומית וירצה לגרש לירדן (מנימוק, כי ירדן היא מדינתם של תושבי השטחים), הוא חייב לקחת בחשבון את הסצינה המביכה שבה מחזירים שלטונות ירדן את המגורשים אל גשרי הירדן, באירוע

(סוף בעמוד 4)

תשובות שולץ לשמיר על „מסמך לונדון"

● חוגים מקורבים - עמוד 8 ●

בריטניה מתייצבת מאחורי מלור; העיתונות לוגנת

● עמ' 3

השעיית מפקח גרמה להשבתת „אל על"

לאחר חצות חזרו העובדים לעבודה

מאת יוסף שמי, כתב „על המשמר"

אמש השביתה נציגות עובדי „אל על" את החברה. עובדי המשמרת השנייה נצטוו לעזוב את העבודה בתגובה להשעיית חבר נציגות העובדים, ברוך לוי.

לוי, המשמש כמפקח צוות, סרב לאשר יציאת מטוס מטען בטענה, כי תקלה בהגאי חגובה אינה מאפשרת להוציא את המטוס לטיסה לאירופה.

דובר „אל על", נחמן קלימן, אמר, כי לוי סרב למלא את הוראת הממונים עליו ולכן הושעה עד בירור בוועדת המשמעת.

בשל ההשבתה נדחתה טיסה לניו־יורק ולוס אנג'לס. בשעה 00.30 החליטה מועצת העובדים להחזיר את העובדים ממשמרת חלילה ולעובדתם, על־פי בקשת חיים חברפלד, שהבטיח לפעול לביטול השעייתו של ברוך לוי.

ממשלה עיוורת

ממשלת ישראל הסבורה, כי ההתרחשויות בגדה יסתיימו ברגיעה לאחר ש„יוחזר הסדר על כנו" באמצעות צווי ענישה חריגים, כמו גירושים, ועל־ידי נוכחות מאסיבית של כוחות הביטחון בגדה וברצועת עזה, מגלה סימני עיוורון פוליטי לגבי קריאת תמונת המצב האמיתית בשטחים. ייתכן מאוד, כי ניתן בכוח להפסיק את יידוי האבנים ומעשי האלימות האחרונים, אך אין לבטל את התפנית הפוליטית בשטחים עצמם, בקרב המנהיגות הפלשתינית, ובדעת הקהל הבין־לאומית.

עדיין אין לדעת מה הנשמעות המעשית של שתי ההצהרות שהושמעו ביממה האחרונה — זו בדבר „המרי האזרחי" שעל הכרזתה מתייעצים עתה כמה ממנהיגי הפלשתינים בגדה, וזו על „ממשלת גולה", שעל הקמתה הקרובה בישר מנהיג אש"ף, יאסר ערפאת. אבל אין כל ספק, כי המאורעות החמורים בגדה האיצו תהליכים של גיבוש צורות מאבק חדשות על־ידי המנהיגים הפלשתינים למיניהם. „המרי האזרחי" יכול לכאורה להתקבל על־ידי שלטונות ישראל כצורה סבירה וקלה יותר של המאבק הפלשתיני, מאבק שאינו אלים, אינו מחייב התערבות בכוח, ומונע אותן תמונות חמורות שיצרו לישראל תדמית קשה של שלטון כובש, המפיל קורבנות בקרב האוכלוסייה הנשלטת. מרי אזרחי יכול להתבטא באי־תשלום מסים, באי־שיתוף פעולה עם הממשל הצבאי בתחום כלשהו, ובמקרה מרחיק־לכת, בהימנעות תושבי הגדה מלהגיע לעבודה בישראל. אבל המרי האזרחי, אם יוחלט עליו, לא יספק חלקים של האוכלוסייה הפלשתינית, שאינם מוכנים לסמוך עוד על המנהיגות המנמסדית המקומית, ואינם מוכנים לצפות לתוצאות המאבק אשר על פי טבעו יכול להניב פירות, אם בכלל, אחרי תקופה ממושכת.

אשר ל„ממשלת גולה": הרי הרעיון עצמו אינו חדש, והקמתה נדחתה פעמים רבות בגלל הניגודים וחילוקי הדעות בתוך אש"ף עצמו. ישנם פוליטיקאים ופרשנים בארץ הטוענים, כי גם הפעם הרעיון הזה ייגנז מאותן הסיבות. אך השינוי הקוטבי בדעת הקהל הבין־לאומית לרעת ישראל ולטובת הפלשתינים, יכול להיחשב כשעת כושר בלתי חוזרת להקמתה של ממשלת גולה. אם זו תקום, מובטחת לה הכרה מיידית על־ידי מדינות רבות בעולם. דבר זה ישנה את מעמדו של אש"ף ויהפוך אותו לגורם בין־לאומי שבלעדיו לא יקום שום הסדר מדיני.

אם להוסיף להשלמת התמונה את תגובתו החריפה של סגן שר החוץ הבריטי בעת סיורו בעזה, על מראה עיניו לגבי העזובה במחנות הפליטים, ועל הירי נגד המפגינים, הרי שמצבה המדיני של ישראל הוחמר באורח קיצוני לאחר הנסיונות „להחזיר את הסדר על כנו" „ביד חזקה". ולעת כזאת יושבת בירושלים ממשלה שאינה מבינה, כי בהסתמכותה על הכוח בלבד היא נושאת באחריות להתדרדרות מסוכנת במצבה הבטחוני והמדיני של ישראל.

אל הכורסא / חומוס

תקשורת

שוב הוכח שהתקשורת אשמה. הפעם בגדול ולאור היום. אין ספק שצדק הרמטכ"ל כשאמר שהתקשורת מלבה את המהומות וצדק כבוד הנשיא שאמר גם הוא משהו דומה. לאור היום חדר צוות טלוויזיה ערמומי, למסעדות מסוימות, סודיות וחשובות לבטחוננו. בלי להודיע לדובר צה"ל, בלי להתייעץ עם יועץ ראש הממשלה לתקשורת — טעם חומוס ולקח אותו לבדיקה מעבדתית. אחר כך, לא הסתפק הצוות בשערוריה הזו ואף מצא איאילו מיליוני חיידקים, ספר אותם אחד לאחר ופרסם ברוב חוצפתו את הממצאים הבריאותיים בטלוויזיה.

התוצאות לא אחרו לבוא כמובן: תדמית החומוס ירדה פלאים ברחבי הארץ. כל מנגב ממוצע החל לשאול את המלצר כמה קוליפורמים הוא מגיש לו. תמונות של חומוס בוער החלו להופיע השכם והערב בכל כלי התקשורת וחברות החומוס הוכרחו לפרסם התנצלויות ובדיקות חומוס צואתי או צואה חומוסית, על־פני עמודים שלמים בעתונים — פרסומים שעלו להם מאות־אלפי שקלים. עכשיו בואו ונראה מה היה קורה אילולא הסתובבו אותם עיתונאים בין הרגליים וחקרו מה עושה החומוס למעיים שלנו: במקום לרעוד בכל גופינו, לא לישון בלילה ולמות מתת־תזונה, היינו יושבים נחת ומנגבים עם קצת שמן, חמוצים וצנובר. מסתכלים על המלצרית החרשה ונאנחים רק על מהות המשפטים בשטחים.

מה כל כך רע בחיים נורמליים שכאלה מר גינת? הרי על כך בדיוק כבר קונן המשורר — „כי חומוס העם" והתכוון בעצם לומר — למה שהטלויזיה תקלקל את הבריאותו היום, מכך מספרים לנו, יופן חלק ב' של הרעל.

דפי גינת – תמיד אשם

איתי לנדסב

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל

נעמת

תנועת נשים עובדות ומתנדבות

יום עיון וטקס הענקת פרס ההתנדבות ע"ש בבה אידלסון ז"ל - תשמ"ח

ייערך ביום ד' 6.1.88 ט"ז טבת תשמ"ח החל משעה 9.30 במלון דן – רח' הירקון 99 תל־אביב

ביום העיון ייערך רב שיח בנושא: מעורבות חברתית ואתגרים אישיים

בהשתתפות:

הח' מאשה לובלסקי – מזכ"ל נעמת
הח' דוורה מאיר – יו"ר אגף הארגון
ח"כ חייקה גרוסמן
פרופ' אפרים יער – דיקן הפקולטה למדעי החברה אונ' ת"א
הסופר חנוך בר־טוב
מנחה – דן שילון

★ ★ ★

טקס הענקת פרס ההתנדבות ייערך בשעה 14.30

בהשתתפות:

הח' מאשה לובלסקי
ח"כ אורה נמיר
הח' אסתר הרליץ
מנחה – כרמי־יה מדן

★ ★ ★

הפרס מוענק לסניף, לקבוצה מתנדבת ולאשה שהצטיינו בנושא ההתנדבות

"המשמר"

ציור מצב

רעל / מצבי־יסוד

מה נלין על בני 18?

חיילי צה"ל, אם לשפוט לפי הפירסומים האחרונים, מתפקדים היום בשני מצבי יסוד: או שהם פועלים „באופן אוטומטי", או שהם ב„איבוד עשתונות". בשני המקרים — התוצאות זהות.

אוטומטי היה החייל שפתח בירי לעבר קבוצת מידי אבנים בעיר שכם והרג את אחד הצופים שעמד בפתח חנותו. ההכרה באוטומטיותה של הפעולה גרמה לזיכויו של היורה. שלא באופן אוטומטי אבל תוך איבוד עשתונות זמני, פעל החייל שרדף שלשום אחר ילד בכפר אידם וכדורי רובהו פגעו בכובסת בת ה־25 שעמדה במרפסת ביתה. איבוד העשתונות יהיה בוודאי טיעון מרכזי בנימוקי ההגנה, בבוא שעתו של החייל לעמוד לדין על מעשהו.

מכיוון ששני מצבים בלבד בצה"ל, אינם בגדר האפשר, יש כמובן גם מצב שלישי: מצב של שליטה מלאה על החושים ויישוב הדעת. אבל כשראש הממשלה ושר בטחונה אינם זוכרים מתי תיפקדו בפעם האחרונה במצב כזה, מה לנו כי נלין על חיילים בני 18?

לזר

תמונת מצב / מלחמות יהודים

מקדשים שם־שמיים בון־ליר

סכנה חמורה אורבת לעם היושב בציון: מנהל החינוך הרתי, יעקב הדני, וחבריו עלולים להחרים יום־עיון על הכשרת מורים, שייערך במכון ון־ליר ב־21 בינואר, בהשתתפות השר והמנכ"ל.

ומעשה שהיה כך היה: בראשית דצמבר, נערך במכון ון־ליר יום עיון למורים על „מגילת העצמאות". הדתיים באו כעוסים, משום שנציגם לא נכלל בצוות המתדיינים. אך חמתם בערה בהם, כאשר העיתונאי־המשפטן משה נגבי טען, כי פסקדינה של השופטת איילה פרוקצ'יה, בזכות הפעלתם של בתי־עינוגים בשבת, מבוסס על עקרונות מגילת־העצמאות.

בחצות היום, התאגדו המורים הדתיים לאגורה אחת והתפללו באכסדרת הבית בכוונה גדולה. כאשר תמה התפילה, ניגש אליהם המנהל האדמיניסטרטיבי של המכון, אבינועם ברוג, ואמר לשניים מן הנוכחים: „אינני מבין מדוע התפללתם כאן בלי לבקש רשות"? „מה, עלינו לבקש רשות להתפלל במקום ציבורי במדינת־ישראל?" שאלו.

„זה איננו מקום ציבורי, אלא פרטי, ולכן עליכם לבקש רשות," השיב ברוג.

24 מבין המחנכים הדתיים פנו בתלונה לשר נבון. מנהל לשכתו, יצחק שפירא, לא הבין כל־כך מהו הקשר בין נבון לפרשת מרכזית זו בהיסטוריה של החינוך בישראל, ולכן היפנו המתלוננים את תלונתם ליו"ר הנהלת ון־ליר, פרופ' יהודה אלקנה. הלה מיהר להשיב ברצינות אקדמית תהומית: מכון ון־ליר הוא מקום פרטי ולא ציבורי, ולכן, מצפים מכל אדם או קבוצה, כי יבקשו רשות לשימוש באתר לכל מטרה שהיא. אילו פנו המורים וביקשו להתפלל, אין ספק שהיו נענים בחיוב. הוויכוח הוא על השאלה, אם יש או אין צורך לבקש רשות לערוך תפילה בון־ליר.

הדני, שוחר־השלום, ביקש מלכתחילה לא להידרש לנושא, אך מכיוון שכך השיב אלקנה, הוא מבקש לשחרר את ון־ליר מן החובה לארח מורים דתיים. מכתב דומה נשלח לדוד פור, יו"ר המזכירות הפדגוגית, ויזום ימי־העיון. אלקנה השיב, שהוא מזמין את הדני לשיחת־רעים. פור השיב, שהכנס עם השר יתקיים, עם הדתיים ובלעדיהם.

אני מהמר על כך, שעד ה־21 בינואר תימצא הנוסחה הגואלת. הדתיים ישתתפו. הדני כבר הוכיח את נאמנותו לעקרונותיו.

יצחק שור

רעל / יד קשה

לְהַשְׁעוֹת אֶת הַיּוֹרֶה

1. לְהַשְׁעוֹת אֶת הַיּוֹרֶה!
לְהַשְׁעוֹת אוֹתוֹ בְּלִי־תְּנָאִי!
בְּלִי „נִבְדַּק" וּבְלִי „נִרְאָה",
לְהַשְׁעוֹת אוֹתוֹ וְדַי!

לְהַשְׁעוֹת בְּלִי רַחֲמִים –
שֶׁיָּבִין שֶׁכָּאן לֹא צְחוֹק,
שֶׁיֵּדַע טֹמְשְׁלָמִים
אִם רוֹצִים בְּאֶרֶץ חוֹק.

2. נִזְכֹּר בְּעֵת פְּרִיסָה
בְּדֶרֶג הַקְּרָבִי:
מֻתָּר לִתְלוֹת כְּבִיסָה –
אָסוּר לִהְיוֹת עֲרָבִי.

3. בִּשְׁעָתִי הִרְגַּשְׁתִּי סְתָם
תַּרְעֹמֶת וְאִי־נַחַת.
אַךְ אֵלּוּ מֵתוּ דֵּי מִזְּמַן,
הֵם הִתְיַשְּׁנוּ – וּבִמְקוֹמָם,
כָּל בֹּקֶר, כְּשֶׁאֲנִי רַק קָם,
פּוֹקֵד אוֹתִי הַפַּחַד.

קובי לוריא

אח"מ / הנסיך צ'ארלס

קמצן מלכותי

עד עכשיו, היתה ידועה דווקא אמא שלו, המלכה אליזבת, כחסכנית המלכותית, העוברת במסדרונות ארמון באקינגהם ומכבה את החשמל המיותר. עכשיו, כך טוענים אנשים העובדים בשירותו (או שמא עבדו, לאחר שהדברים הללו התפרסמו באנגליה), מסתבר, שהקמצן האמיתי הוא הנסיך צ'ארלס.

וכל זה למה? משום שבני־המלכה, לגמרי לא עני, החליט לבטל את מסיבת חג־המולד המסורתית של צוות־עובדיו, אותה הוא מכבד בנוכחותו. במסיבה זו משתתפים כל נושאי התפקידים הזוטרים: סייסים, מזכירות, משרתים. ההודעה על ביטול המסיבה באה, כך אומרים שם בדרמטיות, כרעם ביום בהיר. הרכלנים מקרב הפמליה הנסיכותית אומרים, שהוא החליט מה שהחליט משום שהפסיד שבעה מיליון ליש"ט בהתמוטטות הבורסה של לונדון. בהתחשב בעובדה, שגם כך עדיין נותרו איאלה מיליונים בחשבונו, קשה לקבל את ההסבר הזה.

צ'ארלס ודיאנה לא ביטלו את כל מסיבות חג־המולד שתיכננו. רק לצוות הזוטר, כאמור. הידידים העשירים של הזוג נהגו לבלות בשתי מסיבות שאורגנו לכבודם, ובאחת מהן, לא תאמינו, כיכב הנסיך הקטן ויליאם כמלצר חובב. אגב, אין הם יכולים להתלונן, כי גרבי־המתנות על עץ חג־המולד שלהם נותר ריק ומיותם. להיפך, הוא היה כבד מאוד בזכות שתי מתנות יקרות־ערך. הוא קיבל מכונית אסטון־מרטין, העולה בשוק כ־80 אלף שטרלינג, והיא זכתה במפתחות למכונית צנועה יותר, ג'גואר אקס. ג'יי־אס, העולה רק 30 אלף שטרלינג. את המתנות העניק להם ידיד יקר, האמיר של באחריין.

מי ייתן לנו דמי־חנוכה נדיבים כאלה?

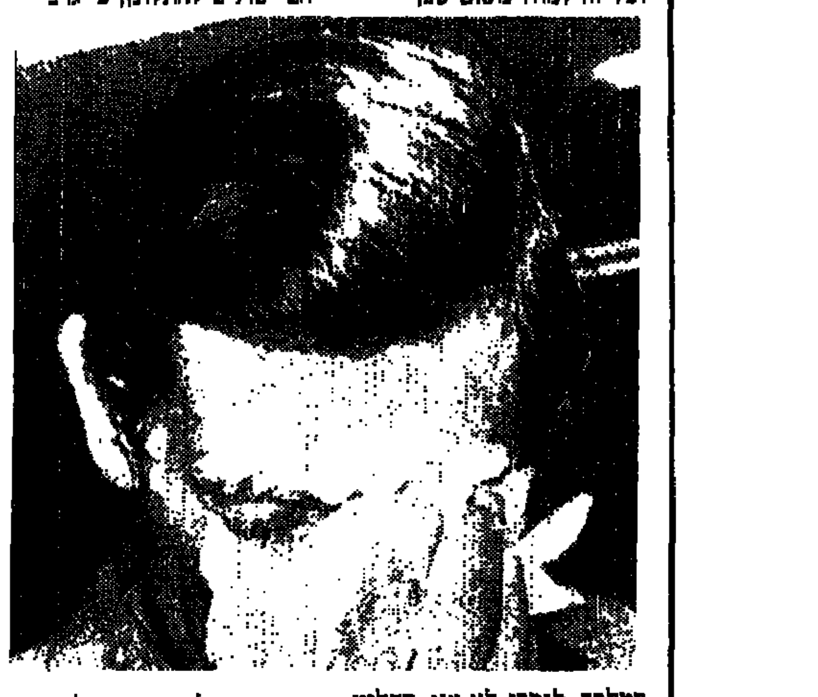

עומר ניר

עורך „עמודאחורי": אפי לנדאו

רא"ל שומרון: ההרוגים הם השמן על גלגלי ההפגנות

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

השליטה בשטח היא תנאי ל־כל מהלך מדיני — אמר אתמול הרמטכ"ל, רב־אלוף דן שומרון, בוועדת החוץ והביטחון, ובכך דחה את התביעות כי צה"ל ייסוג מן הערים וממחנות הפליטים.

נוכחות כוחות מוגברים של חיילי צה"ל בשטחים היתה לציר מרכזי בדיון שנערך בוועדה. במצב הנוכחי, אמר הרמטכ"ל, נסיגה כמוה כהזמנת המתפרעים לשלוט באיזור. אי־אפשר להימצא בחוץ ולשלוט. אם ננהג כך, נגיע למצב שה„שאביבה" יהיו השולטים, והטרור ייצא משם אלינו.

בהתייחסו למידת הזהירות הנד־רשת מחיילי צה"ל במילואים וב־סדיר, אמר הרמטכ"ל, כי „אם רוצים לשבור את מעגל האלימות, מוכ־רחים לדרוש מן החיילים התאפקות, עד לגבול ההגנה העצמית. עלינו לזכור, כי ההרוגים הם השמן על גלגלי ההפגנות. המסיתים נאחזים בהרוגים לצורך ליבוי ההתפר־עויות".

על החייל שירה באשה בכפר א־רם במזרח ירושלים אמר הרמטכ"ל, כי הוא פעל בניגוד להוראות בכך שניתק עצמו מחבריו ליחידה, ונכנס לבד לסמטה, וכך מצא את עצמו מוקף המון מאיים. מהירייה שכיוון לאוויר נפגעה למוות אישה שעמדה על הגג ותלתה כביסה.

הרמטכ"ל נשאל בעניין הפרסום במקומון התל־אביבי „העיר", לפיו התפרצו חיילים לבית החולים ברצועת עזה וירו לכל עבר, ובאותו איזור נורה ילד בידי חייל צה"ל. הרמטכ"ל השיב, כי „אין שחר לפרסומים אלה וכי נשקלת האפשרות שהעיתונאי אשר פרסם דברים אלה, מכרם חורי מח'ול, יועמד לדין.

חה"כ אלעזר גרנות (מפ"ם) אמר, כי מי שמורה לחיילים לרדוף אחרי כל נער המיידה אבן הוא זה הלוחץ על ההדק של אותו חייל, אשר יורה באוויר, כדי להגן על עצמו ופוגע בשגגה באשה הניצבת על הגג. וכל מי שבורה על תפיסת כל מיידה אבן הוא בבחינת „נער ימשול בם".

בהתייחסו לגירושים אמר גרנות, שכל גירוש כמוהו כעשר לוויות. המת נקבר ואולי גם יישכח ואילו החי צועק וקולו נשמע. כיוון שברור כי בשנה וחצי־שנתיים הקרובות מעטים הם הסיכויים למהלכים של שלום, הרי שצה"ל נקרא להמליץ בפני הדרג המדיני לפתוח אשנב לזעם, לתסכול וליאוש השוררים בקרב ערביי השטחים. כך, למשל, הנהגת בחירות חופשיות לראשי ערים תפתית את האיבה.

חה"כ יוסי שריד (ר"צ) התייחס לנוכחות הממושכת של צה"ל בשטחים כאל תופעה המזמינה מחדל לשנים הקרובות. הוא אמר, כי אבן הנזרקת היום היא אבן שואבת, שכבר שאבה את הצבא לשטחים ו„כי המלחמה הבאה לא תהיה על אבנים, וצה"ל לא יהיה מוכן וזה מה שמפחיד אותי כל כך".

5 פלשתינים תכננו לפוצץ מטוס בישראל

ראוואלפינדי, פאקיסטן. — חמישה מחבלים פלשתינים, העומדים למשפט על חטיפת מטוס נוסעים אמריקני ב־1986, הכריזו אתמול, כי התכוונו לפוצץ את המטוס מעל יעד אסטרטגי בישראל.

בבית המשפט בפאקיסטן, הם אמרו כי התכוונו לשחרר תחילה את 400 בני הערובה, והטילו את האשמה למרחץ הדמים ששם קץ לחטיפה, על חיילי קומנדו פאקיסטניים.

ארבעה מחבלים חמושים השתלטו על מטוס ג'אמבו של חברת פאן אמריקן כאשר היה בחניית ביניים בנמל התעופה של קאראצ'י ב־5 בספטמבר אשתקד. בפעולת קומנדו של חיילי פאקיסטן נהרגו 22 נוסעים ואנשי צוות ונפצעו יותר מ־100.

לחמשת המחבלים, שכפרו בהא־שמות, צפוי עונש מוות, אולם בהודעה שמסר מנהיגם, סלמן עלי־אל־טורקי, הוא הבהיר כי אין הוא מכחיש כי ניסו להשתלט על מטוס בואינג 747. „באנו לפאקיסטן כדי לחטוף מטוס אמריקני, כדי להסב את תשומת לב העולם לפלשתין", אמר.

„מטרתנו היתה לחטוף את המטוס, לשחרר את כל בני הערובה ולהטיס את המטוס למדינות שונות ולהשיג את שחרורם של 1500 לוחמי־חירות פלשתיניים".

עלייה משמעותית לדולר היציג

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

שערו של הדולר היציג עלה אתמול לראשונה, זה תקופה ארוכה, בצורה משמעותית: מ־1,5378 שקל לדולר ל־1.5499 שקל לדולר. היינו עלייה של 0.8 אחוז.

שערו של הדולר עלה בישראל עקב התאוששותו בעולם והדבר השפיע גם על שערי המטבעות האירופיים בישראל, שרובם ירדו אתמול בצורה משמעותית ביותר. רוב המטבעות האירופיים ירדו בכאחוז, אך הגדיל לעשות שערו היציג של היין היפני שירד ב־1.6 אחוז.

בעקבות ההתאוששות בשער הדולר מקווים עתה היצואנים, כי התאוששות זו תימשך ודבר זה יחייב את בנק־ישראל לבצע פיחות איטי של השקל לעומת הדולר, כפי שעשה במשך החודשים האחרונים תיסוף איטי של השקל לעומת הדולר.

אלפי ישראלים הימרו על בוררות טאבה

מאת כתבנו הכלכלי בתל אביב

אלפי אזרחים ישראלים הימרו אתמול בכספם על תוצאות הבוררות הבין־לאומית באיזור טאבה. הם השקיעו תשעה מיליון ש"ח בהנפקה של מלון „סונסטה".

ההנפקה שהוצאה אתמול נסתיימה בחתמת יתר בשיעור של 28 אחוז ו־405 אלפי היחידות נמכרו במחיר מקסימלי של 21 ש"ח ליחידה. לעומת מחיר מינימום של 19.25 ש"ח.

נשיא החברה, אלי פאפושדו, אמר, שאם הבוררות תפסוק לטובת ישראל הוא ימשיך להפעיל את החברה כחברה ריווחית והוא ישלם כבר השנה דיווידנד בסך 3,5 מיליון ש"ח במזומן ולאחר מכן כל שנה 30 אחוז משווי המניה.

במידה והשטח יועבר למצרים על־ידי הבוררות הבין־לאומית, מקווים הישראלים יחד עם פאפושדו לזכות בפיצויים כדוגמת מסוני סיני ולהרוויח מיד כמה אלפי אחוזים על ההון המושקע.

הותר פרסום חקירת שחיתות בבית־משפט השלום לתעבורה בת"א

מאת זהבה מוזס, כתבת „על המשמר"

פרטים על מעצרו של חשוד בתיווך בשוחד לצורך ביטול ושינוי גזרי־דין של בית־משפט השלום לתעבורה בתל־אביב, הותרו אתמול לפירסום, בשנה לאחר שנעצר החשוד במעשה, לאחר עתירתם של עתונאי „ידיעות אחרונות" מרסל זוהר ויחזקאל אדירם, שיוצגו על־ידי עו"ד מיכי מוזר.

העותרים טענו, כי לא ייתכן שאדם ייעצר יותר מ־60 יום והציבור לא יידע על כך דבר. נציגת פרקליטות המדינה, עו"ד הלנה ביילין, התנגדה בתחילה לפרסום פרטי החקירה שנפתחה לפני כשנה, בטענה שהיא קשורה לחקירה חסויה המתנהלת ביום על־ידי היחידה לחקירות פשעים במשטרת־ישראל, שאף ביקשה וקיבלה צו איסור פרסום לגביה.

לאחר שעו"ד מיכי מוזר הציג בפני בית־המשפט את הסדר הביניים אליו הגיע עם נציגת הפרקליטות, הותר לפרסם, כי החשוד, שיוצג בזמנו על־ידי עו"ד ד"ר חיים משגב, שהה במעצר למעלה מ־60 יום ושוחרר בערבות רק לאחר שעתר לבג"צ לביטול צו איסור פרסום על מעצרו.

העצור הוחשד בשיבוש הליכי משפט בשנים 1984—1986, בתיווך בשוחד לצורך ביטול ושינוי גזרי־דין של בית־משפט לתעבורה, בקבלת כספים במירמה לצורך ביטול גזרי־דין ובניפוק ביטולים מזוייפים של פסקי־דין שניתנו בבית־המשפט לתעבורה.

כן הותר לפרסם כי החקירה בפרשה נמשכת.

עו"ד פוייר ממשרדו של עו"ד צנק, המייצגת חשוד נוסף בפרשה, התנגדה לפירסום העובדה כי החקירה נמשכת וכי המוסד הממלכתי בו מדובר הינו בית־משפט לתעבורה. „אני סבורה כי חשיפת שני הדברים האלה עלולה להוות פתח לפירסומים נוספים". אך השופט אבן־ארי לא סבר כמוה וכדבריו, קיבל בברכה הסדר ביניים זה „אשר מתחייב לאור המצב שנוצר".

פרס — היום במשפט ואנונו

ממלא מקום ראש הממשלה, שמעון פרס, יעיד היום בצהרים במשפטו של מרדכי ואנונו, המתקיים בבית המשפט המחוזי בירושלים.

ראש הממשלה, בתוקף סמכותו, הטיל צו־חיסיון על חמישה נושאים המצויים בתחום ידיעתו של מר שמעון פרס.

משמעות צו החיסיון, כי מ"מ ראש הממשלה לא יוכל להישאל או להשיב על שאלות הקשורות בנושאים עליהם מוטל החיסיון. צפוי, אם כן, שעדותו של מר פרס תהיה עדות קצרה.

כתב עתי"ם מזכיר, כי שמעון פרס הוזמן על־ידי בית המשפט להעיד מטעם ההגנה, זאת לאחר שאושרה בקשת ההגנה בעניין זה. (עתיים)

דו"ח ואלדהיים בשני לפברואר

וינה.— ועדה בינלאומית של היסטוריונים החוקרת את עברו של קורט ואלדהיים מתכוונת להגיש את ממצאיה ב־2 בפברואר — כך מסר אמש יו"ר הוועדה, הנס רודולף קורץ.

קורץ, פרופסור בדימוס להיסטוריה משוויץ, אמר, כי הוועדה תקיים את ישיבתה האחרונה ב־25 בינואר, ושבכוונתה לחקור את ואלדהיים בעניין שירותו בצבא הגרמני בבלקאנים, בטרם תשלים את הדו"ח.

זכו בלוטו

בהגרלת הלוטו מס' 01/88 שהתקיימה ביום 5.1.88 עלו בגורל המספרים: 15, 17, 20, 23, 30, 35 והמספר הנוסף הוא 3.

צלצול מהיר — [illegible]

הרב פורוש במונולוג מרגש על נס מעטפת הנפץ שנפתחה אך לא התפוצצה

„בכל בוקר מכניסים לי למשרד מכתבים. אני עובר עליהם ועונה. הכניסו כוס קפה, הוא נשפך, אז אמרתי: הפח נשבר ואנחנו נמלטנו. איך שאני גומר את הפסוק אני רואה מעטפה שפתוחה עם כבין למעלה.

בדרך־כלל, המזכיר שלי מוציא את הנייר מכתבו ומהדק למעטפה. במקרה הזה הוא לא עשה זאת. הוא לא זוכר בדיוק למה.

אני מסתכל על המעטפה ורואה ד. נסים. איסטנבול. נזכרתי בהודעות של העיתונות. מיששתי את המעטפה וחשתי שבפנים לא נמצא נייר, אלא דבר רגיש. נבהלתי מאוד והוצאתי את המעטפה החוצה לחצר האחורית וצלצלתי למשטרה. תוך דקות ספורות היא הגיעה.

המכתב הגיע כנראה לביתי כמה ימים קודם אבל אני נותן הוראה להעביר את כל המכתבים למשרד ולכן זה לקח כמה ימים.

חבלני המשטרה אמרו לי שזה נס גדול ושאני צריך לקפוץ לבית־הכנסת ולקרוא קריאת הגומל.

„...נו, אז עכשיו אני מודה לשם על חן חסדו ושהציל אותי מפני הרעה הזאת. אני מרומם וקורא לציבור להמשיך להיות ערני."

לא חשבת לרגע שחסידי גור עשו לך תרגיל?

פורוש: חא חא חא... הם באיסטנבול? לא יכול להיות.

מיכאל איתן: ערביי ישראל סרטן במדינה

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

הכנסת שוב סערה אתמול, בדיון נוסף שערכה המליאה באירועי „יום השלום" של ערביי הקו הירוק. מיכאל איתן (ליכוד־חירות) כינה הערבים בישראל „סרטן".

סגן השר, רוני מילוא, בתשובה להצעה לסדר היום של אמנון לין (מערך) הסביר, כי „אירועי יום השלום שאירעו משקפים וגרמו למחשבה ולשיקול־דעת בקרב רבים באשר ליחסים בין יהודים וערבים בארץ־ישראל ובמדינת ישראל". לדעת מילוא, רוב ערביי ישראל רוצים לחיות בשלום עם היהודים.

המדינה צריכה להשקיע מאמץ נוסף ומיוחד לקידום הדו־קיום בין כל אזרחיה. כבר בתקציב המדינה הזה יש כספים רבים יותר למגזר הערבי.

אמנון לין (מערך) הציע לממשלה לעודד את החוגים המתונים במגזר הערבי, מול החוגים הקיצוניים המזוהים עם אויבי ישראל. יש למנות ברוב משרדי הממשלה בכירים ערבים, על־מנת שיעזרו לממשלה לנהל את מדיניותה במגזר הערבי.

מיכאל איתן טען, כי אלפים מאזרחי המדינה הערבים הם בבחינת סרטן בגוף המדינה. ובסרטן מטפלים „על־ידי עקירה, על־ידי סילוק החלק שבינתיים הוא קטן, אבל הוא עלול לסכן ולהרוס את הגוף כולו".

גברת רודאבאניה — בת 10 מיליון שנים

מאת כתבי עתי"ם וסוכנות הידיעות ההונגרית

בודפשט. – מדענים הגיעו למסקנה ש„הגברת הזקנה" שנתגלתה ברודאבאניה היא בעלת הגולגולת המשוקמת השלמה היחידה בעולם, שיכולה לספק לנו מידע על בני האדם שחיו לפני 10 מיליון שנים.

העצמות נתגלו לפני שנה ברודאבאניה שבצפון הונגריה והפכו מייד לסנסציה מדעית ברחבי תבל. סבורים, כי הגולגולת היא של „פיתקאנתרופוס" שחי לפני כ־10 מיליון שנים.

הגולגולת שכונתה על ידי המדענים בשם „רוד־77", מייצגת שלב חשוב בהתפתחות היצורים דמויי האדם, מתקופה שבה כבר הושלמה ההפרדה של אבות אבותיו של האדם מאלה של האורואנגוטנג. עם זאת, באותה תקופה, טרם התהוו, לטענת החוקרים, היצור האנושי הראשון מהסוג המודרני.

ספריית אונ' הנגב מסרטנת 12 שנה

מאת שלי יחימוביץ, כתבת „על המשמר"

באוניברסיטת בן גוריון בנגב נסגרו אתמול כמה מאולמות הספרייה המרכזית, לאחר שבבדיקה שערך בהם משרד הבריאות – התגלו באוויר סיבי אזבסט מסרטנים.

אתמול בבוקר, כשנודעו תוצאות הבדיקה של מומחי משרד הבריאות, הנחה המשרד את הנהלת האוניברסיטה לבצע מייד תיקונים בתקרות הספרייה. הבדיקה הוזמנה ומומנה על־ידי האוניברסיטה, לאחר 12 שנים שגורמים באוניברסיטה חוזרים ומתריעים על הסכנה שנשקפת מן האזבסט.

בבדיקה התגלתה נוכחות של סיבי אזבסט באוויר. סיבים אלה, כאשר הם נושמים לאורך זמן, עלולים לגרום לסרטן. לפני שנים אחדות נאסר השימוש בסוג זה של אזבסט לבניית בניינים.

משרד הבריאות הבהיר לאוניברסיטה, כי הממצאים אינם מאפשרים המשך פעילות רגילה בספרייה. האוניברסיטה הודיעה, כי תבצע טיפול באמצעות שיטה של התזת דבק על האזבסט. בשל כך יהיו אולמות הספרייה שלהם תקרות אזבסט – סגורים במשך כל תקופת העבודה. צוות משרד הבריאות ילווה את התיקונים ובסיומם יערוך בדיקה נוספת כדי לוודא שאין סכנה בשהייה במקום.

"על המשמר" עתון יומי

תמו"ל: עתון וספר בע"מ
עיתון מפלגת הפועלים המאוחדת

עורך ראשי: מארק גפן
עורך משנה: ישראל זמיר
מרכז המערכת: רוביק רוזנטל

המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב טל. 378833
חשבון בבנק הדואר 3—43360—4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999

"AL-HAMISHMAR"
(The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652

סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2, בניין סנטר חודים 102—121. טל' 3—233161. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' פבזנר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

בריטניה הרשמית מתייצבת מאחורי תת־שר החוץ הבריטי; כעס בירושלים

מנכ"ל משרד החוץ יוסי ביילין זימן את מלור ואמר לו שהיתה זו תקרית מצערת ומיותרת □ שמיר: גם ישראל אינה מאושרת מהמצב □ „טיימס": אלה דברי ליצנות — המצב שם הרבה יותר מסובך □ רבין לטלוויזיה הבריטית: דברים כאלה מעודדים תסיסה ומהומות

מאת רסנה ורדי, מוטי בסוק, דליה שחורי
וכתבי סוכנויות הידיעות

דבריו של תת־שר החוץ הבריטי דיוויד מלור בעזה שלשום, כי על ישראל לשנות את מדיניותה בשטחים, עוררו תגובות חריפות בישראל ובבריטניה.

האורח נועד אתמול עם ראש הממשלה יצחק שמיר שאמר, כי „ישראל אינה מאושרת מהמצב בשטחים, אך דעתנו נחושה להחזיר את החיים למתכונת נורמאלית." ראש הממשלה אמר, כי הוא רואה בבריטניה ידידה של ישראל ומעריך מאוד את עמדתה התקיפה נגד הטרור.

בפגישה של מלור עם המנכ"ל המדיני של משרד החוץ ד"ר יוסי ביילין נאמר לו, כי התקרית שהיה מעורב בה שלשום בעזה היתה מצערת ומיותרת.

מיופה הכוח של ישראל בלונדון, מישה רכיב, גינה את התבטאויותיו של מלור ואמר, כי „קל לו לאדם לערוך ביקור קצר בעזה, ולתאר את המצב שם בלשון חריפה. קשה יותר לשאול מדוע לא השכילו הפלש־תינים להוציא משורותיהם מנהיגים המוכנים לנהל משא ומתן לשלום."

שלשום אמר שר הביטחון יצחק רבין בראיון לטלוויזיה הבריטית, כי הצהרות לא אובייקטיביות מעודדות את הקיצונים מתושבי השטחים, ומלבות את המהומות. ח"כ רוני מילוא מחה אף הוא על דברי תת שר החוץ הבריטי ואמר, כי לדעתו ההערה היתה מיותרת ולא במקומה.

תגובות בבריטניה

משרד החוץ הבריטי תמך אתמול בדברים שהשמיע תת־שר החוץ הבריטי דיוויד מלור בעת שביקר ברצועת עזה. דובר המשרד אמר כי דבריו של מלור ביטאו את מדיניות ממשלת בריטניה, שהובהרה פעמים רבות.

מלור אמר ביום שני בעת שביקר במחנה הפליטים ג'בליה ברצועת עזה, כי ישראל אינה עושה די לשפר את תנאי החיים המזעזעים והבלתי אנושיים בשטחים.

כמה מחברי בית הנבחרים בבריטניה אמרו, שלמלור לא היתה כל זכות למתוח ביקורת על ישראל, שעה שבריטניה מעורבת במלחמת אזרחים משלה בצפון־אירלנד. ציר בית הנבחרים מטעם הלייבור גרנואל ג'נר אמר, כי „לו הגיע אמריקני מצפון אירלנד והתבטא כפי שעשה מלור ספק אם היינו מתרשמים מדבריו." העיתון „טיימס" כתב אתמול כי המצב בשטחים מסובך הרבה יותר מכפי שמלור חושב. „העובדה שהשמיע דברי ליצנות מעין אלה מעוררות שאלות רציניות באשר לתבונתו המדינית," כתב העיתון. העיתון „פיננשל טיימס" סבור, כי הדברים שהשמיע תת־שר החוץ הבריטי הובעו ע"י רוב הממשלות הערביות במזרח התיכון. העיתון „גארדיין" כתב כי מלור היה מזועזע ממה שראה, והתנהג כמו רוב המבקרים, המגיעים בפעם הראשונה לרצועת עזה.

בין מבקריו של מלור היה באסם אבו שריף, יועצו של יאסר ערפאת, שאמר כי דבריו קידמו את העניין הפלשתיני.

תת מזכ"ל האו"ם יבוא לבדוק המצב בשטחים בהתאם להחלטת מועב"ט

מאת דליה שחורי, הכתבת המדינית של „על המשמר"

תת מזכ"ל האו"ם מארק גולדינג יבקר בישראל בשבוע הבא. מטרת הביקור היא לבדוק את המצב בשטחים המוחזקים, בעקבות החלטת הגינוי לישראל שקיבלה מועצת הביטחון ב־22 בדצמבר. בהחלטה זו נקרא מזכ"ל האו"ם לשגר שליח מטעמו לישראל, כדי לעמוד על המצב בשטחים.

דובר משרד החוץ אהוד גול אישר אתמול, כי „גולדינג הודיע על כוונתו לבקר בישראל בשבוע השני של ינואר ולהפגש עם מנהיגיה". גול ציין, כי גולדינג מבקר בישראל לעתים מזומנות, במסגרת טיפולו בנושאים מדיניים ובנושא כוחות השלום של האו"ם.

עוד אמר גול, כי מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס יקבל אותו לשיחה, בה יסביר לו את המצב בשטחים ואת הסיבות להתנגדות ישראל לטיפול מועצת הביטחון בהתפרעויות בשטחים המוחזקים, ובכלל זה להחלטת הגינוי לישראל.

לא ידוע אם ראש הממשלה יצחק שמיר יקבל את גולדינג.

פרס על שרון: אולי יש עבורו בית גם ב„רובע המוסלמי" בעזה?

מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס אמר אתמול במכון וינגייט בנתניה כי „מר שרון השקול לא זוכר מה שאמר אתמול, לא יודע לעשות היום, ואינו יודע מה יעשה מחר וקורא לעצמו אדם שקול".

פרס התייחס להתבטאויותיו של השר שרון שהשמיע נגד פרס כדבר הצעתו לפרז את עזה כ„בלתי שקולה".

„הערותיו של השר השקול שעשה רק דברים שקולים, כמו למשל הקמת 19 ישובי רפאים, תוך כדי המו"מ עם מצרים על סיני, דרך פינוי ימית ועד המלחמה בלבנון, שהיתה שיא של שיקול דעת מבחינת הרצון לשלום. המלחמה בלבנון היתה הוכחה ליכולתו של שרון להביא שלום. הנושא השקול האחרון הוא קניית הבית ברובע המוסלמי בירושלים העתיקה. אולי יש עוד בית אחר ברובע המוסלמי בעזה?..."

כתבנו יצחק שור מוסר כי, יו"ר סיעת המערך רפי אדרי יעץ אתמול לשר אריאל שרון לנהוג כמו אחרים, להתכבד ולשבת בביתו. מן הראוי כי יעשה כן לאחר האסון שהביא על עם ישראל במלחמת לבנון וישחרר את העם מעולו. (עתיים)

ארנס שולל אפשרות של קואליציה עם „כך" בעתיד

מאת שלמה גליזר, כתב „על המשמר"

ח"כ משה ארנס אינו שולל את האפשרות שיחזור לכהן בממשלה בקרוב. בהתייחסו לנושא אמר ארנס שאינו חוזר מחר, וכי עליו לדבר קודם כל עם ראש הממשלה שמיר. „אבל בפוליטיקה אי־אפשר לדעת מה יקרה בעתיד וחודש זה וזמן רב", ציין ארנס. הוא אישר כי הופנו אליו באחרונה פניות רבות בעניין. ח"כ ארנס דיבר במהלך ביקור שערך בבית־שאן. במהלכו שוחח עם תלמידים, ביקר באתר הארכיאולוגי וסייר במפעל „ראדא" שעסק בייצור מערכות מחשבים ל„לביא". בהתייחסו להתבטאות המיוחסת לסגן השר רוני מילוא, בדבר אפשרות של שיתוף פעולה פרלמנטארי עם כהנא אמר ארנס כי אפשרות כזאת „כלל אינה קיימת ואינה מהווה כל אלטרנטיבה". בשום מצב פוליטי עתידי. באשר לביטול פרוייקט ה„לביא" הדגיש ארנס, כי לא הצליח עדיין בגיוס משקיעים זרים לחידוש הפרוייקט אבל טרם הרים את ידיו.

יימשכו ההקלות לעובדי משמרת שנייה ושלישית

מאת כתבנו לענייני עבודה

ההסדר הקובע מתן הקלות לעובדי משמרת שניה ושלישית ימשך, על־כך הודיע שלשום שר האוצר משה נסים למזכ"ל ההסתדרות ישראל קיסר. תוקף ההסכם פג למעשה בסוף חודש דצמבר האחרון וההסתדרות תבעה מהאוצר להאריכו כדי למנוע משבר ביחסי העבודה.

שמיר: השמאל השתלט על התקשורת והאמנות; היכן אנשינו? אומרים שיש

מאת דורית גפן כתבתנו לענייני מפלגות

„אני מודה שאנחנו כמעט ולא עושים כלום. לא הצלחנו בכלל" — אמר אתמול ראש הממשלה יצחק שמיר בהתייחסו ל„השתלטות השמאל על התקשורת בישראל". שמיר אמר את הדברים בפגישה עם נציגי הדור הצעיר של המפד"ל שבה השתתף גם השר זבולון המר. הוא הוסיף: „אני מוצא במחנה הליכוד מספיק כוחות עתונאיים ואנשים שיתנו את הטון בתחומי האמנות. אומרים שישנם כאלה, אבל צריך לחפש, למצוא ולהבליט אותם. אני שומע שהמצב קיים גם ביתר ארצות מערב אירופה. גם בצרפת ובבלגיה יש תלונות על „השמאל שמשתלט על אמצעי התקשורת". לדברי שמיר אין היום מונחים של שמאל וימין, הם השתבשו לחלוטין, לשמאל הישראלי יש רק שתי משמעויות, אמר שמיר, ויתורים מפליגים לערבים ולחימה אנטי־דתית. זה השמאל היום, אין להם הגדרה אחרת.

בהתייחסו לאפשרות שהליכוד ינצח בבחירות הקרובות אמר שמיר, כי גם אז יקרא להקים ממשלת־אחדות אבל אז כמובן התנאים יהיו שונים, אמר.

ראש הממשלה אמר לאנשי המפד"ל כי הוא היה זה שתרם בשעתו למינויו של המר לשר החינוך בממשלת הליכוד והוסיף „עדיין לא ויתרתי על כך". הוא ציין את הקירבה שישנה בין „חירות" לבין השקפת החיים הדתית לאומית באומרו כי ב„חירות" יש הרבה שומרי מצוות, ומשום כך יש להם אהדה טבעית והבנה לדת. זה מקל עלינו להיענות לפניות של הדתיים כמו חוק ההסמכה ושמירת השבת.

בנושא המדיני חזר שמיר ואמר כי הליכוד לא יוותר על חלקים מארץ־ישראל והוסיף כי הוא אינו רואה דרך אחרת לשלום אלא על־ידי הסכמי קמפ־דייוויד, על־ידי החלת האוטונומיה לתקופה של חמש שנים, והדגישו כי בתום התקופה הזאת תעמוד ישראל על זכות הריבונות שלה בכל חלקי ארץ־ישראל.

מצרי מקים עמותה לעידוד תרומות איברים

עובדיה מצרי, שבחזהו הושתל לב, יעמוד בראש עמותה ציבורית למען עידוד תרומת איברים לנתוחי השתלה.

כתבת עתי"ם מוסרת, כי בעמותה יהיו חברים 15 מושתלי לב נוספים, עובדים סוציאליים ומתנדבים שיפעלו בכל בתי החולים בארץ.

על כך סוכם בפגישה אצל שרת הבריאות שושנה ארבלי־אלמוזלינו שעודדה את עובד־יה מצרי, שחזר למצב בריאות תקין, ומגלה מודעות ורצון מיוחד לתרום למען הגברת המודעות בקרב הציבור הישר־אלי לתרום איברים, כדי לבצע בישראל ניתוחי השתלה ולא לשלוח חולים לחו"ל. מצרי, שביקר אתמול, אצל שרת הבריאות, בלוויית רעייתו לאה, קיבל את ברכתה של השרה ותמיכתה בהקמת עמותה זו.

בתצלום: מצרי ושרת הבריאות (עתי"ם)
(תצלום: רחמים ישראלי)

לוב מתכוננת להתקפה אווירית של ישראל

ביירות.— לוב נקטה אמצעי הגנה אחרי שקיבלה דיווחים בדבר אפשרות להתקפה אווירית של ישראל על אחת הערים בלוב, על־מנת לפגוע במרכזים של „החזית העממית לשחרור פלשתין", כך מוסר העתון „אל וטן אל ערבי".

לדברי העתון ישראל מתכוונת להתקיף בלוב במתכונת דומה של ההתקפה הישראלית על מטה אש"ף בתוניס.

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועד הפועל
הסתדרות עובדי המתכת החשמל והאלקטרוניקה

הודעה על קיום בחירות לועידת הסתדרות עובדי המתכת החשמל והאלקטרוניקה

מרכז הסתדרות עובדי המתכת, החשמל והאלקטרוניקה,

בישיבתו מיום ב' י"ד בטבת תשמ"ח 4.1.88, החליט על קיום בחירות לועידת ההסתדרות המקצועית הארצית ולאגודות המקצועיות המקומיות.

הבחירות הנ"ל יתקיימו ביום שלישי כ"ג אייר תשמ"ח, 10 במאי 1988.

חיים כמיל
יו"ר ועדת הבחירות המרכזית

השבוע בטוטו מינימום הפרס הראשון:
2,200,000 ש"ח

הקדימו לשלוח הטפסים
מה יהיה? יהיה טוטו
מינימום כלל הפרסים: 4.2 מליון ש"ח
פמל

המשכים

תושב האן־יונס

(סוף מעמוד ראשון)

המשטרה הצבאית פתחה בחקירה לבירור נסיבות הריגתו של תושב חאן יונס. גורמים צבאיים באזור מסרו כי המהומות אתמול מעירות, שגל הפרות הסדר בשטחים טרם הסתיים, וכוחות הבטחון נערכים לתאריכי אזכור נוספים החודש, שבהם עלולים ארגוני המחבלים לקרוא לפעולות אלימות והפרות סדר.

מתחקיר ראשון שערך אלוף פיקוד הדרום האלוף יצחק מרדכי עולה כי החיילים ומפקדיהם פעלו כשורה.

רה"מ יצחק שמיר העביר אתמול שדר לנשיא מובארק באמצעות שגריר מצרים בישראל מוחמד בסיוני. בשדר, התשובה לנשיא מובארק אומר מר שמיר, כי למצרים ולישראל יש עניין משותף בשקט בשטחים.

בראיון לרדיו מונטה קרלו אמר ערפאת, כי הוא צופה המשך המהומות בשטחים. הוא אמר כי הוא פנה למדינות הליגה הערבית, למדינות הוועידה האיסלמית ומדינות העולם השלישי לסייע לתושבי השטחים. הוא גם מסר, כי המועצה המרכזית של אש"ף שתתכנס ביום חמישי בבגדד תקבל החלטה חשובה אותה לא פרט.

ח"כ מוחמד ותד אמר אתמול, כי היד הקשה של שר הביטחון הדביקה את החיילים בחשיבה קלה וחוסר התחשבות בחיי אדם. לדבריו, יש לשקול צעדים שישימו קץ לאדישות הדרג המדיני למצב החמור.

צפוייה תמיכת ארה"ב

(סוף מעמוד ראשון)

נציג ישראל באו"ם, בנימין נתניהו אמר בריון, כי החלטות מועצת הביטחון אינן תורמות להרגעת הרוחות וקידום פתרון מדיני. "יוזמי ההצעה רוצים להשיג נסיגה חד צדדית של ישראל כדי להקים מדינת אש"ף. ישראל דוחה החלטות אלו על הסף. לא נסכים לשום התערבות בזכותנו לאכוף את החוק ביהודה ושומרון ובחבל עזה".

משקיפים באו"ם מעריכים, כי ההחלטה תתקבל ושארצות הברית תצביע בעדה. משלחת ישראל עושה מאמצים קדחתניים להשיג הימנעות אמריקנית.

במערכת הביטחון דנים בימים האחרונים במדיניות בשטחים, ולומדים את השפעתה על האוכלוסיה שם.

כן דנו ביעד שיגורשו אליו תשעת האנשים המיועדים לגירוש. במערכת הביטחון מעריכים, כי כל התשעה ימצו את הזכויות המוקנות להם בחוק, יפנו לוועדה המייעצת לערעורים, ואחר כך לבג"ץ.

פוטנציאל מסוכן

(סוף מעמוד ראשון)

הינו היתנתקות ראשי הערים והמכובדים מהשלטון בישראל מהמינהל האזרחי, דבר שלא בוצע, וכי צעד כזה, אם אכן ייעשה, יהיה בעוכריהם של תושבי השטחים.

הקבוצה המזרח־ירושלמית המבקשת להכריז על מרי אזרחי, תכנס מחר במזרח ירושלים מסיבת עיתונאים כדי לפרט את השקפותיה. ראש הקבוצה, עורך אל־פאג'ר, חנא סניורה, אמר לכתבנו, כי לא הייתה דרך אחרת לזעזע את דעת הקהל הישראלית. הוא איננו פוסל שיטות מאבק אחרות, אבל לדעתו מרי אזרחי יביא תוצאות טובות יותר לעניין הפלשתיני, בלי להרחיק את הישראלים מלאהוד את הפלשתינים במצוקתם.

הוא ער למיגבלות השיטה אבל אומר, כי יתחילו בדברים קטנים כדי לעורר תהליך שיגרוף בעתיד סקטורים מתרחבים והולכים בחברה הפלשתינית בשטחים. יתחילו בהחרמת מוצר כזה או אחר, שיש לו תחליף בתוצרת הפלשתינית, כמו סיגריות, שוקולד ומיצים, ואחר־כך ירחיבו את המעגל. הוא אמר, כי ארצות הברית הגדולה נולדה במשתה התה של בוסטון.

יעד הגירוש — לבנון

(סוף מעמוד ראשון)

תקשורתי בין־לאומי גדול שייסב נזק עצום לתדמיתה של ישראל. סצינה כזו היא בהחלט אפשרית ואפילו הגיונית בעיניהם של השלטונות בירדן.

באפשרויות הקיימות לאור הכרזותם של המדינות השכנות, הופכת לבנון לאופציה הכמעט יחידה אליה ניתן לגרש את התשעה. בלבנון, כידוע, אין ממשלה מרכזית שמסוגלת להתנגד בקול רם למהלך שכזה ושתדחה את הרעיון, כפי שעשו ירדן ומצריים.

לפיכך יש לצפות שהמגורשים יועברו אל שטח שמצפון לאיזור הביטחון בדרום לבנון, לאיזור כזה שבו לא תישקף סכנה לחייהם.

יש להזכיר עוד בהקשר זה, כי בית הדין הגבוה לצדק, שדן לא אחת בעתירותם של מיועדים לגירוש, לא פסל את החלטת מערכת הביטחון אולם בהחלט התערב כאשר ליעד הגירוש, מנימוקים של בטחונו האישי של המגורש.

בינתיים, טוב תעשה מערכת הביטחון אם תבחן את מידת ההשפעה של מדיניות הגירוש על מערכת ההתרעה בשטחים.

חשדות של המשטרה בעקבות הצתת „ארונות סעף"

מפעילי טלוויזיה בכבלים ניתקו אלפי קווי טלפון כ„פעולת גמול" נגד „בזק"

3 ארונות סעף הוצתו ביממה האחרונה ברמת־השרון וגרמו ניתוק המוני ■ בשבוע שעבר נותק מינויים ברמת־גן ■ הארונות הוצתו במקומות שבהם נותקו כבלי טלוויזיה פיראטית

מאת ניצה רימון, כתבת „על המשמר" ועתי"ם

אלפי מינויי טלפון נותקו ביומיים האחרונים בהרצליה וברמת השרון לאחר ש־3 „ארונות סעף" הוצתו. לארונות האלה מחוברים כבלים של אלפי מינויי טלפון.

ארונות הסעף מחוברים כבלי הטלפון עשויים ממתכת ואין כל אפשרות שהכבלים יתלקחו מקצר, ולכן חושדת המשטרה כי הוצתו בזדון. המשטרה חושדת כי מפעילי תחנות טלוויזיה פיראטיות בכבלים, מבצעים פעולות נקמה בחברת בזק. באחרונה פעלו המשטרה ונציגי חברת בזק באזור השרון, לניתוק תחנות כבלים פיראטיות רבות.

ממשרד דובר „בזק" נמסר כי פעולות שיקום הארונות ימשכו כשבוע ימים ובינתיים ממשיכה המשטרה לחקור.

גם ברמת־גן

קצין הביטחון של חברת „בזק" עמירם שפירא גילה כי לפני מספר חודשים נותקו קווי טלפון ברמת־גן באיזור שבו נותקה כמה ימים קודם לכן רשת של טלוויזיה בכבלים שפעלה במקום.

„לא חשבנו כי מדובר בשיטה שתלך ותקצין ותגיע למעשה ואנדאליזם כפי שאירע ברמת־השרון". לדברי קצין הביטחון, נמצא חומר בערה בארונות הסעף ששימש את המציתים וציבור האזרחים נקרא ליתר עירנות ולהשגחה על ארונות סעף המצויים חשופים בקרן הרחובות.

טרקטור ניתק מינויים

למעלה מ־1000 טלפונים בדרום הארץ נותקו ביום ב' אחר הצהריים לאחר שטרקטור שביצע עבודות חפירה עבור חברת „מקורות" פגע בכבל טלפונים תת־קרקעי וגרם לניתוקה של מרכזת הטלפונים הציבורית באזור ישע. כתוצאה מהפגיעה נותקו הישובים: שדה ניצן, תלמי אליהו, אוהד, עמיעוז, ישע, גבולות, מגן, ניר עוז, נירים, עין השלושה, סופה, חולית והמועצה האזורית אשכול.

צוותים מתוגברים של חברת „בזק" עוסקים בתיקון התקלה.

נציגי הרשויות הערביות מבקשים להפגש עם הנשיא ו„להעמידו על טעותו"

מאת קאסם זייד, כתב „על המשמר"

חברי הוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות, שהתכנסו אתמול בשפרעם לדיון בלקחי שביתת „יום השלום", החליטו לבקש מנשיא המדינה לקבל משלחת מטעמם, „כדי להעמידו על טעותו" ולבקש ממנו לצאת בהודעה לתיקון דברים קודמים בהם הזהיר את ערביי ישראל, מ„טרגדיה פלשתינאית חדשה."

חברי הוועד שהביעו צער על דברי הנשיא אמרו, שהוא נשיא של כלל האזרחים ולא יתכן שהוא ינקוט עמדה פוליטית הגורמת נזק חמור לאוכלוסיה שלמה.

חברי הוועד החליטו עוד, להפגש בהקדם עם שר המשטרה חיים בר־לב ולבקש ממנו לשחרר את כל עצורי „יום השלום", ולא להגיש נגדם תביעות משפטיות.

חברי הוועד רואים בחומרה רבה את העמדתם לדין של מספר עצורים. הוועד הארצי החליט למחות בפני שר הבטחון יצחק רבין על הכוונה להוציא צו מעצר מינהלי נגד: רג'א אגברייה ורסלאן מחאג'נה ממנהיגי „בני הכפר".

עוד הוחלט לתבוע לבטל את צווי הגירוש נגד תשעה אזרחים מהגדה המערבית ורצועת עזה ולהפסיק לאלתר את שפיכות הדמים בשטחים.

חברי הוועד הסמיכו את יו"ר הועד, אברהים נימר חוסיין, ושני סגניו לברוק תוך חודש ימים את סוגיית היחסים עם לשכת סגן השר רוני מילוא לאור החלטתו לנתק כל קשר עם ועד ראשי הרשויות הערביות.

יו"ר הועד הארצי אברהים נימר חוסיין וסגנו טארק עבד אלחיי, סיפרו שהנציגים מטעם לשכת סגן השר מילוא באו אתם כדברים בנסיון ליישר את ההדורים.

חברות הדלק דורשות הפעלת „חוק ההגבלים" נגד בתי הזיקוק

מאת חיים מרגלית כתב „על המשמר"

ראשי חברות הדלק פנו אל שר התעשייה והמסחר אריק שרון, וטענו כי בתי הזיקוק פועלים כקרטל ועל כן יש להפעיל נגדם את חוק „ההגבלים העיסקיים".

פניה זאת היא חלק מפעולות התגובה שחברות הדלק החלו בהן אתמול לאחר ששר האנרגיה והתשתית משה שחל הודיע כי יפעיל בצורה חד צדדית את השלב הראשון של הרפורמה במשק הדלק. הודעת השר באה לאחר ישיבת לילה ארוכה עם ראשי חברות הדלק וראשי בתי הזיקוק בה התנגדו כאמור ראשי חברות הדלק לתוכניתו של שחל. ראשי בתי הזיקוק תומכים בצעדי הרפורמה של שחל.

לכתב „על המשמר" נודע כי מספר שרים פנו אתמול לשר האוצר, כי יזמן ברחיפות את וועדת השרים לענייני כלכלה לדון בהודעת השר שחל. בממשלה יש מספר שרים שמתנגדים לרפורמה. כן זומנה ישיבה של ועדת הכלכלה של הכנסת בה יש מתנגדים רבים לרפורמה ושם ידונו בהודעת שחל לפיה הרפורמה תתחיל בראשית חודש פברואר.

ירידה חדה בייבוא מוצרים בני קיימא בסוף 87

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

ירידה חדה ביבוא מוצרים בני־קיימא לישראל חלה בחודש דצמבר וסימנה מיפנה בתחום זה בסוף שנת 1987. הירידה הגדולה ביותר ביבוא היתה בטלוויזיות צבעוניות — 70 אחוז, במקררים — ירידה ב־63 אחוז.

לאחר עליה משמעותית ביבוא מוצרי הצריכה ברוב חודשי השנה האחרונה ירד היבוא באורח משמעותי בחודש דצמבר כמעט בכל המוצרים.

ביבוא מכשירי הווידיאו חלה ירידה של 18 אחוז ויובאו בסך־הכל 4,018 מכשירים, לעומת 4,871 בחודש שעבר. לישראל יובאו בחודש דצמבר 5,919 מכוניות לעומת 6,163 בנובמבר — ירידה של 4 אחוזים. רק בסעיף מדיחי הכלים חלה עליה מסוימת (10 אחוזים).

כנפיים למחלצים

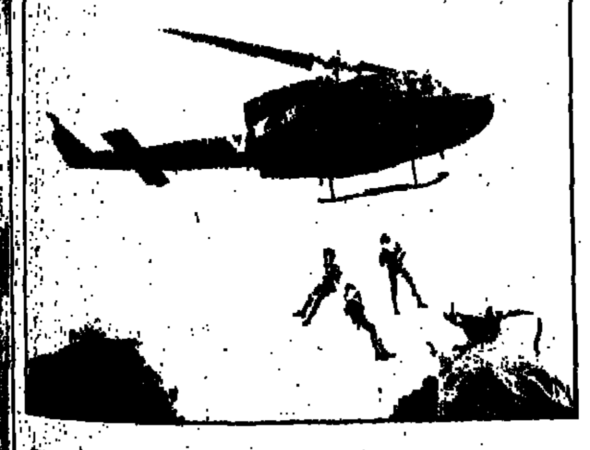

בבסיס חיל האוויר במרכז הארץ הוענקו אתמול כנפיים למסיימי קורס „פנוי וחילוץ נפגעים".

מפקד הבסיס תת־אלוף צ. ומפקד היחידה רב סרן ג. העניקו למסיימי הקורס את כנפי היחידה.

בדברי ברכתו שיבח מפקד הבסיס את החיילים והיחידה הלוחמת והוסיף כי לאור נסיונו בפעולות מן העבר אפשר לסמוך על מסיימי הקורס.

מפקד היחידה בירך גם את ההורים ובני המשפחות שתמכו בבניהם לאורך כל הקורס הקשה. מאות מתנדבים מתייצבים בכל מחזור למבחנים, אך ליחידה מתקבלים רק כמה עשרות.

לזכותה של היחידה מאות פינויים וחילוצים ומבצעי הצלה של חיילים ואזרחים בכל שנה, החל מתאונות וכלה בפינוי מטיילים תקועים.

בתצלומים המחלצים מורידים במנוף למשימת החילוץ למעלה, המחלץ וה„פגוע" מגיעים למסוק.

(כתב וצילום: ברוך לנור)

רבין. נשאר לבד

ירון אבל נשאר לבד. אבל אל דאגה: הוא ממשיך להכות, עד שיפיל את הבניין על יושביו.

בציבור הערבי הובעה תמיהה על דבריו של חה"כ דראוושה, כי קבוצה של אנשי ציבור ערביים פנתה אליו בבקשה לסייע לה בהקמת מפלגה ערבית חדשה, בעוד הוא עצמו מבקש להשאר חבר מפלגת העבודה

צי תה וחצי קפה של דראושה לא יתרום דבר לקידומם.

„הבן הסורר"

מפירסומים בעתונות עולה, כי מפלגת העבודה בוחנת אפשרות להקמת מפלגה ערבית עצמאית. ב„עבודה" יש הסוברים, כי דראושה אינו האיש שהציבור הערבי יבחר בו לעמוד בראש מפלגה כזאת, אלא אישים אחרים בעלי השפעה גדולה ממנו. ב„עבודה" גם יש הסבורים כי רצוי להיפטר מן „הבן הסורר".

מקור מוסמך ב„עבודה" אמר לי „אנחנו מחכים לרגע שח"כ דראושה יקים מפלגה ערבית עצמאית, כדי שיעמוד בעצמו על כוחו האמיתי בציבור הערבי".

יו"ר הוועד הארצי של ראשי הרשויות המקומיות הערביות, אברהים נימר חוסיין, שיוזמי הרעיון להקמת מפלגה ערבית התייעצו אתו, דוחה את הרעיון על הסף. הוא אמר, שאסור לערביי ישראל להדביק לעצמם תווית של בדלנות במאבקם למען השלום והשוויון. הוא הדגיש, כי לערביי ישראל אין כל סיבה לאכזב את בעלי בריתם מהשמאל הישראלי, „העומדים לצידנו במאבקינו הצודקים". לדברי חוסיין, על ערביי ישראל להיות חלק אינטגראלי מהמפה הפוליטית מפלגתית במדינה.

נסיון התקופה האחרונה ב„יום השלום" וגם קודם לכן ב„יום השוויון", מוכיח את נכונות הגישה הזאת. אחרי השביתה ב„יום השלום", האוכלוסיה הערבית היתה מטרה למסע הסתה פרוע. הפוליטיקאים לקחו בו חלק, בעוד מפלגות השמאל, ובראש ובראשונה מפ"ם, עמדו לצידם של ערביי ישראל, והגנו על זכותם להביע את דעתם ולהזדהות עם אחיהם בשטחים. יתירה מזו, מזכ"ל מפ"ם ח"כ אלעזר גרנות, אמר בדברים שנשא במסח השביתה ב„יום השלום" בשפרעם, שהשביתה היא תרומה לדמוקרטיה ושהוא רואה חובה אזרחית לעמוד לצידם של חברי מפ"ם הערבים בפרט ועם האזרחים הערביים בכלל, בעת מצוקתם.

סינדרום חיפה

בלי מזוזה, עם כבוד

שוב אפליה ברורה של המימסד הדתי נגד מוסד אמנותי חילוני. איך יוכלו לעבוד בתיאטרון חיפה בביטחון בלי מזוזות על השער?

מאת גיורא מנור

להבימה יש, לתיאטרון הקאמרי גם כן (שאלתיו), רק תיאטרון חיפה מוטלה לרעה! איך יוכלו להמשיך ולעבוד שם בביטחון ובשקט ללא מזוזה על שער התיאטרון?

הלא הרבי הספרדי הראשי של חיפה הוציא פסק־הלכה, על פיו אסור לקבוע מזוזה בדלתות הת־יאטרון, כי זה „לא מקום של כבוד", לדבריו.

ככתוב ב„שולחן ערוך", בית ה־בורסקי ובית־הכסא פטורים מ־מצוות מזוזה. וגם במקום בו עומדות נשים עירומות, רחמנא ליצלן!

שוב אפלית ברורה של הממסד הדתי נגד מוסד אמנותי חילוני. האין זה שינוי הסטאטוס־קוו המקודש, האם אין כאן „הרעת תנאי עבודה"! הרי כבר קבע מי שהיה אז שר־הפנים, הפרץ הידוע, שאסון הרכבת נגרם בשל מזוזות פגומות. ללא מזוזה יעלו בלי ספק חברות־הביטוח את הפרימיות לתיאטרון חיפה, כי עובדיו ושחקניו עלולים, חס ושלום, להדרס על־ידי פרוז'קטור או ליפול מהבימה.

ושמא זה דווקא אות־כבוד, שאין בתיאטרון חיפה מזוזות! אולי זה פשוט מוכיח, שהוא עושה את מלאכתו בנאמנות, ומרגיז את הרב הראשי, ואילו יתר התיאטרונים בלתי נחשבים בעניין זה, והרבנות הראשית של תל־אביב מתעלמת מקיומם, ומרשה להם לשחק בצל המזוזות!

את הבדיחה הזאת לא המציא סאטיריקן שנון. החיים, אם מותר לכנות כך את הרבנות המאובנת, תמיד מקוריים מן האמנות.

השלב הבא יהיה, להפנות שאלה לגדולי־התורה, האם מן הראוי ששחקנים ילבשו טלית קטן, על הבימה בכל עת, ושמא עליהם ללכת להטהר במקווה אחרי כל מופע בהצגת של סובול.

אילו היו תיאטרונינו, סולידא־ריים באמת, היו מסירים עכשיו את המזוזות משעריהן, ונראה איזו צעקה יקימו שלומי אמוני ישראל.

האם העדר מזוזה יהיה מעתה סימן היכר לתיאטרון רלוונטי!

„סינדרום ירושלים" בתיאטרון חיפה. רלוונטי ומרגיז (צילום: מורל דרפלר)

הצלחות ו„עליהום"

מאז 1980, כאשר החל להעלות מחזות מקוריים בסיסמה „כאן ועכשיו", מצוי תיאטרון חיפה במחזוריות משונה של הישגים וגינויים.

מאת קובי מנדל

אוהדיו של התיאטרון העירוני חיפה אוהבים לנופף מדי פעם בהישגו בקנה מידה עולמי כתיאטרון בעל מספר המנויים הרב ביותר בעולם — כשלושים אלף. מתנגדיו משיבים כי אינם מכירים תיאטרון נוסף שהצליח לצבור מספר כה רב של שונאים. דואליות זו מייצגת את המציאות בה פועל תיאטרון חיפה, מאז הוקם בשנת 1961. עתות של הצלחה עולמית בזכות כמה ממחזותיו, וימי „עליהום", בארץ ובחו"ל כאחד.

בימים אלה תופסים את מקומם, במחזוריות המשונה הזו, קולות המחאה. המחזה „סינדרום ירושלים" מאת יהושע סובול, המועלה עתה מעל בימת התיאטרון, ואשר יפתח את חג המחזאות הישראלית המקורית, במסגרת חגיגות ה־40 למדינה, הוא שעורר בסערה את מחנה השוללים את פעילות תיאטרון חיפה, כפי שהיא בעיניהם.

מאז נוסד התאטרון העירוני חיפה לפני 27 שנים, ועד לסוף שנות השיבעים, הוא פעל „על אש קטנה", רחוק עדיין מתודעה ציבורית, אוהדת ומסתייגת כאחד. ימיו של עודד קוטלר, תחילה כמנהל לצידו של מוניה אברהמי ואחר כך כמנכ"ל, לא היטיבו עם התיאטרון. קוטלר, נחשב בתקופתו לנחשון מבין מנציגי המחזה המקורי, כמו „חפץ" מאת חנוך לוין ו„כרוב" אף הוא פרי עטו של לוין, ו„שכול וכשלון" מאת דני הורוביץ, והאמין בכל ליבו בסוג זה של מחזות. אולם את חוסר הצלחתו לפרוץ באמצעותם לתודעה הכללית, יש המסבירים כיום בהיעדר קרקע בשלה דיה באותם ימים לקלוט את החומר שהציע. קוטלר גם ביצע כמה פרוייקטים שנחשבו „מהפכניים", כמו בימה למחזות „מעבדה", קבוצת הפרוייקט של קרית־שמונה, אולם התיאטרון העירוני עדיין נותר כשמו — עירוני, ומוכר בעיקר לתושבי חיפה והסביבה.

דף חדש

שנת 1980 מסמלת, ללא ספק, דף חדש בתולדות ימיו של התיאטרון, כששרביט הניהול בידיהם של נועם סמל ועומרי ניצן. הסיסמה אותה הביאו השניים „תיאטרון ישראלי כאן ועכשיו" נשמעה כיומרנית משהו באקלים המחזות של תחילת שנות ה־80. אולם השניים עמלו בדביקות כדי לא להותירה חפה מתוכן. לא עוד השענות על מחזות קלאסיים „ומבטיחים", אלא גם מחזות העוסקים בהוויה ובמציאות העכשווית היהודית והישראלית, גם אם יש בהם כאב. מנהלי התיאטרון לא שיערו כי יוזמתם החרה תיתקל עד מהרה בתגובות עוינות מצד חוגים פוליטיים וחרדים. עם קו אומנותי שכזה, ועם גילויי ההתנגדות לו, העימות לא היה אלא שאלה של זמן.

הסערה הציבורית הראשונה בקנה מידה נרחב התחוללה עם העלאת המחזה „נפש יהודי" מאת יהושע סובול, בשנת 1982. הצנזורה הציגה להנהלה את הדרישה לחוות בחורות בטרם תתן את אישורה להעלאת המחזה, וכן נידרש התיאטרון להשמיט משפט אשר היו מי שטענו כי הוא היווה פגיעה ברגשות דתיים. למרות הצלחת ההצגה, לא ניגרע חלקם של המתנגדים לה, וגם באנגליה, בימי פסטיבל אדינבורו, נמצאו כמה רבנים שהחרימו את המחזה. מאז מחזה זה לא נפסק הלחץ מצד חוגים שונים על תיאטרון חיפה, שמחזותיו היו בעיניהם לצנינים. רשימה חלקית בלבד כוללת את ההצגות „משיח", „הפלסטינאית", „האי", „הכת הלבנה", שעורר ויכוח וטרם הוצג. היו שהסתפקו במכתבים נועמים להנהלת התיאטרון, לראש העיר ולמועצת המנהלים של התיאטרון. אך היו גם שהרחיקו לכת, ומסרו למרכזנית התיאטרון הודעות על המצאותם של רימונים בתחומו של התיאטרון. גילויים אלה לא ריפו את ידי מנהלי התיאטרון, שהתחלפו בינתיים עם עזיבתו של עומרי ניצן, ובואם של גדליה בסר ויהושע סובול, המנהלים האמנותיים. לפני כמה חודשים, שוב עלה שמו של תיאטרון חיפה לכותרות, הפעם מכיוון בלתי צפוי לחלוטין. השחקנית עופרה ויינגרטן סירבה להשתתף בהצגה „הלילות העליזים של פרנקפורט" מאת יוסף מונדי, ובתגובה לא חודש חוזה העסקתה לעונה נוספת.

שוב ניטש הוויכוח על אופי המחזות המועלים בחיפה, אך לא ניפקד גם מקומן של שאלות עקרוניות על חופש המצפון, אשר עד למקרה זה הירבה התיאטרון לדבר על אודותיו. לאחר שהסערה שככה, ירדה גם ההצגה, שלא היתה סיפור הצלחה מבחינתו של התיאטרון. בתיאטרון ביקשו את השקט, לא רק כדי להרגע ולהניח לכותרות להתמקד על אחרים, אלא בעיקר כדי להמשיך בעשייה.

חמרים שונים

השקט בו חפצה ההנהלה, לא ארך זמן רב. בעצם, רק עד להעלאת המחזה הבא „סינדרום ירושלים". מחזה המתאר תסמונת של הרס עצמי מתוך שאיפה לגאולה. יש בו גם סצינה של חייל לובש מדי צה"ל היורה באישה. סצינה בה שונו בינתיים המדים, לא לפני שהיא גרפה סערה ציבורית נוספת. בראש מחנה המתנגדים להמשך העלאת ההצגה, עומד כיום תושב חיפה ח"כ מאיר כהן־אבירוב, אשר אינו מסתפק עוד בדרישה להסרת המחזה, אלא מבקש לשלוח הביתה גם את יוצריו, קרי את הבמאי גדליה בסר ואת המחזאי יהושע סובול. „לא אשקט ולא אנוח", הוא אומר, „עד שנמגר את כל דברי השנאה, הנאצה וההשמצה שבתאטרון חיפה". בהפגנה שערך עם קבוצה מאנשי „חירות" בהיכל עיריית חיפה, הוא תבע מראש העיר אריה גוראל לפעול להורדת המחזה מעל בימת התיאטרון. „כיום", גורס ח"כ אבירוב, „אנו עדים למחזות המוצגים בתיאטרון חיפה אשר תורמים לניבולי פה, גסות רוח ולפגיעה בערכי היסוד של המדינה, בצה"ל ובערכים לאומיים". אריה גוראל נחוש בדעתו שאל לפוליטיקאים להתערב. ח"כ אבירוב, על כל פנים, אינו מוותר. אתמול הוא שיגר מכתבים לכל המנכ"לים ולוועדי העובדים במפעלים הגדולים באזור חיפה, בקריאה להחזיר לתיאטרון את המנויים שרכשו במחירים מסובסדים עבור עובדיהם. בעיקר יוצא קצפו של הח"כ החיפני נגד „הצמד סובול את בסר", ואינו חוסך במילים. די אם נזכיר מהן: „משבשי הדעת", „מתעתעים", „שהשנאה העצמית לופתת אותם".

חלוץ המחאות המקורית

למנכ"ל תיאטרון חיפה, נועם סמל, יש הסברים לגלי המחאה הגובלים ב„עליהום" של ממש. „התיאטרון העירוני", הוא אומר, „הינו חלוץ המחאות הישראלית, ובתור שכזה הוא מושך אליו אש". הוא רואה בתופעה חלק מתהליך ההקצנה העובר כיום על החברה הישראלית. על ח"כ מאיר כהן־אבירוב הוא אומר: „הוא יצר סיטואציה שעלולה ליצור הסתה פרועה נגד ההצגה בטרם העלתה". ועוד אומר נועם סמל: „פוליטיקאים מסויימים אינם רוצים לראות על הבמה את מה שהם רואים במציאות. תיאטרון שמתמודד עם בעיות החברה ושואל שאלות נוקבות, מעורר גם אנטגוניזם. גם הדו־קיום היהודי־ערבי הממשי הקיים בתיאטרון הינו לצנינים בעיני אוהדי טרנספרים וקיצונים שונים."

„הפרשה" האחרונה שעשתה כותרות בקשר לתיאטרון החיפני שייכת לרב הראשי הספרדי של העיר. במקומון „קול חיפה" פורסם, כי הרב אסר על קביעת מזוזות על דלתות התיאטרון, כיוון שיש בו לדבריו „חילול שם השכינה".

כך או כך, אין ספק כי גלי המחאות, בין אם הן מוצדקות ובין אם לאו, תרמו לא מעט לכמה מחזות פושרים שהועלו בתיאטרון חיפה, והעניקו להם פרסום, שלא היו ראויים לו בשל איכותם הירודה. כך קרה בהצגת „הלילות העליזים של פרנקפורט", שירדה לאחר תום העלאתה בפני ציבור מנויי התיאטרון.

הפניית האצבע המאשימה אינה בהכרח מייצגת „קיצונים חסרי הבנה באמנות", ומן הדין לפחות להקשיב לקולות. אל לו למחזאי לשנות את הרעיון העומד מאחורי המחזה שכתב, גם אם יש לרעיון זה מתנגדים, שהרי לא ניתן להגיע להסכמה מוחלטת מצד הכל, אך יש לברור בקפידה את האמצעים לביטויו של הרעיון. כך ורק כך יוכלו המתנגדים למחזה כזה או אחר להחזיק בדעתם השוללת, אולם מבלי שלטענתם תתלווה הטענה של פגיעה ברגשותיהם.

לנוכח גלי המחאות הרבים שידע תיאטרון חיפה במרוצת השנים האחרונות, אולי הוא יועיל סוף־סוף לעסוק גם בעצם המחאה עצמה. עליה, ניתן לכתוב יותר ממחזה אחד.

כל תשובות שולץ

חוגים מקורבים
מאת דליה שחורי

ביום ד' שעבר אישר מ"מ ראש הממשלה ושר החוץ שמעון פרס במליאת הכנסת את דבר קיומו של „מיסמך לונדון", ההסכם על הוועידה הבין־לאומית, שגובש בין פרס, המלך חוסיין וריצ'ארד מארפי בלונדון, במחצית השניה של אפריל 1987. על פי תיאורו של כתב „הארץ" עמוס בן־וורד (31.12.87) פלט זאת פרס בדרך־אגב: „כלומר במיסמך לונדון".

כזכור, המיסמך הוגש לראש הממשלה יצחק שמיר על־ידי שגריר ארה"ב בישראל תומס פיקרינג. המיסמך לא מצא חן בעיני שמיר. ב־24 באפריל הוא הגיש לאמריקנים השגות עליו וכראשית מאי הוא קיבל תשובה על השגות אלה ממזכיר המדינה ג'ורג' שולץ.

תוכן הנייר של שולץ לא פורסם עד היום מסיבות מובנות: הנמען היה שמיר בלבד, והוא, בשל התנגדותו לוועידה הבין־לאומית ולסיכומים בין פרס וחוסיין ומארפי מאחורי־גבו כביכול, לא היה מעוניין שנדע, שיש לו הבטחות אמריקניות לגבי כל נקודה שנראתה לו כמראיגה במיסמך. כי אז אולי היינו מאשימים אותו בעקשות ובנוקשות לשמן, בעצירת תהליך השלום, במלחמה הבאה. הוא בחר שלא נדע את תוכן הנייר.

ובכל־זאת, טבעה של האמת לצוף וכך גם טבעם של ניירות, לפעמים. שולץ, צריך לומר, ענה על השגות שמיר אחת לאחת, תוך יציאה מן ההנחה, שישראל עומדת בפני הכרעה על המיסמך, שהוא, אגב, מכנה אותו „הסכם". הוא הודיע, שארה"ב תקבל את החלטת ממשלת ישראל „במלואה" — כלומר, כל החלטה וכל ניואנס שיהיה בהחלטה הישראלית. הוא לא השאיר ספק, עם זאת, ערב ההכרעה בישראל, איפה עומד הוא ביחס למיסמך לונדון: „אני מקווה שתכבדו את עמדתי כי עלינו לבנות על עוצמת ההסכם שהושג", כתב.

כלומר, לדעת שולץ מסמך לונדון הוא הסכם בעל עוצמה, שיש להשתמש בו כמצע שעליו אפשר להמשיך לבנות את תהליך השלום. אך שולץ הבהיר את תמיכתו באורח עוד יותר מפורט כשהתייחס לטענת שמיר, כי המסמך אינו יותר מ„הצעת טיוטא". כתב שולץ: „אין זה נייר־טיוטא אלא מסמך חשוב. הסכמת המלך לכך מהווה ראיה קונקרטית לכוונותו להתדיין. אין זה ביטוי דו־משמעי, אלא מסמך מדוייק, המשקף תוצאות של שתי שנות התדיינות. ברור שאין זה מוצר מוגמר, הפותר את כל הבעיות, אך הברירה הפוליטית עתה אינה לקבלו או לדחותו, אלא — כיצד לנצל את ההסכם כפתיחה מפתיעה במאמץ לקדם מו"מ".

שוב פרשנות: לדעת שולץ אין מקום בכלל להחלטה ישראלית לדחות את ההסכם שהושג בלונדון. מבחינת הברירה הפוליטית חובה לקבלו. מה שעל ישראל להחליט הוא כיצד לנצל את ההסכם על הצד הטוב ביותר כדי לקדם את המשא־ומתן. במקום אחר בתשובותיו לשמיר, כתב שולץ: „ההסכם יקדם, לא יסיג לאחור, את מאמצי השלום".

יש להצטער מאוד מאוד על כך, שהמלצה נלבבת ורצינית זו של שולץ על „מיסמך לונדון" כבעל נקודת־מוצא

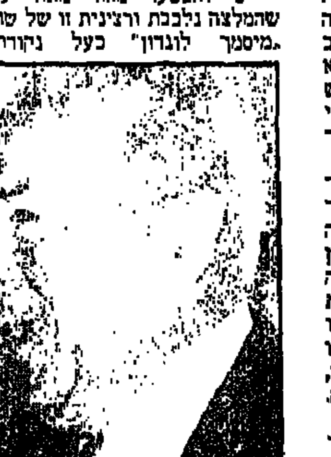
ג'ורג'. „הסכם"

מפתיעה וחשובה לקידום תהליך השלום, נשארה עד כה בכתובים החסויים בלבד. מדוע שולץ לא הביע את דעתו בפומבי? מדוע המימשל לא היה יותר אקטיבי ב„דחיפת" המיסמך קדימה? מדוע ארה"ב עזרה לשמיר להתבצר בעמדת הסירוב שלו ולא רמזה אפילו, שיש עתה הזדמנות שאסור לתת לה לחלוף?

כנראה מפני ששולץ חשש, שכל התבטאות כזו שלו תתפרש כגילוי פנים במחלוקת הפנימית בממשלה. והנה, מתוך רצון לא להיראות כמתערב בפולמוס בין פרס ובין שמיר או בין המערך ובין הליכוד, תרם שולץ להחמצת העניין עצמו.

לשמיר הוא כתב, בתשובה לטענתו שמיסמך לונדון לא יקדם את השלום, שההסכמה כשלעצמה כבר קידמה את הצדדים לקראת שלום, שכן יש בה התחייבות ירדנית ראשונה להכנס למו"מ עם ישראל. במקום אחר הוא מכביר מילים על נכונות זו של ירדן: „ירדן התקדמה צעד מרחיק־לכת לקבלת דרישות שהוצגו על־ידי ישראל וארה"ב. ירדן הסכימה למו"מ ישיר עם ישראל ומוכנה לפתוח בו". על ספקותי שמיר אם חוסיין מוכן באמת להכנס למו"מ ישיר עם ישראל, השיב שולץ: „הסכמת חוסיין להסכם מהווה עדות ברורה לנכונותו להתדיין ישירות עם ישראל בוועדות גיאוגרפיות דו־צדדיות".

על חששו של שמיר, כי המעצמות שיוזמנו להשתתף בוועידה הבין־לאומית יתערבו במו"מ הישיר הדו־צדדי, הגיב שולץ: „יתרת ההסכם קובעת ברורות, כי מו"מ על מהות יתקיים רק בוועדות דו־צדדיות, באמצעות מו"מ פנים אל פנים".

יצחק. השגות

כדי להניח את דעתו של שמיר, הוסיף שולץ התחייבות אמריקנית כזו הלשון: „ארה"ב לא תשתתף בוועידה אשר תתיימר להתדיין בשם הצדדים או ביחד עם הצדדים לסכסוך". הוא הדגיש, כי ההסכם מנציח את עקרון המו"מ הישיר וגם „קובע שטחום בטחון בעצם הדרישה להסכמת ישראל, בטרם יוחלט על כל נושא אחר הקשור במו"מ".

מקום נרחב הוקדש בהשגות שמיר, ובמקביל בתגובות שולץ, להשתתפות ברה"מ בוועידה. שולץ הבהיר, שלארה"ב אין כל כוונה להגמיש את ציפיותיה מברה"מ כי תתנהג באורח קונסטרוקטיבי בטרם תותר מעורבותה בתהליך השלום. מהי אותה התנהגות קונסטרוקטיבית? „ישראל עצמה תקבע, האם תנאיה להשתתפות ברה"מ נתמלאו באופן משביע רצון". תנאי ישראל, כזכור, הם: חידוש היחסים הדיפלומטיים והתרת יציאה ליהודים. השגריר פיקרינג הוסמך להוסיף בנקודה זו בעל־פה, כי תנאיה אלה של ישראל מקובלים על ארה"ב והיא תומכת בהם.

על חששו של שמיר, כי דרך הוועידה הבין־לאומית תחזור בריה"מ לעמדת השפעה באזור, הגיב שולץ: אין כל הכרח בכך. הוא הבהיר שארה"ב מעולם לא נרתעה מתחרות עם הסובייטים והדגיש, כי „התחלת מו"מ תחזק עוד יותר את עמדת ארה"ב והשפעתה באזור כולו באופן משמעותי". כן הזכיר, כי ברה"מ נדרשת לשנות התנהגותה כדי להכנס לתהליך „אשר אחרים כבר סיכמו את נוהליו". כלומר, ברה"מ תבוא אל המוכן. לא יהיה לה מעמד בגיבוש אופי הוועידה, המנדט שלה וכללי עבודתה.

אשר לחששו של שמיר, כי נוכחות ברה"מ בוועידה תעודד את מדינות ערב להתקבץ סביב העמדה הקיצונית ביותר נגד ישראל וארה"ב, הרגיע שולץ: „לירדן אין אשליות לגבי תפקיד ברה"מ. ירדן מתנגדת לשיתוף ברה"מ במו"מ הדו־צדדי וארה"ב מוכנה להבטיח כי כך יהיה".

אחרי שהסיר את חששות שמיר מן הנושא הסובייטי, פנה שולץ להגיב בעניין השתתפות אש"ף. שמיר טען, שמזכ"ל האו"ם יהיה חייב לזמן גם את אש"ף, ולפחות אין במיסמך דבר המונע זאת. שולץ: „המזכ"ל אינו חייב על פי ההסכם לזמן את אש"ף לוועידה". שולץ הסביר, שלמזכ"ל גם אין שום סיבה להזמין את אש"ף, כי הוא הרי מעוניין בהצלחת הוועידה. „הוא לא ירצה להיראות כהורס התהליך בטרם החל". אבל נניח, אמר שולץ, שהמזכ"ל לא יתחשב בשיקולים אלה וכן יזמין את אש"ף. או אז הוא „יבין, כי ארה"ב וישראל לא ישתתפו, ולכן לא תהיה ועידה כלל".

עוד טען שמיר: יש במיסמך התייחסות ל„צדדים" ולא למדינות. הדבר נועד לפתוח את הדלת לאש"ף. שולץ: „יש הסבר אחר, מדוייק יותר, לשימוש במונח זה: ישראל וארה"ב הסכימו מזה שנים, שהפלשתינים חייבים להשתתף בתהליך, ולא ניתן להתייחס אל הפלשתינים כאל מדינה".

נוסף על כך מבטיח שולץ, כי כל תנאי ארה"ב להכרה באש"ף, כפי שבאו לביטוי במיזכר ההבנה של ארה"ב לישראל משנת 1975, עומדים בעינם. שולץ אף מציין, שעמדת ישראל בעניין התדיינות עם אש"ף ידועה, וזכותה להיצמד לעמדתה זו. הוא מציין: „ההסכם אינו כופה על ישראל גישה אחרת". ולאחר הדגישה: „ההסכם אינו מעניק תפקיד לאש"ף בתהליך, ואינו מעניק לו לגיטימציה. ההסכם גם אינו מרמז שישראל צריכה לשקול הענקת תפקיד לאש"ף בתהליך השלום". לעומת זאת ההסכם קובע, כי „פלשתינאים ישתתפו במו"מ, תוך קביעה,

ושמעון. לבד

כי הם, כמו האחרים, חייבים לקבל את החלטות 242 ו־338 ולהתנער מטרור ואלימות". כן קובע ההסכם, ש„הנציגים הפלשתינים ייכללו במשלחת הירדנית־פלשתינית".

שולץ מבהיר עוד, בתגובה על טענת שמיר, כי מיסמך לונדון עוקף את הסכמי קמפ דייויד, כי ירדן לא היתה שותפה להסכמי קמפ דייויד ולא ניתן לכפות אותם עליה מראש, כפי שלא ניתן לכפות הסכם על ישראל. עם זאת, המפתח לגישת ישראל הוא מו"מ ישיר. גישה זו הושגה בקמפ דייויד וגישה זו התקבלה עתה על־ידי ירדן. לעומת זאת אין במיסמך לונדון כל דרישה כלפי אף צד לנטוש את הסכמי קמפ דייויד.

שמיר: הוועידה תשפיע לרעה על האזור ועל יחסינו עם מצרים. שולץ: לוועידה תהיה השפעה חיובית, לא שלילית, על יחסי ישראל־מצרים. מצרים תומכת מאוד בהרחבת התהליך. היא רואה בכך אישור למדיניות השלום שלה. התקדמות בתהליך תתקבל בברכה במצרים.

שמיר: הנייר יביא לוועידה בין־לאומית במלוא מובן המילה. שולץ: ישראל וארה"ב ביחד מהוות הערובה הטובה ביותר כנגד מצב, שבו הוועידה תעשה דבר־מה שלא נועדה לעשותו. ההסכם קובע מה הוועידה אינה יכולה לעשות. ההסכם גם מעניק תעודת ביטוח על־ידי הדרישה להסכמה הדדית ירדנית־ישראלית בטרם יוחלט על נושאים אחרים הקשורים למו"מ.

עד כאן. שמיר העלה נימוקים מתחת לאדמה. שולץ ענה לו על כולם. למעשה הדברים ידועים, אך זו הפעם הראשונה שהם מובאים בשמו של מזכיר המדינה באורך מפורש. אחרי תשובותיו, התנגדות למיסמך לונדון אינה יכולה להיות מוסברת בשום מונחים הגיוניים. רק במונחים של פוליטיקה פנימית, של אינטרס פרטיקולרי, הגובר על האינטרס הלאומי ועל טובת הכלל.

כשחושבים על כך, זה מזעזע, אבל האמת היא, שאנו כבר רגילים להזדעזע. עמדות שמיר אינן דבר חדש. התלונה שלנו מופנית כלפי ארה"ב: מדוע שתקתם? מדוע חיפיתם על שמיר? מדוע לא הטלתם את כובד־משקלכם על הסכם־לונדון, שאתם עצמכם סבורים שהוא חשוב, בעל עוצמה ובעל פוטנציאל לשמש „פתיחה מפתיעה" כמאמץ לקדם משא ומתן? מדוע נתתם לשמעון פרס להאבק בעד המיסמך לבד, ובכך עזרתם לשחיקת אמינותו? מדוע זנחתם את תהליך השלום? היום, כשחכמי הליכוד מתפתלים בסמנטיקה כדי לא להודות שיש בשטחים מרי אזרחי, אתם יכולים לזקוף לפחות חלק מהאשמה על ההידרדרות הזו בשטחים ועל הדם שנשפך, על ראשכם. אבל מסתבר שגם עכשיו, כשכלי התקשורת העיקריים שלכם קוראים לכם להתעורר ולחדש את היוזמה שלכם בתהליך השלום, אתם ישנים. לפחות תגידו בפה מלא מה העמדה שלכם. אתם בעד ועידה בין־לאומית? אתם נגד ועידה בין־לאומית? אתם בעד מיסמך לונדון? אתם נגד מיסמך לונדון? איזו אימפוטנטיות!

בקיצור

■ „מרגיזם ששרים יסעו בוולבו". עזר וייצמן, המחלים עתה מניתוח הבלוטה הערמונית, לא השתגע, בלשון המעטה מהפרסום (מוסף „הארץ", יום ו' 1.1.88) על הפז'ו השכורה שלו, שעלתה למשלם המסים כ־8000 ש"ח בחודש, כ־40,000 ש"ח במשך חמישה חודשים. לדבריו, הפז'ו 505 שלו „גמרה את הקילומטראז'". הוא השר היחיד שסירב לקבל וולבו, העולה 15,000 דולר יותר מהפז'ו. הוולבו, הוא אומר, אינה משקפת מכונית ששר צריך לנסוע בה. זה לא נכון מבחינה ציבורית. כיוון שכך, הוא נסע ברכב שכור עד שקיבל את הפז'ו 505 החדשה. „נסיתי לשמש דוגמה. נסעתי במכונית שכורה, כדי לא לקחת מכונית וולבו".

■ אביטל, שגרירה באו"ם? מעז אולי ייצא מתוק. הסמנכ"ל להסברה במשרד החוץ קולט אביטל הפסידה את תפקיד הקונסול הכללי בניו־יורק לטובת ראש לשכת שר החוץ ויועצו לענייני תקשורת אורי סביר, אבל אולי ייצא לה מזה משהו עוד יותר טוב.

בין התפקידים הטעונים איוש בקרוב — כהונת השגריר באו"ם. בלשכת פרס רוצים שהשגריר הבא יהווה משקל־נגד יוני לבנימין נתניהו. מישהו, שבמקום לדבר בתקיפות על הלוחמה בטרור ועשיית דין בנאצים, ידבר בתקיפות על חתירת ישראל לשלום.

שמעון פרס עוד מדבר על יד־ידו ארתור בן־נתן, שאת קולו המסביר לא הרבינו לשמוע ברמה גם בימיו הטובים. אך בסביבתו הקרובה מקווים, שהוא יירד מהרעיון. מזכירים שמות כמו מוטה גור, אלוף (מיל.) אהרון יריב ובאחרונה — קולט אביטל, שבנסיונה, הופעתה, כושר השכנוע שלה, תוכל להוות אטרקציה ומשקל־נגד לנתניהו, עם בשורה שונה, נכונה יותר.

ובאותו עניין, השבוע התקבל בלשכת פרס מכתב מאת שדולת הנשים בישראל, בחתימת פרופ' אליס שלוי. במכתב מובעת תמיהה על העדפת אורי סביר על קולט אביטל, ש„תפקידה הבכיר, נסיונה הענף, שנות עבודתה, מיומנויותיה", מעמידים אותה בעמדת יתרון. כן תמהה שדולת הנשים על כי בוועדת המינויים של משרד החוץ אין אף אשה וכולה על טהרת הגברים.

■ טאבה — פישור. הצעת הפשרה האמריקנית בקשר לעתיד טאבה, שנדונה בשבוע שעבר בין שמיר ופרס ורבין, לא נדחתה כפי שפורסם. על פי ההצעה תעבור טאבה לריבונות מצרית, תוך הבטחת השתתפות ישראל בבעלות, בניהול ובתעסוקה בכל המיתקנים הקיימים, וכן תוך הבטחת גישה בלתי מוגבלת, כל אלה ל־50 שנה. שלושת השרים החליטו להעניק למנכ"ל משרד החוץ אברהם טמיר מנדט להתדיין על בסיס זה עם מצרים וארה"ב ולתבוע שיפורים מרחיקי לכת בתנאי ישראל מבחינת הבעלות, הניהול והתעסוקה. זאת על פי „נייר שיפורים" שהוגש לעיונם.

מצרים הסכימה לעקרון הגלום בהצעה האמריקנית, ובירושלים סבורים, שהמצרים מסוגלים לחיות עם השיפורים שישראל תובעת. בכל מקרה, במקביל לתהליך הפישור נמשכת גם הבוררות.

רשות הקורא

לשכנע את ר"ץ

לצערי, אני עדיין בדעה שהיתה זו ... ידרוב קיבל ההלכה בזמנו בעד ה... מפ"ם למערך. בנייעות שהתנגד לכך ... חברים יקרים, מסורים לדרך של מפ"ם עצמאית. חלק גדול מהחברים האלה ... מהפעילות במפלגה, לא הצטרפו למפלגות אחרות והאמינו שמפ"ם עוד תהיה עצמאית כמפלגה פוליטית וכמחנכת נוער, בכיוון התנועה הקיבוצית של הקיבוץ הארצי. ... עשה את שלו ומפ"ם פרשה מהמערך ... היא סיעה עצמאית בכנסת, עם מספר ח"... בהתאם להסכם עם המערך לפני הבחירות.

כיום, לקראת הוועידה בחודש ... הקרוב, תכריע המפלגה בדרך ... לבחירות — כמפלגה עצמאית, וללא ... שיהיו גם הצעות ללכת במשותף עם ... העבודה, או לפעול יחד עם ר"צ ו... רשימת שינוי בישראל. מהעיתונות, ... והטלוויזיה אני מתרשם שאין לנו סי... לזכות במספר ח"כים כזה שיאפשר להשפיע בממשלה שתקום אחרי ה... ואנו חייבים להתחשב במצב הפוליטי ... הארצי וגם בעיר. ושוב מדברים בהרבה ... בכל הכיוונים הפוליטיים — שמאל, ... יונים וניצים, ואפילו ארץ־ישראל הש...

לדעתי, יש לתמוך בהחלטות הכנס ... מנשה ואני מצטרף לדעתו של ויקטור ... („רשות הקורא", 28.12.87), וקורא ... החברים הרואנים למפ"ם לתמוך ... השמאל הישראלי, שהעם זקוק לו, גם ... וגם בהסתדרות.

יש, איפוא, לשכנע את ר"צ, ... התרשמותי היא בונה את עצמה ... ומסתמכת על קולות של חברי מפ"ם ... הקיבוצים שאינם מסכימים עם דרכ... מפלגת העבודה או השמאל הקיצוני ... שכדאי לה לחשוב פעם נוספת לפני ... דוחה את ידה המושטת של מפ"ם ... לרשימה מאוחדת לקראת הבחירות — ... רגש נחיתות ופחד מפני התנועה הקי...

ידידיה מלינרסקי, גבע...

לא לוותר על חינוך לדמוקרטיה

קשה לציבור לקבוע עמדה בקשר ל... שבין ד"ר ה. גורדון לבין הנהלת האוניב... ע"ש בן־גוריון בבאר־שבע, בלי ... האינפורמציה התפרסמה. במסגרת ה... שהגיע אל דפי העתונות רובר גם ב... של סגירת הקורס דמוקרטיה וחינוך, ... שם במסגרת השעורים הניתנים בבית ה... לחינוך. יהיה אשר יהיה הוויכוח בין ... גורדון לבין הנהלת האוניברסיטה, ... אסור שיינקט ע"י שלטונות האוניברסי...

דווקא פרשה זאת, על היבטיה ה... מוכיחה עד כמה החברה הישראלית, ... תלמידיה, מוריה וקברניטיה, זקוקה ל... מעמיק על אופיה של הדמוקרטיה ועל ... הנחלתה לתלמידים. אנו פונים אל ה... האוניברסיטה לא לוותר על הקורס ... ודמוקרטיה, אלא לנסות לגבש ... לעשותו טוב יותר.

שלמה צדוק...
מנהל המכון לחינוך לדמוק...
מכללת בית...

שבת בנתב"ג

בשבת אסור לעשות עסקים, ול... בשבת „אל על" אינה טסה. בשבת אסור לעשות עסקים, ולכן בנמל התעופה בן־גוריון אין כמעט טיסות. בשבת אסור לעשות עסקים, לכן בנתב"ג אין בתי־קפה פתוחים, או מקום אחר בו ניתן לשבת להמתין, ולהיפרד מהנוסעים היוצאים או להיפגש עם הנוסעים הבאים. בשבת אסור לעשות עסקים, לכן יש מעט טיסות, מעט נוסעים ומעט מכוניות הזקוקות לשטח חניה.

בשבת אסור לעשות עסקים. ... בשבת ה־12.12.87 בנמל התעופה ... היו שוטרים — בתשלום — עסק... בגירוש מכוניות למגרש חנייה ה... שהיה פתוח (וממילא צפוף ודחוק ... שהנהגים יתעצבנו בכניסה אליו). כי ... — בשבת בה אסור לעשות עסקים — ... לשלם כסף, תשלום לחניה ועוד תוספת... כי אחרי הכל זו שבת.

אורי שינוק, ירושל...

הכל משמיים

ב„על המשמר" מ־24.12.87, ברשימה ... הכותרת „האמת על השקר" במדור ... וביתו", נאמר: „משה ציווה מפורשות: ... למנוע כל אי־הבנה, כדאי להדגיש, כי ... לא אמר מאומה מדעתו, וכי קיבל את ה... כולה, מן השמיים, מפי הגבורה, ... מאלוקים. כל מה שאמר משה, כתב וצי... — הכל משמיים.

ראובן ב...
ירושל...

מזווית אחרת

משחק המחבואים של בנק ישראל

באחרונה העניק נגיד בנק ישראל ראיון לצבי טימור, בו חשף את התשתית הרעיונית עליה הוא מבסס את מדיניות בנק ישראל. הבולט ביותר בראיון היה, שדבר לא השתנה בבנק ישראל, למעט התעקשות המבורכת להימנע מפיחות. בכל השאר, ממשיך בנק ישראל לנהל את אותה מדיניות שהוא מנהל, בשינויים קוסמטיים, מאז הוקם לפני 33 שנים. בהמשכיות כשלעצמה אין כל רע, אם המדיניות הנמשכת היא טובה, אלא שבמקרה דנן מדובר במדיניות שיש בה הונאה עצמית. בשל כך, לא רק שהמדיניות עצמה אינה משיגה את מטרתה, אלא שהיא גם מונעת חידוד הבעייתיות של המשק הישראלי ותוכנה מן הממשלה את הצורך לבצע את הרפורמות החיוניות לכלכלה.

מאת ד"ר יקיר פלסנר

מנקודת ראות פורמאלית, מתבטאת מדיניות בנק ישראל בניסיון לשלוט בנפח האשראי הבנקאי. כל המכיר את ההיסטוריה של המוסד הזה, יודע שנפח האשראי שימש יעד לבנק מיום היווסדו. לאמיתו של דבר, האוצר לקה בתסמונת האשראי עוד לפני שהוקם בנק ישראל, ב־1954. אומנם ההגדרות של מהו האשראי שאליו יש להתייחס השתנו מפעם לפעם: כך גם אשר לכלים שבאמצעותם ניסה הבנק לתמרן את האשראי, אבל ביסודו של דבר לא השתנתה הגישה.

ומה, ישאל הקורא, הפסול בניסיון לשלוט באשראי? האם אין זה משתנה־מטרה לגיטימי? התשובה על כך מצויה בשני מישורים: העיוני והמעשי.

הקושי העיוני העיקרי הוא, שאין בסיס עיוני לבחירת האשראי כמשתנה־מטרה. כלומר, מדע הכלכלה לא פיתח תאוריה מאקרו־כלכלית שבה האשראי כשלעצמו משחק תפקיד כלשהו. אין זה מקרה, שכן האשראי איננו אלא חלק מכמות הכסף ואין סיבה להעדיף דווקא את החלק הזה. במאמר מוסגר ניתן להוסיף, שנוצר בישראל מצב מיוחד במינו: פרופסור לכלכלה מנהל מדיניות מוניטרית, שאותה אין הוא יכול להצדיק על בסיס עיוני כשהוא מרצה לסטודנטים שלו באוניברסיטה. זה מעלה, בין היתר, את השאלה המעניינת — באיזו מידה מאמינים הסטודנטים לכלכלה, בתנאים אלה, במה שהם לומדים לבחינות. ובעצם, האם מאמין הפרופסור עצמו להרצאות שלו?

אין הסבר — למה הבנקים מלווים

הקושי השני הוא כאמור מעשי. הסדרי האשראי במערכת כלכלית מורכבת הם מורכבים, ומשתנים כאשר חלים במערכת עצמה שינויים — מערכות פיננסיות עוברות שינויים טכנולוגיים מתמידים. נסיון לשלוט מבחוץ במערכת כזאת נושא בחובו את אותו הסיכון שיש בתפעול מכונה שתגובותיה אינן ידועות: אין לדעת איזה נזק יכול להיגרם.

אין אלה דברים בעלמא. מדבריו של הנגיד ברור שאין הוא מבין, למשל, מדוע גופים עסקיים מוכנים ללוות בשערי הריבית הרצחניים השוררים במשק הישראלי. הוא קובע, שמדובר בעסקים פושטי־רגל, שבהיותם מעבר לייאוש, הם מוכנים לשלם ריביות כאלה. אבל אם הם „פושטי רגל", כדברי הנגיד, כיצד מוכנים הבנקים להלוות להם, גם בשערי הריבית האלה? הרי הדעת נותנת שאם הנגיד יודע כי הללו פושטי־רגל, הרי הבנקים הנמצאים איתם במגע עסקי יום־יומי יודעים על כך על אחת כמה וכמה ומדוע, איפוא, הם מסכימים להמשיך ולהלוות לפושטי־רגל? ואם אומנם הבנקים כה בלתי אחראיים — היכן הפיקוח על הבנקים, שאף הוא באחריות הנגיד?

כאשר מנהלים מדיניות בהעדר בסיס עיוני, זהוד מיגבלות קשות של היכולת להכיר את המציאות לפרטיה, אין פלא שהמדיניות אינה מובילה לתוצאות המבוקשות. אכן, שערי הריבית היו באמת גבוהים ביותר — בשבעה החודשים הראשונים של 1987 עמדה הריבית בגין משיכות־יתר רגילות על כ־43% במונחים שנתיים ריאליים, ואילו ביחס למשיכות־יתר חריגות עמדה הריבית על 55% במונחים שנתיים ריאליים. אפילו הריבית הממוצעת על סך האשראי הבנקאי עמדה על קרוב ל־26% במונחים שנתיים ריאליים. ולמרות כל זה, עלה האשראי הבנקאי החופשי בשקלים ריאליים בכ־60% במשך אותם שבעה חודשים, למרות שגם האשראי המוכוון ליצוא גדל בשיעור של קרוב ל־10 אחוזים, במונחים ריאליים.

היש הסבר לכישלון? אכן, כן, וכמו המדיניות עצמה גם ההסבר חל על כל שנות קיומו של בנק ישראל, מה שמביא אותנו לעניין ההונאה העצמית.

מנקודת ראות פורמלית, הטענה החוזרת ונשנית מפי בנק ישראל היא, שאין הוא יכול למנוע בכוחות עצמו את חוסר האיזון שבין הביקושים להיצעים בישראל. טענה זו פשוט איננה נכונה — מדיניות מוניטרית מרסנת אמיתית יכולה גם יכולה לרסן את הביקושים במשק. אחת הדוגמאות היותר טריות לכך סופקה ע"י נגיד הבנק האמריקני, פול וולקר. הוא חיסל את האינפלציה בארה"ב למרות גידול ניכר בגרעון התקציבי האמריקני. הכיצד? פשוט מאד: הוא גם היה מוכן לשלם את המחיר במונחי אבטלה. זהו מחיר שישראל בכלל, ובנק ישראל בפרט, אינם מוכנים לשלם, ובצדק. שכן בישראל, אבטלה היא מירשם לירידה מן הארץ. אבל אם כך הם פני הדברים, מדוע צריך להעמיד פנים שנוקטים מדיניות מוניטרית מרסנת?

לייצב את שער הריבית ולא את נפח האשראי

ההוכחה הבולטת ביותר לכך שאכן מדובר בהעמדת פנים היא, שהבנקים נמצאים תדיר בגרעונות נזילות בלתי מבוטלים. כך נמצאו הבנקים בגרעונות נזילות ב־6 מתוך 7 החודשים הראשונים של 1987, על אף ההלוואה המוניטרית שבנק ישראל מעמיד לרשותם. לשון אחר, בנק ישראל אינו אוכף את הכללים שהוא עצמו קובע, מחשש שאכיפתם אכן תגרום לריסון המוניטרי שלשטף הדיבורים עליו אין גבול. יש לכך הגדרה טובה יותר מאשר הונאה עצמית?

בביקורת על המדיניות הקיימת יש טעם רק אם יש אלטרנטיבה. אחרת, הביקורת עקרה. האלטרנטיבה במקרה הנדון היא בדיוק זו שעליה רמז צבי טימור בראיונו את נגיד בנק ישראל — ייצוב שער הריבית ברמה מתקבלת על הדעת. בניגוד לנפח האשראי, שער הריבית כמטרה למדיניות מוניטרית מבוסס על תשתית עיונית מוצקת. הוא גם מובן הרבה יותר במישור המעשי, משום שכלכלנים מבינים היטב את נושא שיעור התשואה על ההון, ואת הקשר שבין השיעור הזה לבין שער הריבית. את בעית ההונאה העצמית אי־אפשר לפתור, כמובן, ע"י החלפת יעד המדיניות. למשל, אפשר לקבוע שער ריבית של 10% ואח"כ להמציא כל מיני קטגוריות מיוחדות של אשראי בריביות מועדפות — ראה ההיסטוריה של היצוא. אבל לפחות ניתן יהיה לנהל דיון כלכלי על בסיס של מושגים ידועים.

אחת מטענותיו החשובות והמתמיהות של הנגיד באה בתגובה להצעתו של המראיין, כי לשם הורדת שער הריבית לרמה מתקבלת על הדעת יאפשר בנק ישראל יבוא הון מחו"ל. זה, טען הנגיד, יביא לייסוף השקל ולפגיעה ביצוא. ומאחר ששער החליפין של השקל קבוע ביחס לסל, ולפיכך לא יתכן ייסוף נומינלי, נזקק הנגיד לטעון שיבוא אשראי זול מחו"ל יגרום עליית השכר וכך ייסוף ריאלי. יש רק דרך אחת שבה ניתן להגיע לטיעון הזה, דהיינו שהורדת שער הריבית תגרום גידול בביקוש למוצרים ושירותים, מה שיגרור ביקוש מוגבר לעובדים וכך לעליית שכר.

אילו המשק הישראלי היה נתון בשיווי משקל מן הסוג האופייני לספרי לימוד במאקרו־כלכלה, אפשר היה לקבל את הטיעון הזה ברצינות. אבל במשק הסובל מ־16% אינפלציה, מגידול של 10% בגרעון המסחרי בעשרת החודשים הראשונים של 1987 לעומת התקופה המקבילה אשתקד, ואשר יש בו תעסוקה במעט מלאה, למרות שיעורי הריבית המטורפים — ספק אם הטיעון הזה תופס. זאת ועוד, כאשר עסקים לווים בשערי ריבית כאלה השוררים בארץ, הייסוף מתרחש ממילא, לא בגלל העלייה בעלות השכר, אלא בגלל העלייה בעלות האשראי. או מה הועילו חכמים בתקנתם?

בנק ישראל חייב לשנות את גישתו. אין זה אומר בהכרח שיש להוריד את שערי הריבית לרמה שתגרום אושר לכל מפעל בארץ. אבל ריביות ריאליות של 50 — 25 אחוז, שאינן מביאות לאבטלה ניכרת, ודאי אינן משיגות שום יעד כלכלי מועיל. יש רק לקוות שכשם שבנק ישראל למד כי שער חליפין קבוע עדיף על ניוד, כן גם ייפרד, סוף־סוף, מן הניסיון לשלוט בנפח האשראי ומן הריבית הבלתי סבירה שניסיון זה גורם.

חדשות המשק

שחל שוב מאיים בהפעלת הרפורמה

השלב הראשון של הרפורמה במשק הדלק יופעל בעוד 30 יום באופן חד־צדדי, כלומר בראשית חודש פברואר — הודיע שר האנרגיה והתשתית משה שחל בתום ישיבת לילה ארוכה אור ליום ג'.

בישיבה השתתפו ראשי משרד האנרגיה, ראשי שלוש חברות הדלק וראשי בתי הזיקוק (בז"ן). לנוכח התנגדותן של חברות הדלק הודיע השר, כי היום יוקמו שתי ועדות מיוחדות, שהוא מקווה שנציגי החברות ישתתפו בהן, עליהן יוטל למצוא דרכים כדי לגשר על פער העמדות בין הצדדים. „אם לא יגיעו להסכמה", אמר שחל, „הרפורמה תבוצע חרף ההתנגדות".

הוא הדגיש, כי הרשות העליונה לאנרגיה החליטה, בחודש נובמבר האחרון, לאמץ את הצעותיו ובכך יש בידיו הכוח החוקי לבצע את הרפורמה. בהתדיינות בין השר לבין חברות הדלק, שהגיעה אף לבג"ץ, נטען כי השר חייב לקבל אישור מהרשות ומשזו ניתנה לו, הדרך פתוחה. אך הוא שואף להידברות. שחל טען בישיבה, כי הוא מוכן להגביל את חלקו של בז"ן בשיווק נפט, בתנאי שכל חברת דלק תתחייב לקבוע מחיר לדלק לפי העלויות הריאליות ולא כנהוג עתה, כאשר ראשי חברות הדלק נדברים על מחירי הדלק. הוא חזר וציין את הישגי חברות הדלק ועם זאת הודיע להן כי השלב הראשון ברפורמה יבוצע.

לפי שלב זה, יתחלק שוק הדלק לשני מקטעים: המקטע החוזי מכסה 65 אחוז מצריכת הדלק השנתית. חברות הדלק הרוכשות את הדלק מהמדינות עימן יש חוזים קבועים — מצרים, מקסיקו ונורווגיה — יהיו רשאיות לייבא במסגרת זאת מוצרים מזוקקים או נפט גולמי ולזקקו בבז"ן, ולספקם לצרכנים, כולל הצרכנים הגדולים: התעשיה הפטרוכימית, חברת החשמל, מערכת הביטחון, בתי הזיקוק ותעשיית המלט. המקטע השני, החופשי של 35 אחוז מהשוק אותו מייבאים משוק הספוט. גם במקטע זה ניתן יהיה לייבא תזקיקים. הצטרף גורם חדש, לפי תכנית הרפורמה, והוא בתי הזיקוק. כן יהיו רשאים הצרכנים הגדולים לייבא בעצמם מכל מקור שייראה להם 35 אחוז מצרכי הדלק של עצמם.

התנגדות חברות הדלק היא בעיקרה נגד צירוף בז"ן. אריה לוי, מנכ"ל חברת „פז" אומר, כי עצם צירוף בז"ן למערכת השיווק הוא בניגוד לכל היגיון. לדבריו, טוען שחל בכל הזדמנות כי שלוש חברות הדלק קובעות במשותף את המחירים לצרכנים, ובכך הן פועלות בקרטל. טענה זו, אומר לוי, אינה מדוייקת, אך היא כאין וכאפס לעומת התנהגות בז"ן, שגם מבקר המדינה העיר להם על התנהגות הנוגדת את האינטרסים של המדינה. בז"ן משווקת בחו"ל תזקיקי דלק והיא שותפה בעסקות אלה עם חברת „בלקאויל" ו„מרק ריץ'". לכן ראשי חברות הדלק אינם מבינים מדוע לצרף את בז"ן למשווקים, פרט לרצונו של השר שחל לפגוע בחברות הדלק על מנת שיתחסלו ובשטח תישאר חברה אחת, וטבעי שהחברה הזאת תהיה בז"ן, השולטת יחידה גם בזיקוק דלקים.

לוי מסר, כי חברות הדלק הביאו הצעת רפורמה, לפיה יהיו מחירי הדלק בארץ צמודים למחיריו הממוצעים באירופה, למעט הפרשי המיסים. לדעתו, דבר זה היה מייצב את המצב, מכניס היגיון למערכת ומהווה בסיס מוצק לחישובים. כל הצעה אחרת, לדבריו, היא בבחינת משאלת־לב ולכן כדי להצדיקה מדברים על הוזלות לצרכנים — דיבורים חסרי כיסוי מכל וכל, שכן מחירי הדלק אינם נקבעים בארץ. עוד אמר, כי הרפורמה, תכניס בלבול וחוסר היגיון למערכת שהוכיחה עצמה, ובמיוחד בשנתיים האחרונות. לוי אינו מסוגל להבין מה הדוחף המניע את שחל למעשים שיפגעו במשק.

ראשי בז"ן, התומכים ברפורמה, טוענים כי היא תאפשר להם לפעול כמערכת משולבת כנהוג במספר מדינות וכי הם מצידם מוכנים לשתף פעולה עם חברות הדלק.

חיים מרגלית

פרופ' דן מיכאלי:

קוצץ רבע מתקציב בתי החולים הממשלתיים

רשמית, הורידו רק 65 מיליון ש"ח מתקציב משרד הבריאות. למעשה הסכום הזה נלקח במעט כולו מבתי החולים הממשלתיים; ממגזרים אחרים במעט שאין אפשרות לקחת כסף. מכלל הכספים שמשרד הבריאות מקציב לבתי־חולים ממשלתיים, כ־70% הם הוצאות משכורות. בזה לא ניתן לגעת. מהתקציב הנותר בסך 250 מיליון ש"ח, צריך לכלכל את כל פעילויות המשרד ומערכת שירותי הבריאות בשנת התקציב החדשה, אמר פרופ' דן מיכאלי, מנהל המרכז הרפואי איכילוב.

לדבריו, גם עכשיו המערכת עמוסה חובות מהעבר, כתוצאה מהפיגור בהעברת כספים ע"י האוצר, פיגור שגרם הוצאות מימון, קנסות וריבית. על קיצוץ בהקצבה כבר החליטו, אך לא נתנו תשובה כיצד למלא את החסר, אם ע"י היטל על החולים או היטל על ביקור במיון. בעוד המימסד לוקח פסק־זמן לדיונים — בתי החולים נחנקים. בתי חולים הממשלתיים והעירוניים מבצעים שני שלישים משירותי אישפוז. לאחר קיצוץ התקציב, אין מקור אחר וגם אין הוראה האם להפסיק מתן שירות מחוסר משאבים.

כבר עתה חסרים 15%־20% לכיסוי הוצאות שוטפות, אך ישנן דרישות של קבוצות עובדים — המרדימים דורשים תוספות שכר, דרישות לתקנים, לציוד; הרופאים תובעים הסכם משמרת שנייה בדומה למה שהושג בקופ"ח; גם עובדי מעבדה וביוכימאים דורשים תוספת שכר, כעת מקבלים אף פחות מהדירוג האחיד. טכנאי רנטגן עומדים בתור, לצידם עובדי מנהל ומשק. כבר כיום מתקשים לא אחת להפעיל משמרת לילה, בגלל מחסור בעובדי מעבדה או רנטגן.

מערכת שירותי הבריאות מקבלת מכות מלמעלה ומלמטה, מהאוצר ומהציבור. תמיד יימצא מישהו שיטען כי ניתן לייעל ולהתייעל. אדרבא, שיגידו איפה להשבית ולקצץ אומר פרופ' מיכאלי. בתי חולים על ציודם בנויים מתרומות, גם חלק מההוצאות השוטפות מכוסה ע"י תרומות, אך זה לא מכסה את כל העלויות ולא נותן תשובה לבריחת אנשי מקצוע מהמעבדות ומהרנטגן. לדבריו, המערכת לוקה בחנק ולאיש מהמימסד לא איכפת, גם הציבור אדיש.

יוסף שמי

ותקציב ההסתדרות מאוזן

השנה היוצאת לא חייכה אל ההסתדרות. קופת־חולים, ספינת הדגל, משייטת משרטון אחד למשנהו, חברת העובדים נתונה בקשיים מבניים והולכים, המאבק המקצועי ירד קצת למחתרת, אבל תקציב ההסתדרות היה מאוזן.

הוועד הפועל של ההסתדרות אישר, בישיבה מיוחדת ביום חמישי האחרון, את התקציב החדש לשנת 88, המאוזן גם הוא, כמובן, בסך 149.5 מיליון ש"ח, או כדברי הגזבר הנמרץ ושופע הביטחון ארטור ישראלוביץ — „כמעט 150 מיליון ש"ח".

„מדינת ההסתדרות", כהגדרתו, משרתת 87 אחוז מכלל אזרחי המדינה. 97 אחוז ממקורותיה נשאבים מהמס האחיד, היתר — ממקורות חוץ. להסתדרות הכללית אין מי שיכסה את הגרעונות. אם ההסתדרות תיכנס לשרשרת של גרעונות, היא תתחסל במהרה, אומר ישראלוביץ, לכן עליה לשמור על איזון תקציבי כתנאי בל יעבור לשמירת עצמאותה.

התקציב עוסק במספר אגפים, בעשרות מוסדות, במאות פעילויות. מגוון עצום של התרחשויות. התקציב נוגע בצורה זו או אחרת בכ־2700 עובדים. זה לא הרבה, לדברי ישראלוביץ, שזה לו התקציב ה־14, בשנתיים האחרונות הוא יו"ר אגף הגזברות.

התקציב הנוכחי גדול בכ־18.5 אחוז לעומת קודמו. האגף לארגון ולמועצות פועלים יקבל את הנתח הגדול ביותר — 79 מיליון ש"ח, 65.1 אחוז. האגף לאיגוד מקצועי — 15.6 מיליון ש"ח. האגף לדמוקרטיה תעשייתית — 1.1 מיליון ש"ח, האגף לביטחון סוציאלי — 1.1 מיליון ש"ח, האגף לתרבות ולחינוך — 5.3 מיליון ש"ח, האגף לנוער, צעירים, סטודנטים וספורט — 7.6 מיליון ש"ח, ביקורת ומשפט — 5.2 מיליון ש"ח, האגף למינהל ולכוח אדם — 1.4 מיליון ש"ח.

לטענת מבקרי התקציב מקרב האופוזיציה, זהו תקציב של התקפלות. אין בו מדיניות של מאבק מקצועי מיליטאנטי והוא מאופיין בשמרנות יוצאת מן הכלל. ישראלוביץ אומר בתגובה, כי „שמירת כלליותה של ההסתדרות אינה מאפשרת מהפכנות. הדאגה לתחומי עשייה רבים ומגוונים, איגוד מקצועי, ארגון חברים, מועצות פועלים, נעמת, מדחיקה בדרך הטבע כל מהפיכה. וחוץ מזה, אם אין מהפיכות בשטח גם לא תהיה מהפכנות בתקציב".

על־פי חישובי חבר הוועד הפועל אהוד סאפוריש, גדל חלקו של תקציב ההסתדרות במס האחיד ובעל הכנסה ממוצעת ישלם החודש מס אחיד בשיעור העולה ב־25 אחוז, במחירים קבועים, על הסכום ששלם בינואר 85. זאת ועוד, תקציב המחלקה הדתית עלה בשנים האחרונות ב־95 אחוז. „למרות הביקורת הקיימת", קובע הגזבר, „התקציב שלנו זול יותר מתקציב המדינה".

בשנת 1975 היה חלקה של קופת־חולים במס האחיד רק 54.5 אחוז. הגזבר מבטיח, כי „בשנת 1988 נמשיך לדאוג שהיא תהיה ברמה של 70.5 אחוזים".

ועדת התקציב הציבה לעצמה שורה של קריטריונים בצמוד למספרים ולאחוזים. אלה מתחילים כדרך כלל בתיבות השחוקות: „נעורר", „נטפח", „נשמור", „נבטיח" וכיו"ב. העיקר שהשיירה ההסתדרותית תמשיך בדרכה המאוזנת.

אבשלום קווה

תביעה נדירה

ההסתדרות נגד ועד עובדי בנק המזרחי

בית הדין לעבודה אמור לדון בקרוב בתביעה נדירה של ההסתדרות נגד ועד עובדי בנק המזרחי. ההסתדרות תובעת שהוועד יכיר בה כגוף היציג בכל הקשור ליחסי עבודה.

לפני כשש שנים פנתה מועצת העובדים של בנק המזרחי להסתדרות, בבקשה שתייצג את עובדי הבנק. בעקבות הפנייה נחתם הסכם בעניין זה, לו היה שותף הפועל המזרחי, ומאז טיפלה ההסתדרות ביחסי העבודה בבנק.

הבעיות החלו בתחילת השנה שעברה, כאשר התחלף ועד העובדים בבנק. הוועד החדש, בראשות שמואל יהלומי, טען שהוא גוף יציג ואינו מכיר בהסתדרות.

מזכיר חטיבת עובדי הבנקים בהסתדרות, אלקנה לבקוביץ, אומר כי הוחלט להגיש תביעה נגד הוועד בבנק המזרחי, כיוון שההסתדרות חשופה לתביעות מצד עובדי הבנק, היכולים לטעון כי ההסתדרות אינה מטפלת בעניינם. לדבריו, בבנק איגוד הוגשה לפני כשנתיים תביעה דומה וישנו פסק־דין עקרוני, שההסתדרות היא הגוף המייצג.

אודי נחשון

העורך הכלכלי: צבי טימור

ערוץ ראשון

מאת דורית גפן

מה שהיה ומה שיהיה

הסמיכות הבלתי נמנעת בין סיומה של שנת 87' לתחילתה של שנת 88' מעוררת את הפיתוי הבלתי נכבש לעסוק מצד אחד בסיכומים של השנה שחלפה, ובתחזיות לקראת השנה החדשה, מצד שני. המצווה המלומדה הזאת, שאותה ממלאים בדקדקנות ובעקביות כל כלי התקשורת, שנה אחר שנה, מקומה אכן בז'ורנליסטיקה, שחיה מאירוע לאירוע, ובשונה מההיסטוריה למשל, אינה עוסקת בתהליכים ובניתוח תופעות לאורך זמן.

לוח השנה הוא איפא איזה קו סיום וקו התחלה, שאין כנראה מנוס מאותה התייחסות כמעט פטישיסטית אליו.

תוכנית „מבט שני", בהשתתפותם של מיכאל קרפין ודוד ויצטום, ניסתה לסכם את השנה הבינלאומית — שוב מיקבץ של אירועים חדשותיים, שהמרכזי ביניהם הוא כמובן ההסכם בין גורבאצ'וב ורייגן, שנחתם בפיסגה בוושינגטון. הכתבה המרכזית הוקדשה ל„לא איש" של השנה, לנשיא אוסטריה קורט ואלדהיים. אשר הגילויים על עברו בתקופת מלחמת העולם השניה מתבררים עתה על־ידי ועדה בינלאומית מיוחדת, החוקרת אותם. הכתבה שראינו היתה אוסטרית, והתלווה אליה ראיון עם פרופסור יהודה וולך, המשתתף כאחד ההסטוריונים בוועדה. את השאלה העיקרית — האם מן הממצאים שכבר נחקרו יש בסיס להאשמות שהוטחו בוולדהיים לגבי פשעיו במלחמה — לא שאל מיכאל קרפין את פרופ' וולך. יש להניח, כי שיער שפרופ' וולך לא ידליף מן הוועדה, בוודאי לא בהופעה פומבית בטלוויזיה, לפני שהוועדה השלימה את חקירתה וכתבה את חוות דעתה. אך מוטב היה לשאול, ולהשאיר את שיקול הדעת למרואיין.

לעומת המבט לאחור של „מבט שני" נקטו עורכי התוכנית „יומן האירועים" של ליל שבת בגישה „מתקדמת", וניסו להביט קדימה לשנה שתהיה, בתחום הפוליטי־מפלגתי ובתחום הכלכלי.

מבין הנתונים השונים שהובאו על־ידי מומחי הסקרים, הנתון המפחיד והמזעזע ביותר קשור לתחזית השחורה, על פיה עלול הימין הקיצוני („התחיה", „צומת" ו„כך") להגיע לתמיכה של 15% של הבוחרים. התחזקות השוליים הימניים אינה עומדת בפני עצמה, אלא היא חלק מתופעה רחבה יותר של הקצנה ימינה, שאותה מגלים הסוקרים בקרב הציבור הישראלי.

קורט ואלדהיים (שני משמאל) – לא איש

אחד משלנו

יש משהו מוזר בתגובות האמוציונליות החזקות ולעתים אפילו היסטריות, שזוכים להם אצלנו הצגות ומחזות, העוסקים בתופעות שונות בחברה הישראלית, במיוחד כאשר מדובר בטיפול בתופעות שליליות. כל אותם מתקוממים למיניהם, המדברים בשמה הטוב של המדינה, ונגד המשמיצים אותה, אינם מזדעזעים כל כך, וזאת בלשון המעטה, כאשר התופעות הללו מתרחשות „על באמת", בחיים, ולא על הבמה או בספרות. כלומר, יותר מאשר מפריע להם המעשה עצמו, מפריע להם הדיבור והוויכוח עליו.

בתוכנית „מצב הרוח", בהנחיית ירון לונדון, ראינו שני קטעים קצרים מתוך ההצגה בהפקת „בית לסין", „אחד משלנו" מאת בני ברבש, ובבימויו של איציק וינגרטן. ההצגה, כפי שאפשר היה להבין מהדברים שנאמרו, עוסקת במבחן של חברות וידידות במצב קשה ביותר — על רקע של חקירת מקרה מותו של טרוריסט תוך כדי מעצרו. החוקר והנחקר הם חברים ששרתו יחד בצבא, ומול הידידות הזאת עומדים חקר האמת וגילויה, העלולים לפגוע בחבר. השאלה, כך אפשר היה להבין מהשיחה באולפן, היא, מה יותר חזק ממה — החברות או האמת, על מה שעלה בגורלו של „איזה" טרוריסט. הדילמה האנושית הזאת יכולה כמובן לבוא לידי ביטוי דרמטי באמצעות סיטואציות אחרות, אך השימוש בתיאור מצב הלקוח מהמציאות הפוליטית השנויה במחלוקת, ודווקא של טרוריסט מול חבר, שמחדד את הסיטואציה עוד יותר, הוא בהחלט לגיטימי.

תיאטרון פוליטי ומעורב הוא עדיין תיאטרון, ויש להתייחס אליו כך. באמנות כמו בספרות אפשר ומותר להביא דברים עד הגזמה, ובלבד שהם עומדים במבחן האמנותי.

ירון לונדון הפגיש אותנו גם עם הגרפיקאי וצייר עטיפות הספרים רוני רכב, אשר מקיים בימים אלה תערוכה של עבודותיו, ועם שתי במאיות צעירות, איילת מנחמי ונירית גרוניך, אשר סרטיהן הקצרים מוצגים עתה בסינמטק.

להתגבר ולראות

התוכנית „זה הזמן" מצליחה לשמור על רמה גבוהה. מפיק התוכנית, ישראל וינר, מביא כמעט בכל תוכנית אנשים, אשר יש להם מה לומר ומה לספר, וזאת לא פעם מזווית מיוחדת ואישית. אני מציינת זאת מפני שאין זה פשוט לעמוד בכך שבוע אחר שבוע, ולשמור על רמה סבירה של עניין וגיוון.

השבוע שמענו את ד"ר אבנר כהן, שהוא פילוסוף, אשר כתב על האטום. המסר העיקרי של דבריו היה לגבי החשיבות בעיסוק בשאלות השונות הכרוכות באטום, לאו דווקא מן ההיבטים האסטרטגיים, כמו למשל שאלות מוסריות, חברתיות, אתיות ואקולוגיות, שמחייבות התייחסות ומעורבות, לפחות מצד האליטות האקדמיות והתקשורתיות.

ד"ר כהן דיבר על נישול הפוליטיקאים מהדיון החזור, אך יש כאן למעשה נישול עצמי של אותן אליטות מהדיון, ויותר מכך מקבלת אחריות ומנקיטת עמדה בשאלות של קיום או חיסול החברה האנושית.

סיפור מעניין מסוג אחר לגמרי היה זה של חוקר המערכות חיים אסא, אשר עוסק גם בכתיבה ספרותית, והלך לסמינר של חוזרים בתשובה כדי ללמוד ולהכיר מקרוב את התופעה, ובעיקר את מניעיה. התאורים שלו על „המכבש" ועל המטיפים, שעובדים על האנשים שבאים לסמינר הזה, היו מעניינים, אך דווקא בשאלה המרתקת ביותר — מדוע וכיצד פונים לפתע אנשים חילוניים לעבר העולם הדתי והחרדי, כל מה שהיה לו לומר זה שהדבר פשוט קורה.

אך הסיפור האנושי המרתק והמופלא ביותר היה של מאיר שניידר, שהיה עיוור עד גיל 16־17, ובעזרת תרגילים מיוחדים הצליח לראות. שניידר הוא סיפור מיוחד במינו, שכן הוא נולד להורים חרשים־אילמים, ובהיותו עיוור היתה הקומוניקציה אתם משימה קשה ביותר. הוא גם למד בבית־ספר רגיל, וכאמור הצליח לא רק להתמודד עם עיוורונו, אלא גם להתגבר עליו ולראות. הסיכוי שיש בשיטה, שבה עבד שניידר על עצמו ופיתח את ראייתו, נותן אולי תקווה לעיוורים נוספים. אכן סיפור בלתי רגיל.

בין המיגוון הזה ריאיין רם עברון גם את מנהל קונצרן „תדיראן" יגאל נאמן, על המפולת של התעשיות האלקטרוניות.

התיאטרון

בעריכת עלינא וזורי

חג התיאטרון המקורי

מים עומדים

„מי תהום" מאת הלל מיטלפונקט, תיאטרון החאן הירושלמי

מאת יוסי וננו

„מי תהום" – פנטזיות של אנשים בשלים. בתמונה: עמוס לביא

הרעיון הראשוני של חג המחזה המקורי היה לחדש מחזות מקוריים משנות ה־50 שנכתבו על־ידי מחזאים ישראלים. מי שיעיין ברשימת ההצגות יבין שזה לא בדיוק מה שקרה. נווה־צדק והחאן הם התיאטרונים היחידים שחידשו מחזות וגם הם הגיעו רק עד שנות ה־70. עמית גזית (מנהל אמנותי של החאן ובימאי ההצגה): „באחד העיתונים נכתב שאני ממורמר, אני לא: פשוט זה היה הרעיון הראשוני של חג המחזה ואני פשוט נצמדתי אליו, זה הכול. לא ממורמר ולא שום דבר אחר".

הבחירה של החאן נפלה על „מי תהום" מחזה של הלל מיטלפונקט, שהועלה לראשונה ב־1977 בתיאטרון „הבימה" בביצוע של עירי ניצן עם עזרא דגן, נסים עזיקרי, שרגא הרפז, יונה אליאן, רפאל קלצ'קין ז"ל. מחזה שזכה אגב, להצלחה. המחזה מספר את סיפורה של שכונה ומאבקי הכוח בין הנפשות החיות בה. אברם (גיל פרנק) חוזר מהכלא אחרי שניסה לפרוץ למפעל הבירה השכונתי ומגלה שהשליטה בשכונה עברה לידיו של אלברט (עמוס לביא) עבריין מורקן ופושע קטן. באמצע יושבות הדמויות שמזוהות עם אברם ארי אילן וחוו, מונה (איילת מרגלית) שחיה עם אברם ואחר־כך עם אלברט ושוב עם אברם, מרים (גילי בן־אוזיליו) אחותו המשותקת של אברהם, ושאול (אריה צרנר) מפגר — לא מפגר. והדמויות שמזוהות עם אלברט — מיקו (איציק אביטל) פושע קטן, עריק שהצבא רודף אחריו, דאוד (ערן כוהן) ערבי, נמלט מיפו, אשם כנראה בפיתוי קטינים. עוד ישנה דמות האב ושחקן אורח: יעקב בנאי). מאבקי הכוח נפתרים בדרך כלל באלימות ומגיעים לשום מקום. הדמויות שבויות בפנטזיות שבינן לבין המציאות אין הרבה קשר, פנטזיות של אנשים בשוליים שמרגישים דפוקים ורוצים לנקום, אך בעיקר מדברים על נקמה שלא תיתממש.

פושע שהוא לא פושע

— לעניין בחירת המחזה, למה דווקא „מי התהום"?

גזית: „אני חושב שהמחזה טוב אחרת לא הייתי עושה אותו, זה אולי אחד המחזות הישראלים הטובים שנכתבו".

— משהו נשתנה מאז הוצג לראשונה? הוא התערכן? הוא עדיין רלבנטי?

גזית: „נדמה לי שמהלים ערכון, ורלבנטי לא שייכות. אני חושב שהמחזה מטפל בבעיה הישראלית הכללית. יש בו שתי קבוצות הראשונה עם פושע שהוא לא פושע. זונה שהיא לא זונה, ובוגד שלא בגד מהם אולי תבוא הישועה, התקומה האמיתית שלנו אם תבוא. קבוצה שמבינה שהכול זה מכאן וזה כבר קיים ואם לא נכיר בזה אין לנו סיכוי. הקבוצה השנייה הכול זה שם, הם חולמים על תל־אביב, יפו וצרפת. הם מנסים לחסל את המקום שלהם כדי להתקיים באיזו אילוזיה".

— זה מחזה פוליטי?

גזית: „לא זה לא מחזה פוליטי. יש לו אמת, עמוד שדרה. מחזה שאומר דרך מלים של אנשים עם אוצר מלים של 300 מלים. ומיטלפונקט צמצם בכוונה את אוצר המלים כשכתב את המחזה. זה עולם סגור בפני עצמו מי שלא נמצא בו לא קיים. מי שנשאר זה אלה שהבינו. עולם שהוא מעין מיקרוקוסמוס, סמל של מה שאנחנו עומדים בפניו. גזית מנגד הדימוי של הבנייה מחדש דרך לבנים שהולכות ונאספות בביתו של ארי, גם המחזה עומד יקר לבנים כמעט מושלם, בבחינתו זה סוף אופטימי".

אמירה פוליטית

— בכל זאת מה השתנה מאז הוצג המחזה לראשונה?

גזית: „נדמה לי שאז העניין היה עם היום אין עדתיות, הדור שנולד בארץ כבר מדבר עם מבטא ובגלל זה גם לשחקנים יש מבטא, כולם מדברים ישראלית. זה לא מדבר על עדות והווי שכונתי, זה מחזה עלינו. על ישראלי לא ברור, מגומגם אם הוא לא יודע שהוא כאן או אין לו סיכוי".

— אברם מייצג מבחינתך את הכוחשש?

גזית: „מה שמאפיין את אברם זה השמה שהוא מחפש משמעות. בעיני הוא עלה בית כל השאר מחפשים ערכים חומריים. יש פה אמירה פוליטית. לא פלקטית. תעזבו את הרגלים או שנחיה כאן ולבד או שלא נהיה. אגב גם מונה היא דמות כזו, היא הטיפוס של האשה המשוחררת, זאת שנלחמת על מעמדה כאשה. יש לה משפט במחזה: אולי אני זונה אבל אני לא זונה בנשמה".

— מבחינתך זה קודם כל מחזה על אנשים...

גזית: „זה מחזה שיש בו את מה שאני בדרך־כלל מחפש במחזות, מלחמה על חופש הפרט וחופש הדיבור. אברם עושה מבצע פרט לא בשביל הכסף. אם הוא הולך נגרם לעצמו. סוף המחזה הוא תחילת המחזה הבא".

עובדות בשטח

— קשה לגמור שיחה על הצגה שמועלית בחאן מבלי לשאול מה קורה ברגע, כמה חודשים אחרי שנכנסת לתפקיד?

גזית: „דברים קורים כמו שרצינו, אפילו יותר טוב, אין מהפכים אבל יש עובדות בשטח. בנובמבר העלינו 41 הצגות לעומת ... בנובמבר שעבר. החאן יוצא החוצה, מה לקהל רחב יותר אם כי עדיין לא הגענו לכמות הרצויה לנו. עד עכשיו העלינו אחת. הצגות כשכל הצגה היא סיפור אחר ואנחנו עומדים בלוח הזמנים, מקווה להמשיך כך".

שמות נוספים שקשורים ל„מי תהום": תפאורה: אבי שכוי, תאורה: שולי זיו. והלחן וניהול מוסיקלי: אהוד בנאי, שם שעשוי למשוך קהל צעיר להצגה.

מוסיקה

חוב של כבוד

מאת יצחק שור

בהיותו בן 22 פרץ נועם שריף אל במת הקונצרטים שלנו, כאשר זכה בפרס ראשון בתחרות מלחינים ישראליים, מטעם הפילהרמונית. יצירתו, „אקדמות למועד" נוגנה בחנוכת היכל התרבות, בניצוחו של ליאונרד ברנשטיין באוקטובר 1957.

עתה מחזיר שריף חוב של כבוד ליוצר ישראלי צעיר ממנו, ד"ר מנחם צור. במוצאי שבת, ה־9.1.88 וביום ג' ה־12.1 ינצח שריף על תזמורת ירושלים אשר תגיש למנוייה ולקהל הרחב את הקונצרט החמישי. הסולן יהיה קארלוס ברנל, גיטריסט אנגלי ממוצא ספרדי, שינגן פנטסיה לכן אצולה לגיטרה ולתזמורת מאת רודריגו. הערב ייפתח ב„סאגה" מאת סיבליוס ויינעל בסימפוניה ברה מינור מאת סזאר פראנק.

החידוש העיקרי בקונצרט זה יהיה בביצוע נדיר של „סימפוניה קצרה" פרי עטו של אחד המלחינים הישראליים המעניינים והצנועים: ד"ר פנחס צור. מרצה בכיר בחוג למוסיקולוגיה של האוניברסיטה העברית ובאקדמיה ע"ש רובין בירושלים. עד כה חיבר צור כ־150 יצירות של מוסיקה קאמרית, סימפונית, ווקאלית ואלקטרונית. ב־1981 זכה בפרס גוגנהיים האמריקני ויכול היה להקדיש שנה להלחנה בלבד. יצירתו „סימפוניה קצרה" הוזמנה בידי תזמורת ירושלים ובוצעה לראשונה באפריל 1982 בידי גארי ברתיני.

היצירה היא בת שלושה פרקים. הראשון והשלישי נוטים למפעם מהיר, לא יציב, ואילו האמצעי הוא אחיד ובעל לירויות מתמשכת. רוב החומר מתפתח מיחסים שבין שני אקורדים משולשים. התכניות ההרמוניות משולבות בשפה א־טונאלית, בת זמננו.

אולם הנרי קראון מוצ"ש ה־9.1, יום ג' ה־12.1.

אירוע

פרגון למזכ"ל פורש

לא היה דבר בלתי שגרתי במסיבה שערכה „אמנות לעם" למנכ"לה הפורש, יוסי פרוסט. ההערכות היתה ברוח המבצעים המיוחדים של „אמנות לעם", קביעת מקום — מתנ"ס יבנה; הכנת רשימת מוזמנים — צמרת העסקנות התרבותית, מקורבי „אמנות לעם", מקורבי יוסי פרוסט: דאגה לתקרובת — מחבויים ומתורמים; תבנית — שלישיית אולר וחמישית קולן; סיבובי טלפונים היסטריים לוודא שהכול יזכרו „יבוא", בלי בני זוג, המקום קטן והמוזמנים רבים".

לא היה מי שלא ידע שהוא מגיע למסיבת פרגון.

„חברים מספרים על..." זו היתה ההצגה. והשחקנים (לפי סדר ההופעה) יו"ר ההנהלה חיים דובשני, שר החינוך והתרבות יצחק נבון, זאב זהבי מן המתנ"סים, אבנר שלו ראש מינהל התרבות במשרד החינוך, אברהם שוחט ראש עיריית ערד, ד"ר מלקמן היו"ר הקודם של „אמנות לעם" ויצחק קינן מנהלה החדש של העמותה. את תפקיד המספר שיחק בשגרתיות טקסית ד"ר דוד אלכסנדר.

היה גם אפילוג, חתן השמחה עלה על הבמה, הודה לקהל האוהב „מי שהגיע עד יבנה, אוהב אותי"; נזכר בשני מורים שהיו ואינם, לאה פורת יו"ר המועצה לתרבות ואמנות וצפורי מנכ"ל חברת המתנ"סים. והיה גם בהדרן: „כרמלית" שיר של פרוסט מפי הלהקה הצבאית.

למרות שהחלק הרשמי הסתיים אחרי אחת עשרה. המבקרים והז'ורנליסטים לא רצו לטלפונים לדווח. מחר תראה ההצגה הבאה אחרת, השחקן הראשי התחלף.

ל.ז.

המפתחות בפנים

בעריכת יואב אביב

גשר הגיבורים רחוק מדי

גולת הכותרת של בניית גשר הגיבורים בחיפה, היא ללא ספק העובדה שלמשק ייחסכו בשנה הראשונה להפעלתו כ־78 מיליון דולר, בהם ניתן לבנות 8 גשרים זהים. התשתית מחזירה את ההשקעה תוך חודש וחצי

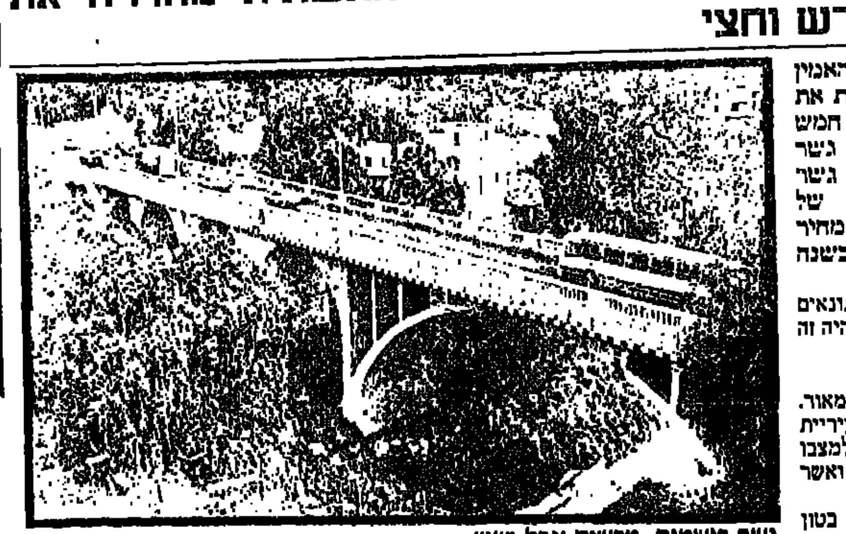
גשר רושמיה. מרשים אבל רעוע

בעוד שנה וחצי בערך, אם להאמין להבטחות, יוכלו נהגי חיפה לעשות את מה שהיו צריכים לעשות כבר לפני חמש שנים ולנסוע על גשר חדש. גשר הגיבורים החדש שיחליף את גשר רושמיה הישן, יוקם בהשקעה של בעשרה מיליון שקלים ויחזיר את מחיר עלותו שמונה פעמים, כבר בשנה הראשונה שבה יתחיל לפעול.

האטרקציה שזימנה מסיבת העיתונאים לרגל תחילת העבודות היא העובדה שיהיה זה הגשר הארוך במדינה: 274 מטרים.

גשר רושמיה

לידתו של הגשר החדש היתה קשה מאוד. כבר לפני חמש שנים החלו להתקבל בעיריית חיפה ההתראות הראשונות באשר למצבו המידרדר של הגשר, שנבנה ב־1927 ואשר השנה מלאו לו 60 שנה.

גשר רושמיה נבנה על יסודות בטון ממולאי חול באורך של 90 מטר. הזמן עשה את שלו, וכמו רבים הזדקן גם הגשר שגיל הפרישה שלו הגיע.

לפני כשלוש שנים הוגש לעירייה הדו"ח הראשון של הטכניון, שקבע (ואימת את השערות) שגשר רושמיה זקן מדי. בדו"ח נאמר כי בשנים האחרונות התגלו בגשר נזקים חמורים בקונסטרוקציה, שעיקרם קורוזיה בבטון ובפלדת הזיון של הגשר. נוסף על כך, נאמר כי קיימת תופעת זחילה של קשתות הגשר, וחלו שקיעות התוצאה ממאמצים ברפנותיו. חורי הניקוז נסתמו אף הם ברבות השנים, ומים החלו לחדור ליסודות הגשר ולערער את יציבותו.

נהגי חיפה והאיזור המשיכו לנוע על גשר רושמיה בלי לדעת על קיומו של הדו"ח, שקבע כי יש לסגור אותו לאלתר. יום אחד, בעיצומה של פרשת המעצרים בעיריית חיפה, נסגר הגשר לצורך שיפוצים, ללא הודעה מוקדמת.

צמרת העיר ניצבה בפני שלוש אפשרויות: סגירה כללית, שלא נראתה סבירה, שיפוץ יסודי של הגשר בעלות כוללת של כשלושה מיליון דולר או שיפוץ חיצוני זמני, בעלות של כחצי מיליון דולר, ללא כל התחייבות שהגשר יוכל להמשיך לתפקד עוד שנים רבות.

האפשרות הנוספת שעמדה בפני העירייה היתה בניית גשר חדש, אולם היא היתה היקרה מכל, ולמימושה נדרשו אז לפחות שנתיים.

בעירייה הוחלט על ביצוע תוכנית השיפוץ הקטנה, מתוך כוונה לבנות גשר חדש, שיענה גם על בעיות התנועה האחרות המטרידות את העיר.

פקקים

מצפון לחיפה ובסמוך לה, שוכנים מספר ישובים וערים שחלק מתושביהם מגיעים לחיפה לצורך עבודה, לימוד, קניות או בילוי: קריית־אתא, קריית־ביאליק, קריית־מוצקין, קריית־חיים, יקנעם, כפר־חסידים ורכסים וערי הצפון המרוחקות יותר — עכו ונהריה. נוסף על כל אלה, מצפון לעיר מצוי גם איזור התעשיה, שהוא הגדול בארץ.

כבר לפני כשמונה שנים, עם גל רכישות הרכב בישראל, החלו להיווצר פקקי־תנועה ארוכים מצפון לעיר, כשסאט־אט החלו הפקקים להיפתח בצווארי־בקבוק שונים לאורך נתיב הנסיעה. גשר רושמיה הישן היה אחד ממוקמות אלה, ומדי בוקר נמתחו טורים לאורך קילומטרים רבים ממנו, לכיוון צומת צ'קפוסט. בשנים האחרונות, עם גבור הלחץ, החליטה עיריית חיפה לסגור את כביש הגיבורים, בכללו הגשר, לתנועת כלי־רכב פרטיים הנכנסים לחיפה בשעות הבוקר. בעירייה קיוו להשיג בכך כבישים פתוחים לרכב ציבורי ולפתות את בעלי הרכב הפרטי להשאירו בבית. אולם בפועל, פקקי התנועה הציבוריים ירדו מהדר־הכרמל לעיר התחתית, וכלי הרכב נתקעים בפקקים לא בכניסה להדר אלא כבר ליד הצ'ק פוסט.

בעירייה הבינו היטב, כי הגשר הרעוע, שבטכניון לא מנבאים לו עתיד גדול והפקקים המתארכים בכניסה לעיר — מחייבים פתרון הולם.

דחיסה אחרונה

לפני שהוחלט על בניית הגשר החדש נערכו מספר בדיקות כלכליות, נוסף על הבעיות הידועות. בין היתר, נערך סקר בו נמצא כי גשר רושמיה חוסך 21 אחוז מהזמן שעושה מכונית בממוצע על קטע הכביש בו מדובר, ושכל ניסיון לסגור את הגשר יעלה את עומס התנועה בכ־20 אחוז בצר המזרחי־צפוני של העיר.

כמו כן התברר, שעלויות התפעול של כלי הרכב יעלו בכ־8 אחוזים עם סגירתו של נתיב תחבורה זה. בסך־הכל, נצפה חיסכון של כ־260 אלף ש"ח ביממה לשמק הלאומי עם קיומו של הגשר או חיסכון של כ־78 מיליון ש"ח בשנה.

הסתבר לתוצאה יוצאת דופן זו, לדעת המהנדסים, נעוץ בעובדה שמרכז העיר חיפה מחובר כיום בשני צירים בלבד לחלק הצפוני־מזרחי ושניהם פועלים על סף הקיבולת ומעבר לכך בשעות השיא. במהלך הבדיקות נצפו כל יום 28 אלף כלי־רכב שעברו את הגשר ובהם כ־140 אלף בני־אדם. 100 אלף מתוכם נסעו בתחבורה ציבורית.

הגשר החדש

ההכנות לבניית הגשר החדש נתקלו בקשיים לא מעטים ובביורוקרטיה של מוסדות השלטון. עיריית חיפה, שביקשה להאיץ את העבודה כבר החלה בפינוי 89 משפחות ובתי־עסק שבתיהם ייהרסו עם בניית הגשר החדש. העלות הכוללת של מבצע הפינוי היתה צריכה להסתיים בכ־2.5 מיליון ש"ח, אולם היום כבר ברור שהמחיר יעבור את גבול 3.5 מיליוני השקלים.

הגשר החדש ייבנה עם שני נתיבי נסיעה בלבד, עם אפשרות לתוספת בהשקעה נוספת של מיליון וחצי דולר והרחבה לארבעה נתיבים ורוחב סופי של 20.5 מטרים. בכבישי הגישה לגשר יושקע סכום של כשלושה מיליוני השקלים, ובניית הגשר עצמו תעלה כארבעה מיליוני שקלים.

מימון הגשר בהתאם לנתונים, יהיה במרביתו על חשבון משרד התחבורה שישתתף בהשקעה של כ־7 מיליון ש"ח, דהיינו כ־70 אחוז, ועיריית חיפה תשלם את היתרה. ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, אמר כי הגשר יתחיל לפעול תוך שנה וחצי ועם תחילת הפעלתו, יוסר האיסור על רכב פרטי להיכנס לחיפה גם בשעות הבוקר, דרך רחוב הגיבורים.

עד שייצא הגשר הישן מכלל שימוש, תנוע התנועה הנכנסת לעיר דרך גשר הגיבורים החדש, והתנועה העוזבת את העיר תנוע דרך גשר רושמיה הישן.

בדרכו של הגשר החדש ניצב מבנה ישן שיזכיר לחיפנים את הגשר הישן. בית הנאג'דה המפורסם, ששלט על מבואות הגשר הישן ועל הדרך לחליסה ותל־עמל מצוי בדיוק ליד חיבורו של הגשר החדש לרחוב הגיבורים.

יואב אביב

תוכניות גדולות בעיר הכרמל

ב־15 בינואר 1988 ייסגר סופית המכרז לחידוש הכרמלית והפעלתה, לאחר שפעולתה הופסקה בעקבות דו"ח שקבע כי הנסיעה בה מהווה סיכון.

סגירתו של המכרז נדחתה לאחר שלדברי ראש עיריית חיפה, אריה גוראל, פנו חברות זרות המעוניינות ליטול חלק במכרז, בבקשה להאריך את המועד כדי לאפשר להן לבדוק את התשתית.

המכרז הראשוני עוסק בשיפוץ המנהרה ותחנות של הכרמלית הקיימת ורכישת רכבת חדשה. אורך הקו 1.7 ק"מ.

בחיפה מדברים על תוספת של 14 ק"מ קווים תת־קרקעיים לרכבת התחתית הקיימת. תוספת, שלדעת ראש העיר, תספק פתרון לבעיות התחבורה בעיר. רכבת זו תשולב במוא היום עם רכבת הפרברים לה ממתינים בחיפה בקוצר־רוח. ההשקעה בפיתוח הרכבת התת־קרקעית המדוברת נאמדת בכ־450 מיליון דולר, ועיריית חיפה מוכנה להתחייב להחזיר את הסכום תוך 30 שנה.

הקמת רכבת הפרברים נאמדת בכ־25 מליון דולר. בשנת 1962, כשהכרמלית החלה לפעול, נסעו בה מדי יום 20 אלף בני־אדם. זמן קצר לפני שנסגרה, נסעו בה רק שמונת־אלפים איש מדי יום.

בניית מנהרה שתקשר את שכונת בתי־גלים עם הצד המזרחי של העיר, ללא תלות במסילת הרכבת, אמורה להתחיל השנה בהשקעה של כשישה מיליון שקלים. לדברי ראש העיר, בניית המנהרה מתעכבת בגלל אי־מימוש הבטחות של הרשויות הממשלתיות.

החלום של בניית מנהרה מטירת הכרמל לצ'ק־פוסט על מנת להקל את עומס התנועה בעיר התחתית, תנועה החוצה את חיפה ללא צורך — נגנז, העסק יקר מדי. מקומות חניה חופשיים אין, ולא יהיו מספיק. בעירייה מקווים להתחיל להפעיל לפחות את מרכז בקרת הרמזורים החדש.

יואב אביב

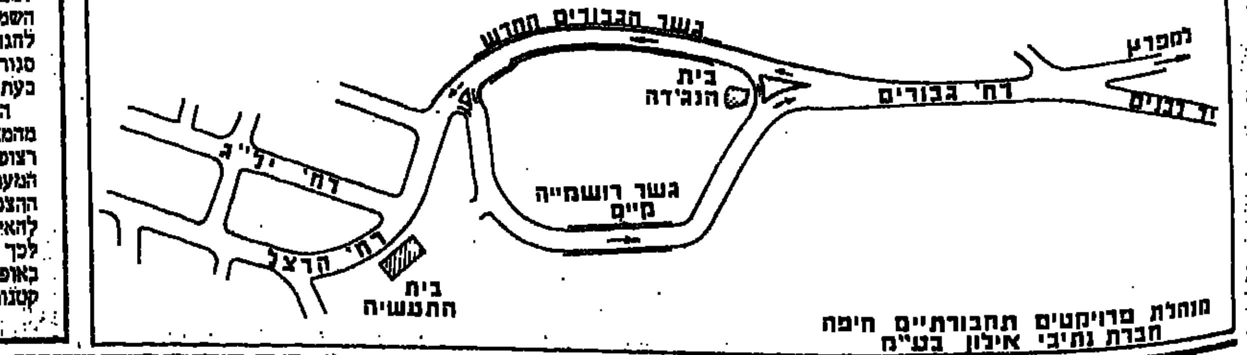

מנהלת פרויקטים תחבורתיים חיפה
חברת נתיבי איילון בע"מ

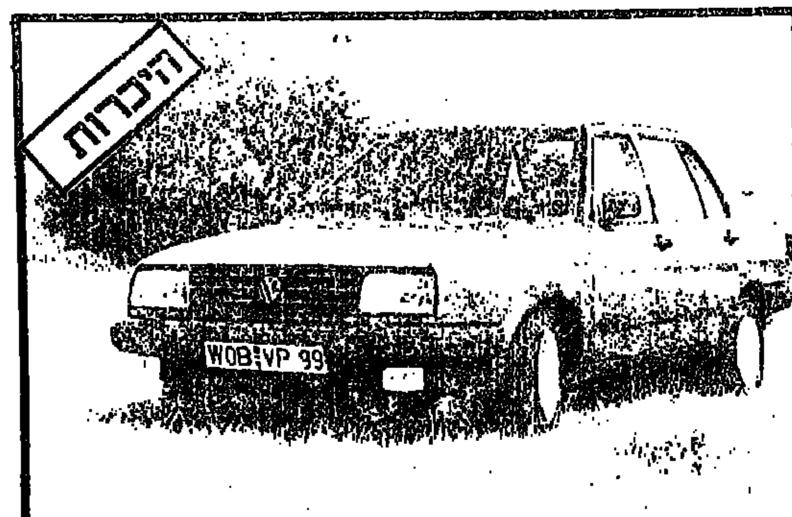

ג'טה סינכרו

חברת פולקסווגן הציגה באחרונה דגם בעל הנעה מתמדת (4×4) לכל הגלגלים: ג'טה סינכרו. הג'טה מצוידת במערכת ה„ויסקו קופלונג", המשלבת את הגלגלים האחוריים בהנעה באופן אוטומטי וללא התערבות הנהג בכל פעם שתנאי הדרך דורשים שילוב כזה: חול, בוץ, כביש חלק או רטוב וכו'. עם הצגת הג'טה סינכרו מצוידים כמעט כל דגמי פולקסווגן בהנעה 4×4, המכונה בפולקסווגן בכינוי „סינכרו": גולף, ג'טה, פאסאט וטרנספורטר.

איגוד המוסכים: להטיל פיקוח על מתקיני אבזורים

עשרות תלונות על התקנה לקויה ובלתי־מקצועית, של אביזרי־רכב שהגיעו לאיגוד המוסכים, הביאו לדרישה שמשרד התחבורה יטיל פיקוח על מתקיני מערכות אזעקה, רדיו למכוניות ומתקיני מנגנונים חשמליים שונים ברכב.

סקר שהזמין איגוד המוסכים מצביע כי קיימת התעסקות בלתי־מקצועית לחלוטין אצל בעלי חנויות לאבזורי־רכב, שעוסקים בלי שיהיה להם רשיון כחוק, גם בהתקנתם. כך למשל, מתקינים רדיו במכוניות, מתקינים מערכות אזעקה ומנגנונים חשמליים לחלונות ודלתות ברכב. הנהלת האיגוד טוענת, כי ממצאי המחקר הועברו לאגף המוסכים במשרד התחבורה וזה יקיים דיון בנושא שברור כי כל המתקינים האלה אין בידיהם רשיון בהיותם חסרי־ידע מקצועי. בהיעדר יידע שכזה, קובע המחקר, כי „הם גורמים לנזקים לבעלי הרכב שמתלוננים ואין שומע לתלונות אלה, אם אם כן משרד התחבורה יתערב ויטיל פיקוח".

איגוד המוסכים גורס, שאין צורך בשינוי החוק לגבי אנשים כאלה. לפי החוק הקיים (צו פיקוח על מוסכים) כל אדם העוסק בהתקנת אבזר כלשהו ברכב, חייב ברשיון מטעם משרד התחבורה. רק בעלי יידע מקצועי, ומי שיש בידיו ציוד ומקום מתאים לתיקונים, יוענק לו רשיון כזה. לבעלי החנויות יש רשיון למכור אבזורי־רכב, אך אין להם רשיון להתקינם ברכב.

מיקולה ואודי נפרדים

השותפות בין נהג, מירוצי הראלי, האנו מיקולה, לבין קבוצת המירוצים אודי ספורט, הגיעה ב־31 בדצמבר לסיומה, עם סיום תוקפו של החוזה בין הצדדים.

מיקולה, אחד מנהגי המירוצים המצליחים ביותר בעולם עד כיום, יתחרה בעונת מירוצי 1988 עם קבוצת מזדה. מיקולה כבר בן 45, ומרגיש שהוא יכול עדיין להתחרות במסלולי הראלי. מאחר ואודי אינה מתכוונת לתחר כיצרן בעונת 1988, הוא החליט להיפרד מן הקבוצה, שבה התחרה מאז 1980.

האנו מיקולה היה מן הבולטים שבנהגי אודי ספורט, שהצליחו תוך זמן קצר ביותר להוכיח על מסלולי הראלי את יתרונותיה של המכונית החדשה של אודי — אודי קוואטרו. הופעתה הראשונה של אודי־קוואטרו היתה בראלי שוודיה, בשנת 1981. האנו מיקולה נהג עליה והביא לנצחונה הראשון במסגרת אליפות הראלי העולמית. ב־1983 הביאו לו נצחונותיו במירוצי הראלי של שוודיה, פורטוגל, ארגנטינה ופינלנד את כתר אליפות העולם לנהגים של אותה שנה.

מיקולה – הולך למזדה

בסך הכל, זכה מיקולה עם אודי־קוואטרו בעשרה מירוצים במסגרת אליפות העולם, ותרם בכך לשתי זכיותיה, ב־1982 וב־1984, בתואר אליפות העולם ליצרנים. נצחונו האחרון של מיקולה בעבור אודי היה בראלי סאפארי, שנערך בקניה באפריל 1987.

היה מנוע

בעיות אוטומטיות

בציבור בעלי הרכב ואצל רבים העוסקים בענף, שורר בלבול קטן בין שני מכללים הקשורים לממסרה האוטומטית — ממיר מומנטים ומצמד הידראולי.

ממיר מומנט הוא צורת הינע נוזלית, מועבר בו מומנט המנוע בעזרת כוח הידראולי, תוך שילוב חלק דרך מספר אין־סופי של הילוכים. ממיר מומנט דומה במראהו למצמד הידראולי, אך שונה ממנו בייעודו.

למצמד הידראולי עקרון בסיסי: נוזל במהירות גבוהה פוגע בטורבינה ומאלץ אותה להסתובב וכך מונע גלגל התנופה. למצמד ההידראולי שני חלקים עיקריים: החלק המניע „המאייץ" והחלק המונע „הטורבינה". כאשר המאייץ מסובב על־ידי המניע, הכוח הצנטריפוגלי גורם שהשמן ייזרק כלפי חוץ בצורה רדיאלית, וכך פוגע בכפות הטורבינה. הדבר גורם לסיבוב הטורבינה באותו כיוון, ולהצמדה של שני החלקים: בצורה זו מועבר מומנט המנוע ללא הגדלה.

השוני בין מצמד הידראולי וממיר מומנט הוא בכך, שבנוסף למאייץ ולטורבינה יש לממיר עוד גלגל כפות נוסף הנקרא „סטטור". כפות הסטטור משנות את כיוון זרימת השמן לאחר שעבר בטורבינה, ומשלחות אותו חזרה למאייץ. דבר זה מאפשר למאייץ להגדיל את הפיתול, או במלים אחרות: להגביר את המומנט. מכיוון שהממיר היא יחידה סגורה, זרימה זו חוזרת פעמים רבות כרציפות. זרמי שמן רבים פועלים כנגד הרבה כפות בעת ובעונה אחת. זה, בעצם, מקור הכוח הנדרש להנעת המערכת.

המאייץ, כידוע, מונע על־ידי המנוע ואילו הטורבינה מקבלת אנרגיה של הנוזל מהמאייץ ושולחת אותה אל האופנים המניעים. הכוח הצנטריפוגלי גורם לזרימה מעגלית רצופה במצמד ובממיר. זרימה מחזורית זו בין המאייץ לטורבינה נקראת „זרימת המערבולת". סוג זרימה אחר הוא זה שסביב המאייץ והטורבינה. זרימה זו יוצרת את ההצמדה ונקראת „הזרימה הסיבובית". המומנט גדל כל עוד המנוע נמצא בהאצה, כדי להאיץ את הרכב. כאשר תגדל מהירות המנוע, תגדל אף מהירות הטורבינה והדבר יגרום לכך שזרימת המערבולת תקטן, ותגדל מהירות הזרימה הסיבובית. ממיר המומנט מסוגל באופן אוטומטי להקטין או להגדיל את מומנט המנוע במספר אין־סופי של דרגות קטנות.

י. משקוביץ

תצוגת כדורגל מהנה בלי שערים

פ.צ. בריז' ומכבי חיפה נפרדו במשחק לזכרו של אבי רן ז"ל בתיקו ללא שערים אבל 3000 הצופים הרטובים לא יצאו מאוכזבים ● רוני רוזנטל שיחק מחצית בכל קבוצה ● היום תשחק פ.צ. בריז' בנתניה נגד המוליכה הלאומית, מכבי נתניה

מכבי חיפה — פ.צ. בריז' בלגיה 0:0

מאת יוסף גלזר

קבוצתו הבלגית של רוני רוזנטל — פ.צ. בריז' — סיימה אתמול את משחקה הראשון בישראל נגד מכבי חיפה בתיקו אפס. כ־3000 צופים רטובים עד לשד עצמותיהם, בשל הגשם השוטף שלא פסק לרגע לאורך כל דקות המשחק, לא חזו אמנם בשערים אך תצוגת הכדורגל היתה מהנה למדי.

המשחק הבינלאומי נערך לזכרו של שוער מכבי חיפה ונבחרת ישראל אבי רן ז"ל. לפני המשחק ירדו הוריו, אחותו ואחיו של השוער המנוח ללחוץ את ידי כדורגלני שתי הקבוצות יחד עם חברתו של השוער גלית עטיה. משה רן העניק גביעי הוקרה לשתי הקבוצות בטרם הוכרזה דקת דומיה.

מכבי חיפה שילבה בהרכבה הפותח שניים מכוכבי שנות זכייתה באליפות המדינה ברוך ממן ומשה סלקטר ובמחצית השניה הצטרף אליהם גם יוסי קרמר.

רוני רוזנטל שיחק במחצית הראשונה כמדים הלבנים של בריז' אך בהפסקה פשט אותם וחזר ללבוש, לראשונה מזה שנה וחצי, את המדים הירוקים של מכבי חיפה. נראה היה כי רוזנטל חש בצבע הירוק כדג במים, תרתי משמע ואחדות מפריצותיו הסוחפות שביתרו את הגנת בריז' הזכירו נשכחות.

הגשם השוטף והקור העז מחד־גיסא ומשטח הדשא המצויין שאותות גשמי הזעף לא ניכרו בו מאידך, דירבנו את שתי הקבוצות למשחק מהיר ושוטף כאשר הכדור נע במהירות מרחבה לרחבה.

מכבי חיפה היטיבה לשחק רק במחצית הראשונה אך לאחר ההפסקה נטלה בריז' את היוזמה לרגליה. כניסתו של חלוץ נבחרת דנמרק לשעבר קנת ברילה הפיחה רוח חיים בקבוצה הבלגית שתקפה פעם אחר פעם את הגנת חיפה, אך חלוציה החמיצו הזדמנויות נוחות.

באותה מחצית ניתן היה גם לעמוד היטב על הבדלי היכולת בין הכדורגלן הישראלי והאירופי בכל האמור לחוסן גופני, מהירות ותנועה עם ובלי כדור. כללית, תוצאת התיקו — 0:0 — יכולה להחמיא לחיפנים ולקפח את האורחים.

בעוד שלמכבי חיפה לא ניתנה אפילו הזדמנות הבקעה אחת הראויה לציון החמיצו הבלגים פעמים רבות, בעיקר במחצית השניה. שתיים מן ההחטאות הללו היו ממש מסמרות שיער. בדקה ה־60 בעט קנת ברילה משני מטרים לשער שנותר חשוף בשל טעות חמורה של השוער החלש בוני גינצבורג. הכדור כבר נראה כמטייל על קו השער כאשר מאיישם הגיח הבלם רפי אוסמו (הגדול) ובגלישה על הקרקע הרחיק את הכדור ממש מקו השער.

בדקה ה־71 נגח סטר קארווה מקרוב כדור חזק שהחטיא בסנטימטרים את השער.

שפט מצויין הבינלאומי יאיר טילינגר בסיוע הקוונים דאוד סוהיל וסימון דנן, לעיני 3000 צופים, באיצטדיון העירוני בקרית־אליעזר.

● מכבי חיפה: גינצבורג, אהרוני, אוסמו (הגדול), קלינגר, בלבול, אבוקרט (קרמר), ד. לוי, ממן (אוסמו הקטן), איתי מרדכי, שלום לוי (רוני רוזנטל), ארמלי (מלכה), סלקטר (גבעולי).

● פ.צ. בריז': ואנדר מולה, ממרו, קימוני, פראנקי ואנדר אלסט (ליאו ואנדר אלסט), ברוס ואזויק (הויברטס), קולמנס, קארווה, דה־חריזה (ורקו), ביין, רוזנטל (בריל).

היום תשחק פ.צ. בריז', שהובאה ארצה בידי משה רן, להתארח אצל המוליכה הלאומית מכבי נתניה.

יושב־ראש הוועדה המארגנת של המכביה ה־13, אריה רוזנצוויג, מעניק לנשיא המדינה מר חיים הרצוג את כרזת המכביה שנקראת "מכבית בר־מצווה" שתתקיים בשנה הבאה בישראל. בפגישה השתתפו ראשי המכביה שהזמינו בהזדמנות זו את הנשיא לטקס הפתיחה.

לאחר דיון סוער שנמשך ארבע שעות הוחלט סופית:

לנדאו בחוץ — שניאור בפנים

הנהלת אגודת הפועל תל־אביב החליטה אתמול להתייצב מאחורי החלטותיו המקצועיות של מאמן הקבוצה יצחק שניאור ולסיבך קבעה כי הכדורגלן גיל לנדאו לא יוכל לחזור, לפי שעה, לאימוני הפועל תל־אביב.

בתום הדיון שקיימה הנהלת הגג ועסק רובו ככולו בעניינו של גיל לנדאו הוטל על חיים צימר יו"ר מחלקת הכדורגל להביא לסיום חיובי של פרשת גיל לנדאו.

שלושה מחברי ההנהלה צידדו בהחזרתו של לנדאו לאימוני הקבוצה אולם חמישה אחרים התייצבו כאגור מאחורי [illegible] יצחק שניאור.

הנהלת האגודה הודיעה בסיום הישיבה כי היא נותנת את גיבויה להנהלת מחלקת הכדורגל ומאחלת לה הצלחות ב[illegible]. הנהלת האגודה [illegible] על הפירסומים לעניינים בעתונות.

הדיון נמשך ארבע שעות והיה סוער. הויכוח היה חריף ונשמעו בו הערות שהנייר לא סובל.

קרטר עושה הסבה לכדוריד

מאת יצחק ויסהוף

מייק קרטר כדורסלן מכבי נתניה, שהעפילה לשלב חצי גמר גביע המדינה בכדורסל, עשוי להצטרף במשחקי הסיבוב השני לשורות קבוצת ה...כדוריד של מכבי נתניה הנמצאת במקום הרביעי בטבלת הליגה הלאומית.

קרטר סיפר לראשי מכבי נתניה כי שיחק בעבר כדוריד בפורטוגל וראשי הקבוצה קפצו על המציאה. הכדורסלן המתארח אורח שבעבר שיחק בהפועל חולון, הפועל קרית גת ועוד למכבי נתניה להעפיל לליגה הלאומית והחל להתארגן בשורות קבוצת הכדוריד ועם תחילת משחקי הסיבוב השני של הליגה, ב־8 בפברואר, יצטרף לקבוצת הכדוריד.

יוגוסלביה המדינה ה־131

יוגוסלביה היתה למדינה ה־131 והאחרונה השלישית מן הגוש המזרחי, שאישרו את השתתפותן במשחקים האולימפיים בסיאול בחודש ספטמבר.

הונגריה ומזרח גרמניה היו הראשונות מגוש זה שאישרו את השתתפותן.

חוד חדש־ישן מול בלגיה

מאת ראובן חנניה

מאמן הנבחרת הלאומית של ישראל בכדורגל מיליאנקו מיחייץ' בישר אתמול לאחר האימון השני של הנבחרת כי מלבד השתלבותם בהרכב של אלי אוחנה ורוני רוזנטל במשחק עם בלגיה לא יהיו שינויים מרחיקי לכת מהרכב הנבחרת שפתחה נגד שוויץ בחודש שעבר.

אתמול קיימה הנבחרת שני אימונים מהם נעדרו באימון השני שלושת שחקני מכבי חיפה שחיזקו את קבוצתם במשחקה מול בריז'.

היום תקיים הנבחרת עוד שני אימונים, בבוקר ואחר הצהרים. באימון הערב ישוחררו 5 כדורגלנים שביר ופרסלני מהפועל כפר־סבא ואלי כהן, סיני ועמר מהפועל תל־אביב שישחקו כבר ביום שישי הקרוב במשחק ליגה.

גם שלום תקוה ישוחרר ויחזק את קבוצתו מכבי נתניה במשחקה היום מול הקבוצה הבלגית בריז'.

סגל הנבחרת הלאומית יקיים בשבוע הבא ביום רביעי משחק אימון מול נבחרת העתודה.

מכבסים את מיליאנקו מיחייץ'

לאמיל, הידוע כספר של סגן ראש הממשלה מר שמעון פרס יש לקוח חדש. זהו מאמן הנבחרת הלאומית בכדורגל מיליאנקו מיחייץ' שאחרים חופשו את ראשו בנושא אחר. אמיל מאמין שאחרי התספורת אצלו יבואו לנבחרת רק נצחונות.

בת־ים הפתיעה בכפר־סבא 1:3

נצחונות קלים לראשונות ● מכבי פתח־תקוה גברה 0:3 על מכבי חיפה וזינקה מהמקום התשיעי למקום השישי

● בכדורעף

מאת מוטי חביב

יכולת מעולה של הבינלאומי רפי רולניק וסיוע חשוב של הוותיק יעקב הרשקו (חגג בשבת את יום הולדתו ה־30) והצעיר אלון גרינברג, הוביל אמש את הפועל בת־ים לנצחון חוץ מפתיע על הפועל כפר־סבא 1:3.

הבת־ימים שנוצחו בסבוב הראשון באולמם 3:2 הציגו אמש את אחד ממשחקיהם הטובים ביותר העונה. כתבנו יעקב צלאל שחזה במשחק דיווח על משחק יציב ועל חסימות מצויינות. מנגד היתה כפר־סבא חלשה ומעט עצבנית. השופט גבי קראוס היה טוב בדרך כלל אם כי במספר מקרים שגה. ברור שלא השפיע על התוצאה הסופית. בת־ים הובילה 0:1 לאחר נצחון 9:15 וכפר־סבא איזנה לאחר נצחון 8:15. במערכה השלישית לא היו לבת־ימים בעיות והם ניצחו 7:15. המערכה הרביעית היתה המרתקת מכולן ובסיומה עלזו רולניק, גרינברג והרשקו בנצחון 13:15. המשחק נמשך שעה ו־45 דקות.

היה זה נצחון חוץ היחיד של המחזור ה־15. בכל יתר המשחקים ניצחו הקבוצות הביתיות "על האפס".

הנצחון המשמעותי מכולם היה של מכבי פתח־תקוה שגברה על מכבי חיפה 0:3 וזינקה מהמקום התשיעי בטבלה למקום השישי. שמעיה מרדכי ומיכה דרורני בלטו בפתח־תקוה ורובי פרירמן שיכנע בחיפה. המערכות היו 12:15, 6:15 ו־14:16.

הראשונה בדירוג הפועל מטה אשר התייצבה למשחקה עם הפועל רמת־אביב ללא כוכבה אורן שר ואולם עובדה זו לא מנעה נצחון קל 11:15, 7:15, 7:15. אמיר סנפיר ואורי חבר היו הטובים בשורות מטה אשר.

גם הפועל קרית־אתא ניצחה בקלות. היריבה היתה הפועל שריד שנחתה בעקבות ההפסד מהשמיניה הראשונה. המערכות היו 8:15, 8:15, 9:15.

הפועל איחוד עירון התרחקה מהתחתית אחרי נצחון 0:3 על א.ס. רמת השרון. הצעיר בן ה־17 רון עתיר הצטיין במערכות 3:15, 5:15 ו־11:15. המשחק נמשך 50 דקות.

מעופפי העוגן ששבו ממשחק החוץ שלהם נגד הפועל המעפיל מובסים 3:0, היו מלאי טענות כלפי השופט אסא זינגר שלא הפסיק את המשחק למרות שהשחקנים הירבו להחליק על המשטח בשל חומר מסויים שהיה עליו. "זו היתה החלקה על הקרח" אמרו שחקני העוגן ששוקלים גם להתלונן באיגוד הכדורעף על המשחק הלא ספורטיבי לדבריהם.

● קבוצת הנוער של הפועל מטה אשר גברה אמש על קבוצת הנוער המערב גרמנית דיסלדורף 1:3 במשחק ידידותי.

הטבלה

.1	הפ. מטה־אשר	15	1–45	30
.2	הפ. קרית־אתא	14	7–40	27
.3	הפ. כפר־סבא	15	22–30	25
.4	הפועל המעפיל	15	18–32	25
.5	הפועל בת־ים	15	21–33	25
.6	מכבי פ"ת	15	30–25	21
.7	הפ. רמת־אביב	15	31–24	21
.8	מכבי חיפה	15	36–23	21
.9	הפועל שריד	15	34–22	21
.10	איחוד עירון	15	35–22	20
.11	הפועל העוגן	15	42–8	16
.12	א.ס. רה"ש	14	40–6	15

יעקב הרשקו
הצטיינות במשחק בכפר־סבא.

● בכדוריד

הנבחרת הלאומית גברה על העתודה

מאת יוסי סגטולט

במשחק ראווה בכדוריד שנערך בקרית־אונו גברה נבחרת ישראל על נבחרת העתודה 27:28 (14:12).

הבקיעו לנבחרת ישראל: צרפתי 7, דרוקר 5, שלום כהן 4, רון דיין 4, גוז 3, אוסלנדר 2, ויקטור דיין 2, אוכריקוביץ' 1.

לנבחרת העתודה: קושניר 6, עמר 6, סומך 6, ורד 4, זלינגר 3, רון דיין 2.

ותיקי קרית־אונו זכה בגביע טל

מאת יוסף חכם

במשחק כדוריד לזכרו של שרגא טל (פינטל) ז"ל, כדורידן הפועל קרית־אונו, שנפטר לפני שנה מהתקף לב במשחק קבוצתו בבקעת־הירדן, ניצחה אמש באולם ציניין בקיראון קבוצת ותיקי הפועל קרית־אונו את אס"א תל־אביב 15:32 (6:16).

הירבו להבקיע לקרית־אונו: בלומקרנץ 4, קלוז'ני 4, ישראלי 3, סלי 3, מרקוביץ 3 ונבט 3.

לאס"א תל־אביב: צוק 4, ופרהצור 4.

הכדורידנים לחופשת מולדת ב...טבריה

מאת יוסף חכם

שחקני ומנהלי נבחרת ישראל בכדוריד המתכוננים למשחקי אליפות העולם דרגה ג' שיערכו בחודש הבא בפורטוגל "הואשמו" לאחרונה בריבוי נסיעות לחו"ל.

מתברר שהנבחרת איננה מקיימת את תיירות המנים — שחקני הנבחרת מאמניה, ומנהליה ייצאו בסוף השבוע עם משפחותיהם לבית מלון בטבריה. "אולי כדי להתאושש לקראת הנסיעה הבאה לחו"ל..." בעוד שבוע לקופנהגן.

גליקשטיין יחליף את שטבהולץ בתפקיד הקפטן

● טניס

מאת יצחק ויסהוף

יוסף שטבהולץ ימשיך בתפקידו כקפטן נבחרת גביע הדייויס של ישראל בטניס, אולם שלמה גליקשטיין יוזל בחפיפה עם שטבהולץ על תפקיד הקפטן. בינתיים ימשיך גליקשטיין להופיע כשחקן במשחקי הנבחרת בעוד חודש באיטליה ולאחר מכן, בחודש אפריל בישראל, נגד המנצחת בין יוגוסלביה והודו.

אתמול הוצגה, במסיבת עיתונאים עם איגוד הטניס, התוכנית השנתית של האיגוד ובה נמסר על הכנות הנבחרת לקראת המפגש נגד איטליה (5־7 בפברואר) על הזכות להעפיל לשלב רבע גמר גביע דייויס.

יו"ר האיגוד דוד הרניק מסר כי חזרתו של שטבהולץ לתפקיד הקפטן באה לאחר בקשתם של עמוס מנסדורף ושלמה גליקשטיין. "הנהלת איגוד הטניס אישרה בקשה זו" אמר הרניק והוסיף: "אני מקווה שהשנה הנוכחית תהיה לא פחות טובה מהשנה החולפת. כמו כן יופיעו השנה לפחות שלושה טניסאים במשחקים האולימפיים בסיאול. עמוס מנסדורף ושלמה גליקשטיין יופיעו במשחקי הזוגות, עמוס מנסדורף וגלעד בלום במשחקי היחידים. נשתדל שגם אילנה ברגר תייצג את הנשים" אמר הרניק.

הרניק התייחס גם למשחק נגד איטליה: "זהו משחק קשה ביותר. אם נפסיד ולאחר מכן לא ננצח בארץ את המנצחת בין יוגוסלביה והודו נרד מהבית העליון של גביע דייויס. אבל אם נהיה בכושר טוב אנו מסוגלים לעבור את האיטלקים וגם לנצח בבית ואז נופיע בשלב חצי הגמר".

הקפטן יוסי שטבהולץ ציין כי הופעל עליו לחץ כדי שישוב לנבחרת: "ברוב של 18 מ־20, ביקשו שאשוב. הפשרה היתה לשני המשחקים הקרובים. שלמה הוא המתאים ביותר לתפקיד הקפטן ורק לאחר שיפרוש מהיותו שחקן פעיל אפנה את מקומי. עמוס קיבל את העונש בכך שלא ישחק בזוגות נגד הודו. כיום אנו עומדים עם דף לבן ביד. פיטר פישבך מאמנו האישי של עמוס ידריך אותו במשימות הקרובות בגביע דייויס. פישבך יאמן גם את שחקני הנבחרת במחנה האימון בזולצבורג, אוסטריה, לפני המשחק נגד איטליה שיערך על מגרשי חימר בפאלרמו, סיציליה".

שטבהולץ הוסיף כי לאוסטריה שם תתאמן הנבחרת, ייצאו חמישה טניסאים: עמוס מנסדורף, שיגיע הישר מאליפות אוסטרליה, שלמה גליקשטיין, שחר פרקיס, גלעד בלום ועמית נאור. מבין החמישה יבחרו ה־4 שייצגו את ישראל. "אם פרקיס יצורף לנבחרת שתצא לאיטליה הוא ישותף רק במשחק הזוגות" אמר שטבהולץ.

שלמה גליקשטיין ציין שישראל בכושר טוב מסוגלת לנצח את איטליה. "השחקנים מתוכננים להגיע לכושר שיא במשחק נגד איטליה. אני מקווה שנעמוד במשימה. אני באופן אישי אסייע בכל יכולתי לקפטן יוסי שטבהולץ ולשחקנים".

צ'רלי ניקולאס חוזר לסקוטלנד

חלוץ סקוטלנד לשעבר צ'רלי ניקולאס בן ה־26, הסכים לעזוב את ארסנל ולחתום עם אברדין, תמורת העברה בת חצי מיליון ליש"ט.

ניקולאס נופה מן ההרכב הראשון של "התותחנים" מראשית העונה. הוא נרכש מסלטיק על ידי ארסנל ביוני 1983 תמורת 750 אלף ליש"ט, לאחר שכבש 53 שערים בעונת 1982/83, במדי סלטיק גלאזגו.

אברדין, שזכתה בגביע־אירופה למחזיקות גביע ב־1983, תופסת את המקום השני בטבלת הליגה, בפיגור של ארבע נקודות אחרי סלטיק.

ומנסדורף ניצח באוקלנד

אלוף ישראל בטניס עמוס מנסדורף המדורג שני בטורניר באוקלנד, ניו־זילנד, הכניע בקלות את היספאני שוזו מאטסואוקה 3:6, 2:6.

המדורג ראשון, השבדי סטפן לונדגרן, גבר על האמריקני גיים סיו.

אלוף הודו, ראמש קרישנאן, הכניע תוך 68 דקות את הצרפתי ממוצא אלג'יראי, טאריק בן האבילס 4:6, 0:6.

ההולנדי מיכיל סחייפרס ניצח את שחקן גביע דייויס האיטלקי, קלאודיו פיסטולזי 3:6, 2:6 בעוד שבמשחק הזוגות, נוצח הצמד האיטלקי "פאולו" קאנה ואלוף ביחידים ועומר קאמפורזה בידי הגרמנים שטב וסאקיאנו ויליז רומניה) 7:6, 6:2.

הבריטי ג'רמי בייטס ניצח את האמריקני ביל סקנלון 3:6, 3:6.

מאמנו של בקר ידריך את מקסיקו

גינטר בוש, שאימן את בוריס בקר, יכין את נבחרת מקסיקו למשחקי גביע דייויס.

מקסיקו עומדת להתמודד בסיבוב הראשון עם אוסטרליה ב־5־7 בפברואר.

בוש נולד ברומניה וקיבל אזרחות מערב גרמנית. הוא ניתק את קשריו עם בקר לפני שנה בעת אליפות אוסטרליה במלבורן.

משחקי גביעי אירופה בכדורסל מתחדשים הערב

הפועל ת"א הערב באוסישקין במשחק נגד ארקסונס קאנטו

הגביע מת — יחי קוראץ'

קוראץ'

חיים זלוטיקמן
קודם לנצח — אח"כ הפרש

מאת יצחק ויסהוף

"המצב ברבע גמר גביע קוראץ' בבית בו משחקת הפועל תל־אביב הוא פתוח. עד כה ניצחה כל קבוצה בביתה ונראה כי הפרש הסלים הוא אשר יכריע בסיום," כך אמר אתמול חיים זלוטיקמן בתום אימון קבוצת הפועל תל־אביב שתתמודד הערב ב־20.30 באולמה נגד הקבוצה האיטלקית ארקסונס קאנטו.

האיטלקים שניצחו במשחק הראשון את הפועל ת"א בהפרש בן 16 נקודות (78:94) הגיעו אמש לישראל עם שלל כוכביהם.

מאמן קאנטו קארלו ריקלקאטי יפתח כנראה עם דאן דייר (2.07), ג'ף טכנר (2.10), אנטונלי ריבה (1.94), בוזה (2.04) והרכז הנפלא פייר לואיג'י מרזורטי (1.87).

בהפועל ת"א מקווים כי ההפסד ברבע גמר גביע המדינה לא ישפיע על היכולת הערב. "ברור שההפסד פגע בבטחון שלנו, אבל אסור לחשוב מה היה וצריך להביט קדימה. אנו חייבים הערב כל לנצח הערב ורק אחר כך לדאוג להפרש," סיים זלוטיקמן.

הפועל ת"א תפתח בחמישיה הרגילה שלה: עמוס פרישמן, ג'ונתן דלזל, לינטון טאונס, קארל איימוס ולאוואן מרסר.

ישפטו במשחק מצגר ממערב גרמניה ווידאליס מיוון.

לגליל העליון אין אשליות

מחזיקות

מאת יצחק ויסהוף

שחקני קבוצת הכדורסל של הפועל הגליל העליון יחד עם מאמנם מולי קצורין חזו אתמול בקלטת המשחק בין קבוצתם לבין הקבוצה האיטלקית פזארו, יריבתם הערב ב־8 בכפר גלעדי. נרב הנפלד וחבריו חזו בהפסדם — 96:81 במשחק שהיה לפני חודש באיטליה.

לאחר הצפיה בסרט יצאו השחקנים לאימון קל ובערב ערכו אימון רגיל. טרי מרטין פגוע מעט בקרסולו, אך שיתופו הערב אינו מוטל בספק.

מאמן הקבוצה מולי קצורין אמר כי פזארו עדיפה על הגליל. "אין לנו מה להפסיד. סיכויי הגליל בבית רבע גמר מחזיקות גביע קלושים לאחר ההפסד הביתי לחובנטוד ברדלונה. אני רואה במשחק אימון טוב לקראת חידוש משחקי הליגה במוצאי שבת נגד מכבי ר"ג," אמר קצורין.

הגליל תפתח עם ויין פרימן, ברד ליף, נרב הנפלד, טרי מרטין ועופר פליישר.

שחקני פזארו הגיעו אמש לגליל ולא התאמנו. רק הבוקר יערכו האיטלקים אימון קל. בשורות הקבוצה האיטלקית מככבים אלכסנדר פטרוביץ' (אחיו של דרזן) וגרג בלארד שהם שני הזרים של הקבוצה. כמו כן משחקים בה הבין לאומיים מאניפיקו, קוסטה, גרצ'יס ווריקאטו.

ישפטו במשחק יובנצ'יק מיוגוסלביה וסרי מצרפת.

אליצור נתניה "לא תהרג" במונקו

קוראץ'

מאת יצחק ויסהוף

אליצור נתניה, שיכורה עדיין מנצחונה — 90:91 על הפועל ת"א ברבע גמר גביע המדינה, יצאה אתמול למונקו שבצרפת שם תתמודד הערב בבית רבע גמר גביע קוראץ' נגד הקבוצה המקומית.

אליצור נתניה שנוצחה ע"י שחקני מונקו במשחק הראשון בין שתי הקבוצות שהיה בנתניה — 68:82 יודעת היטב כי סיכוייה במשחקי קוראץ' אבדו. "אם נוכל לנצח נעשה זאת. אך עלינו להיות ריאלים ולדעת כי המשחק הערב יכול לשמש לנו הכנה מצויינת לקראת המאבקים הצפויים לנו בהמשך משחקי הליגה. נשתדל להפיק ממשחק זה את המירב. לא נהרג על המגרש," כך אמר צבי שרף מאמן אליצור נתניה לפני היציאה לצרפת. אליצור יצאה ללא רכזה המושעה דני ברכה.

דומה, כי הבעיה העיקרית של אליצור במשחקה הערב תהיה לנטרל את רכז מונקו רוברט סמית שגובהו רק 1.78. סמית הוכיח עצמו כקלעי בחסד וקלע בנתניה 36 נקודות והיה מגורמי נצחון קבוצתו.

ישפטו במשחק לאץ ממערב גרמניה וטוטוביץ' מיוגוסלביה.

אלופות

אבא סימס יצא לקלן

מאת יצחק ויסהוף

"אני מקווה כי המשחק בקלן, יהיה הראשון שבו תנצח מכבי תל־אביב במשחק חוץ בבית הגמר של גביע אירופה לאלופות. צריך לנצל את חוסר נסיונם של הגרמנים במפעל האירופי ולשוב לארץ עם נצחון" כך אמר מיקי ברקוביץ קפטן האלופה הישראלית שיצאה אתמול אחר הצהריים למערב גרמניה.

אתמול בשעות הבוקר קיימה מכבי ת"א אימון קל בהיכל הספורט ביד־אליהו. באימון נטל חלק דורון ג'מצ'י, אך לעומתו חסר וילי סימס. רעייתו אריאלה ילדה שלשום בלילה את בכורה וסימס שוחרר מהאימון לסידורים. בתום האימון נותרו על משטח הפארקט דורון ג'מצ'י, מוטי דניאל וחן ליפין לאימון קליעות.

מיקי ברקוביץ אמר עוד כי סטורן קלן הפתיעה עד כה במשחקיה בבית הגמר: "המשחקים שלהם בחוץ לא הוכרעו בקלות ובבית הם זכו בנצחונות. גם אלופת אירופה טרסר מילאנו הובסה בקלן וזה אומר דרשני. ראיתי אותם בווידיאו ורואים שהם קבוצה מהירה, המבססת את משחקה על פאסט־ברייק. לקבוצה שחקנים גבוהים במיוחד עם ממוצע גובה של 2.05 מטר. אם נוכל לשבור את משחק ההגנה שלהם בקליעות חוץ נעשה את העבודה. אם המשחק יהיה סטאטי יהיה לנו קשה" סיים ברקוביץ.

מכבי ת"א המריאה עם השחקנים: מיקי ברקוביץ, מוטי ארואסטי, דורון ג'מצ'י, חן ליפין, מוטי דניאל, איציק כהן, רון סטרייכמן, גרג קורנליוס, ווילי סימס, קווין מאגי וקן בארלו.

כוכב קבוצת סטורן קלן, מייקל ייקל ייעדר מהמשחק מחר. ייקל סובל מפציעה, לא התאמן אתמול ולדברי המערב־גרמנים אין סיכוי שישחק הלוואי.

טלוויזיה

(וכו) כתוביות מיוחדות ללקויי שמיעה.

08.00 עד כאן - חדשות קול ישראל. 08.05 שעת כושר. 08.15 גיאוגרפיה של ארץ ישראל - פני הארץ - הצל הזית (וכו). 08.40 אנגלית ו'. 09.00 מדעי הטבע - יסודי - בוני שועלת "המרכה". 09.20 אנגלית ז'. 10.00 שעת כושר. 10.10 מדעי הטבע - הי"ר - העיכול וכו. 10.30 פרפר נחמד - לאן נעלמה המכרסת. 11.00 חשבון ו' - המלך ואני. 11.13 אנגלית יא־יב' - Hello Israel. 11.30 – Unusual occupations. מושגים ביהדות – משא ומתן באמונה (כו). 12.00 אנגלית ח'. 12.25 אנגלית י'. 13.00 מדעי הטבע על יסודי - האבולוציה 9 - השוני והרבגוניות, גילוי ה־D.N.A. 13.30 גיאוגרפיה כללית - הרי געש. 14.00 עד כאן - חדשות קול ישראל. 14.05 האוניברסיטה הפתוחה: אמנות בעידן הטכנולוגי - אסכולת ניו־יורק. 15.00 טוב טוב הגמד. 15.25 קוין אליף: סיפור חייו של ילד אינדיאני בקנדה. 15.40 שעת כושר. 15.50 מאחורים שניות לריבות הרואר. 15.55 גברת פלפלת - באנס. 16.05 שביל באמצע שביל כצר - טיול השבוע: סכסטה. 16.20 פיצוחים - שעשועון טלוויזיה נושא פרסים. 17.00 ערב חדש - מנחה: גדעון רייכר. 17.30 "שמיניות באוויר" מגזין לנוער בשידור ישיר מנחה: דליק ווליניץ. 18.30 קיצור החדשות (ערבית). 18.32 "הקלאות היום". 18.00 "בקו הבריאות" (ערבית). 19.30 חדשות (ערבית). 20.00 כותרות מבט. 20.02 "משהו מהסרטים" – תכנית דו־שבועית בענייני קולנוע מנחה: שירה גרא. 20.30 "בין הכיסאות" - מגזין דו־שבועי בענייני משפחה וחברה מנחה: עמוס ארבל. 21.00 מבט לחדשות. 20.30 תשדירי שירות. 21.35 "מיהר". 22.05 קומדיה רומנטית "דרך חרש". הסרט נעשה ב־1971. בוים על־ידי אלן מאר המככבת גם בסרט, הכוהן הראשי – וולתר מת'יאו. 23.30 ספוקו של יום. חדשות הלילה.

ערוץ 2

08.30 משפט דמיאניוק – שידור ישיר. 18.30 "עניין פתוח" – שיחות עם בני נוער הפעם: "גלריה". 19.00 בלב שחור – סיפור שני חלקים. 19.40 לגעת בעיר: סרט תיעודי של דן וולמן על ירושלים עירו. 20.00 ברגבים על בטהובן ופרק עשיריו. 20.30 תקציר משפט דמיאניוק. 21.00 פופ 2 – אוסף להיטים של להקת והדה ושירים של אראלה בר, פרינס ורז.

רדיו

קול המוסיקה

06.01 צלילי בוקר. 07.09 בהאזנה נינוחה. 09.00 קונצרט בוקר - ראבל: "לה ואלס"; בטהובן: רביעיית כלי־קשת, אופוס 131; ברהמס: חמישיית הקלרנית; מאהלר: סימפוניה מס' 2 סימפונית "התחיה". 11.57 פינת השיר – משירי יוסף שרון. 12.00 אמנים באולפן – שרה פוקסוקרדיימן/ברט ברמן – פסנתר ב־4 ידיים: מוצרט: סונטה בסי במול מג'ור, ק. 186 ג'; י. רורפמן: מטמורפוזות על נושאים של מוצרט (1986); ברהמס: סרנדה בלה מג'ור, אופוס 16 א'. 13.05 בהאזנה נינוחה: מוצרט: 3 מנואטים, ק. 65 א'; שופן: אנדנטה ספיאנאטו וגרנד־פולונז בריאנט לפסנתר ולתזמורת, אופוס 22. פרנקל/תז. אי נסברוק/ר. וגנר; שאבריה: 4 קטעים מתוך סויטה פסטורלית. 15.00 מוסיקה חיה – רביעיית כלי הקשת – ארדיטי; ריק הוילגר: רביעיית כלי קשת 1985; סבן דיידר סנסטרום: "רסידה" 1984; וולפגנג ריהם: "הונה – תליין"; איאנים קסניקוס – "סטרה". 16.00 מהקלטות התזמורת הסימפונית ירושלים רשה"ש. 18.00 שעה עם... 19.00 מוסיקה אהובה עליכם – רומנינגוב: "ההלל הגדול של ערבית ושחרית" והמקהלה הקונצ'רטית של לוס אנג'לס/א. רוג'ירייה. 20.05 אינטרלוד. 20.27 פינת השיר. 20.30 מאולמי הקונצרטים שלנו – התזמורת הפילהרמונית הישראלית – מנצח: רפאל דה בורגוס – סולן: ימים ברונסמן – שידור ישיר מ"היכל התרבות" בתל־אביב – היידן: סימפוניה מס' 6 "הבוקר"; ברהמס: קונצ'רטו לפסנתר מס' 2; איבר: "אסקאל"; רספיגי: "ארני רומא". 23.00 מתווי יצירות – ק.פ.ע. באך: יצירות כליות; היידן: סימפוניות.

רשת א'

07.30 רדיודיל – תכנית יומית בעברית קלה. 08.05 הסונה מחונה. 09.05 סלרדיו שידות מידע למאזינים. 10.05 שיריקוד "מתולות ושירים. 11.05 פניני בוקר – מגיש: גדעון הוד. 12.05 מעורב ירושלמי עם מרגלית צנעני. 13.00 חדשות ותכניות באנגלית. 13.30 חדשות ותכניות בצרפתית. 14.06 בראש צעיר – מגזין יומי לילדים ולבני נוער. 15.30 האוניברסיטה הפתוחה. 16.05 מושגים: הפעם: "על הכרוך" – משתתפים: פרופ' רמי רחמימוב ופרופ' משה צימרמן. 17.10 צבעי הקשת. 18.06 מינחת ערב – משדר יומי להווי דתי ומסורת. 19.05 סיכום המשנה היומית. 22.05 חבר מאותו כוכב – תכניות היכרות רדיופונית בשידור חי – עורכת ומנחה: מילכה למרן.

רשת ב'

07.00 הבוקר הזה. 08.05 עושים עניין. 09.05 ביקור בית - עם רבקה מיכאלי. 10.05 כל צבעי הרשת מגזין יומי. 12.10 אלף־אלף ב"בית" עם אהוד מנור. 13.05 בחצי היום – חדשות ופזמונים. 14.06 לראות או לא לראות – יומן חדשות לתרבות ולאמנות. 14.30 בת צחוק חוי והמור. 15.05 שירים ושעורים. 15.55 קראתי ספר קוראים ממליצים. 16.05 יומן כלכלה. 16.30 על מספרים ואנשים – מגזין המשק והחברה. 17.05 רגעי קסם. 18.06 רק שאלות – עורך ...

ומנחה: איתן אלמוג. 18.45 היום בספורט. 19.00 היום הזה. 19.35 מוסף לעניני צבא ובטחון. 20.15 שידור חי של שני משחקי הכדורסל על גביע קוראץ'. 22.05 מחפשים את המטמון – מנחה: משה טימור. 00.15 ג'אז ועוד – עם לאה ליאור.

גלי צה"ל

06.05 אוניברסיטה משודרת – הסתיו בשירה העברית – הדגם האירופי כנושא של שיר הסתיו. מרצה: ד"ר ויזה בן־פורת. 06.30 פוקחים עין. 07.07 שבע אפס שבע עם אלכס אנסקי. 08.00 בוקר טוב ישראל. 09.05 אילה בוקר עם אלי ישראלי. 10.05 "עשר" שירים עבריים. 11.05 נכון לעכשיו עם רפי רשף. 13.05 דו רה יומי. 13.55 40 לאחור – סיפור היום בתש"ח עורך ומגיש: דוד ריין. 14.05 פגישה יומית עם אורלי יניב. 15.05 שירים לחג עם ארז כל. 16.05 ארבע אחר הצהריים. 16.54 באופן מילולי – פינתו של אבשלום קור. 17.00 ערב טוב ישראל. 18.05 יער משודר – מגזין גלי צה"ל לענייני צבא ובטחון. 18.45 מעבר לגבול – מגזין גל"צ לענייני ערבים. 19.05 שירים מכאן שירים עבריים. 19.57 הודעות לחיילים. 20.05 בעיקר מוסיקה – המכללה המוסיקלית המשודרת של גלי־צה"ל. תימנה בראואר מגישה הרצאה בנושא "הקול בג'אז". 21.00 מבט לחדשות. 21.30 אוניברסיטה משודרת – הסתיו בשירה העברית – הדגם האירופי כנושא של שיר הסתיו. מרצה: ד"ר ויזה בן־פורת. 22.05 על הדבש ועל הביטאק. 23.05 עשרים וארבע – היום שהיה – עם ירון וילנסקי. 23.55 שיחת חצות – עם אורי אורבך – עורך עיתון "אותיות". 00.05 צפורי לילה עם נתן דנגר ואבי קושניר. תכנית מוסיקלית בנימה אישית. 02.05 לא רוצים לישון. 05.05 צלילי בוקר.

שידורי צה"ל 2

19.05 רדיו רדיו – עם יואב קוטנר. 20.05 מצעד הפזמונים הלועזיים המשוחסב. שעתיים עם הלהיטים האהובים ביותר על מאזיני גל"צ. 21.57 הודעות לחיילים. 23.05 הפסקת עשר – עם מיכל ניב. 23.06 קול הג'אז הזה – עורך ומגיש: דני קרפל.

רשת ג'

06.04 בחורה לאוצר להיטים וותיקים. 07.07 שיר בבוקר בבוקר. 08.05 מה, כבר תשע? עם אבי אתגר. 10.05 דברים טובים עם שמירה איסכר. 11.05 שבעים מי יודע. 12.05 אהבה יומיומית עם יוסי כיאס. 13.05 רק בימי חול עם מנחם פרי. 14.06 "לי ולך" שיר וברכה. 15.05 חדש, חריף ומחודש. 16.05 הצגה יומית עם יקיר אביב. 18.06 הצעקה האחרונה – עם יגאל רביד. 20.05 כטוב באוזניכם – שירי הפינה לשיפוטכם. 21.05 צליל מכוון. 23.05 הלילה הוא שירים.

קולנוע

תל־אביב

9.30, 7.15, 4.30
אסתר: הבכלנים מאישתר 5, 7.15, 9.40
אורלי: שגעון בחלל 3, 7.15, 9.30
בן־יהודה: אבא גנוב 4.30, 7.00, 9.30
גת: הקיסר האחרון 3.15, 6.15, 9.15
גורדון: נקמתו של חייל 7.00, 9.30
דקל: נאדין, אהבה משורינת 5, 7.15, 9.30
דרייב אין: לה במבה 7.45
הוד: ריקוד מושחת 5, 7.15, 9.30
לימור חדש: ללא מוצא 4.30, 7.15, 9.30
סינמה 1: סגור לרגל שיפוצים
סינמה 2: ילדים חורגים לאלוהים 5, 7.15, 9.30
פאר: יופיו של החטא 4, 7.30, 9.30
פאריס: לא יכולה בלי זה 2, 12, 7.15, 9.30
רביבים:
חן 1: יום במלכודת 5, 7.30, 9.30
חן 2: מטאל ג'אקט 5, 7.25, 9.45
חן 3: מחלון חדר המיטות 11, 2, 4, 7.40, 9.45
חן 4: המכשפות מאיסטוויק 11, 2, 5, 7.40, 9.45
חן 5: חנות מעבר לפינה 11, 2, 5, 7.30, 9.40
ישנת: הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.30
תל־אביב: ספורט הדמים 5, 7.15, 9.30
תכלת: כשהרוח נושבת 4.30, 7.00, 9.35
לב 1: טמפופו 2, 5, 7, 10.00
לב 2: המשפחה 2, 4.30, 7.15, 9.50
לב 3: זקוף ת'אוזן 2, 5, 8, 10.00
לב 4: מגדל הדבורים 2, 5, 7.50, 10.00

רמת־גן

אואזיס: יום במלכודת 4, 6.40, 9.30
ליליה: יופיו של החטא 7.15, 9.30
רביבים:
גן 1: מחלון חדר המיטות 5, 7.20, 9.40
גן 2: לה במבה 5, 7.20, 9.40
גן 3: גברים גברים 5, 7.30, 9.40
גן 4: ללא מוצא 6.15, 9.15

ירושלים

אדיסון: ריקוד מושחת 4.10, 7.15, 9.30
ארנון: יום במלכודת 4.30, 9.15
רון: לה במבה 4.10, 7.00, 9.00
בית אגרון:
וולט דיסני — בנבי 16.30
לבירינט 18.00
קזבלנקה 19.45
בלייד ראנר 21.45
כפיר: ללא מוצא 4.00, 7.00, 9.30
אורגיל: הקיסר האחרון 4.30, 7, 9.15
מיטשל: שגעון בחלל 7.00, 9.00
כמדר: מגדל הדבורים 7.00, 9.15
הבירה: סגור לרגל שיפוצים
אוריון
אור 1: יופיו של החטא 4.10, 7.15, 9.15
אור 2: בוקר טוב בבילוניה 4.30, 7.15, 9.30
אור 3: הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.00
אור 4: לאבד הבתולים בטיחואנה 4.30, 7.00, 9.00
אור 5: היצאנית המכובדת 4.30, 7.00, 9.00
עדן: אבא גנוב 4.30, 7, 9.00
תיאטרון ירושלים: מאנון + ז'אן דה פלורט 18.45, 21.45

חיפה

אורה: ריקוד מושחת 4.30, 7.00, 9.15
חן: ז'אן דה פלורט 4.30, 7.00, 9.00
עצמון 1: ללא מוצא 4.30, 7.00, 9.15
עצמון 2: תקוה ותהילה 4.10, 7.00, 9.15
עצמון 3: הבלתי משוחדים 4.30, 7.00, 9.15
רון: אבא גנוב 4, 6.30, 9.00
אורלי: מחלון חדר המיטות 6.45, 9.15
קרן אור המחודש: מלך ליום אחד 7.00, 9.15
פאר: יום במלכודת 5.00, 7.10, 9.10

נתניה

שרון: אבא גנוב 5, 7, 9.15
כטוריו: יום במלכודת 5, 7, 9.15

חולון

סבוי: לו הייתי כאן 5, 7.15, 9.30
מגדל: יום במלכודת 6.00, 9.00
ארמון: אבא גנוב 5, 7.30, 9.30

בת־ים

עצמאות: המכשפות מאיסטוויק 5, 7.15, 9.30

הרצליה

היכל: אבא גנוב 5.00, 7.15, 9.30
מלון דניאל — האודיטוריום: סיפור אמיתי 7.15, 9.30

באר־שבע

חן: גילתעות 4 4.10, 7.30, 9.30

פתח־תקוה

היכל 1: אבא גנוב 5, 7.15, 9.30
היכל 2: ללא מוצא 5.00, 7.15, 9.10
היכל 3: ריקוד מושחת 7.15, 9.10

עפולה

מופתרון: הבכלנים מאישתר 9.00

גבעתיים

הדר: הבלתי משוחדים 7.15, 9.40

ראשון־לציון

רון 1: אבא גנוב 7.30, 9.10
רון 2: ריקוד מושחת 7.30, 9.10

תיאטרון

הבימה התיאטרון הלאומי
הערב יום ד', 6.1
מירלה אפרת: 19.00
אנשים קשים: 19.00

צוותא לתרבות מתקדמת
יום ד' 6.1 בשעה 20.30
נוצצות

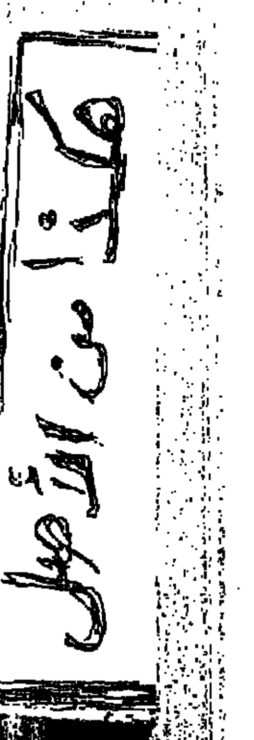

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בת־ים: גני בת־ים — הנביאים 3
חולון: אהרון — הופיין 52
ירושלים: אליסון — ישעיהו 10
נתניה: נתניה — הרצל 11
פתח־תקוה: אסותא — ברון הירש 21
רמת־גן: רמת־יצחק — שד' ירושלים 96
תל־אביב: דיזנגוף — דיזנגוף 132; קינג ג'ורג' — קופ"ח מכבי, המלך ג'ורג' 25
חיפה: קופ"ח מכבי — יל"ג 6

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244; חדרה — 22444.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש שיבא תל־השומר - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב - בימים ב', ד', ו' - כירורגיה ופנימית, ילדים - כל השבוע.
● בית החולים איכילוב, תל־אביב - בימים א', ג', ה' שבת - כירורגיה ופנימית.
● בית החולים וולפסון, חולון - כל המחלקות - כל השבוע.
● בית החולים אסף הרופא - כל המחלקות - כל השבוע.

נתניה

● בי"ח לניאדו נמצא בתורנות למקרים דחופים - כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

בקור חולים - ילדים
הדסה ע"כ - פנימית, נשים, כירורגית, עיניים, א.א.ג.
הדסה ה"צ - אורטופדית

מוקד קופ"ח כללית

המוקד ימסור מידע בטלפוני בימים א'-ה' ב־08.00-20.00, בימי ו': 08.00-15.00. טלפונים: 03־433300, 03־433500.

יד ביד - אוזן קשבת בטלפון לילד ולנוער - קו לנוער במצוקה ירושלים - 02־243358 ת"א - 226027 (24 שעות) חיפה - 04־229488 (11.00-20.00) גליל מערבי - 04־922222

קו פתוח להורים במצוקה בימי ב' וה' - טל. 222782.

"קו פתוח" - אוזן קשבת לילדים ובני־נוער 03־221680 (24 שעות)

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד "הסתדרות לרפואת שיניים בישראל"

בתל־אביב — בימים א'—ה' בין השעות: 21.00—23.00. בלילות שבת ובערבי חג בין השעות: 18.00—24.00. בשבתות וחגים בין השעות: 15.00—21.00.
הכתובת: רח' בר־כוכבא 49, טל' 284649.
בחיפה: רחוב הנביא 26, קומה ג', טל': 523566. פתוחה מדי יום ביומו, כולל ערבי שבתות, שבתות וחגים מ־20.00 עד 23.00 בערב.

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

המרפאה פתוחה כל יום כולל שבתות וחגים בין השעות 9.00—24.00. אחרי חצות בתאום טלפוני בלבד.
דיזנגוף סנטר שער 3 (ליד המשביר) קומה א', טל': 294869, 03־285822.

מרכז סיוע לקורבנות אונס

לרעננה ואיזור השרון, טל' 052־32432 בימים א'—ה' בשעות 17.00—21.00.

עזרה ראשונה נפשית

ער"ן ירושלים — טל' 02־227171
ער"ן תל־אביב — טל' 03־5461111
ער"ן ילדים ונוער, ת"א — טל' 03־261313
ער"ן חיפה — טל' 04־672222
ער"ן באר־שבע — טל' 057־418111
ער"ן נתניה — טל' 053־35316

סילוק מיטורדים

מוקד עת"א למקרים דחופים — טל' 106.

מד"א

ירושלים, ת"א, חיפה — טל' 101. רמת־גן, בני־ברק, גבעתיים — טל' 781111; לוד/רמלה — 101, טל' 08־221022; עפולה — טלפון 065־93334; טבעון — 101, טלפון 04־931401; נהריה — 04־823333; בת־ים — טל' 5511111; באר־שבע — טל' 057־74767; שח"ל בגוש דן, טל' 03־530848.

רכבות

מירושלים לבני־ברק וחיפה: בימים א'-ה': 16.00; בימי ו' וערבי חג: 11.30

מחיפה לבני־ברק וירושלים א'-ה': 7.00

מתל־אביב לחיפה: בימים א'-ה': 6.00, 7.00, 8.00, 8.16, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00.

מתל־אביב לנהריה: בימים א'-ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00.

מחיפה, בת־גלים, לתל־אביב: בימים א'-ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.05, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.30, 17.30, 19.30. בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30.

מנהריה לחיפה ותל־אביב: בימים א'-ה': 6.30, 9.05, 10.40, 14.35, 16.35, 18.38. בימי ו' וערבי חג: 9.05, 10.35.

* הרכבת תופעל בימי א' בשבוע ויום אחרי חג בלבד.

בכיר בעיריית נתניה הורשע בנסיון לחנוק את חברתו

סגן מנהל מחלקת הנופים והגנים בעיריית נתניה, חיים אזרק (53), הורשע אתמול, בעקבות עיסקת־טיעון בבית־המשפט המחוזי בתל־אביב בגרימת חבלה חמורה בנשק קר לאהובתו לשעבר.

בכתב־האישום המקורי הואשם אזרק בנסיון לרצח. בכתב־אישום זה נטען, כי לאחר שהמתלוננת הודיעה לנאשם על כוונתה לנתק את קשרי האהבה ביניהם, לא הסכים לכך. הנאשם קבע עימה פגישה ב־26.8.87 ליד המזבלה של נתניה, שם ניסה לאנוס אותה על מצע קרטונים אותו הכין מבעוד מועד. לאחר שהתנגדה הסיר בגדיה, ביצע בה מעשה מגונה ולאחר מכן חבט בה בקרש וניסה לחנוק אותה בעזרת שרשרת הזהב שנענדה לצווארה, נאמר בכתב־האישום.

בסופו של דבר, הצליחה המתלוננת להימלט מן הנאשם ונסעה במונית לבית־חולים.

סניגורו של הנאשם, עו"ד צבי לידסקי, כפר באשמה המיוחסת לנאשם בכתב־האישום המקורי.

אתמול נפתח שלב ההוכחות של המשפט בפני הרכב השופטים מנחם אילן, שושנה ברמן וצבי הכהן. נשמעו שלוש עדויות, ביניהן עדותו של הפתולוג הראשי של המכון לרפואה משפטית באבו־כביר, ד"ר מוריס רוגב.

לאחר שמיעת העדויות ביקשו הצדדים הפסקה לצורך קיום משא־ומתן בין התובעת, עו"ד דורית שפירא, והסניגור, עו"ד צבי לידסקי. לאחר מכן הודיעו הצדדים על עיסקת־טיעון, לפיה שונה סעיף האישום מנסיון לרצח לגרימת חבלה חמורה בנשק קר.

אזרק נאשם בכך שניסה לגרום למתלוננת חבלות חמורות שלא כדין באמצעות אותם אביזרים.

לאחר תיקון כתב־האישום, חזר בו עו"ד צבי לידסקי מהכפירה והודה באשמה בשם מרשו. הנאשם הודיע, כי הבין את משמעות השינוי ונתן הסכמתו לכך.

השופטים הרשיעו את הנאשם בגרימת חבלות חמורות ודחו את המשך הדיון ל־20.1.88, לצורך טיעונים לעונש. (עתי"ם)

סרבן עדות נעצר עד שיאמר „רוצה אני"

מאת שלמה גלזר,
כתב „על המשמר"

שופט בית־משפט המחוזי בנצרת, עודד גרשון, קבע אתמול בהחלטה תקדימית, ראשונה מסוגה בארץ, כי מוחמד בן־סארי חאסן ייעצר לפרק זמן בלתי מוגבל עד אשר יחזור בו מסירובו להעיד נגד נאשם בסחר בסמים מסוכנים.

בן־סארי חאסן מרצה 11 שנות מאסר בגין סחר בסמים קשים. השופט גרשון הורה בהחלטתו לשירות בתי הסוהר להפסיק את רישום תקופת המאסר שמרצה חאסן כל עוד הוא עצור, לפי החלטתו, לתקופה בלתי מוגבלת, עד שיאמר „רוצה אני" ויסכים להעיד כנדרש ממנו.

השופט לא קיבל את בקשת התובעת, עו"ד שלוה לוין, להטיל על סרבן העדות מאסר לתקופה של 30 יום על־פי סעיף 5 לפקודת ביזיון בית־המשפט, כמקובל עד כה בכל בתי המשפט בארץ, והחליט, כאמור, לפעול לפי סעיף 6 של אותה פקודה ולהטיל עליו מאסר לתקופה בלתי מוגבלת.

לדעת השופט, האינטרס של הציבור ושל בתי־המשפט הוא שצווי בית־המשפט יכובדו ויקויימו וכי אינטרס זה גובר על אינטרסים ציבוריים אחרים, כגון הרצון לסיים הליכים פליליים או שיחרור נאשם, שנכלא עד תום ההליכים, לפני שיוצא פסק־דין.

השופט איפשר לחאסן לערער לבית־המשפט העליון תוך 45 יום על הפסיקה.

3 תושבי טירת הכרמל נאשמים בגניבת רימוני רסס מצה"ל

סוכן משטרתי סמוי הביא לחשיפת פרשת גניבת 13 רימוני רסס מבסיס צה"ל. כך עולה מכתב־אישום שהוגש אתמול בבית־המשפט המחוזי בחיפה נגד שלושה צעירים תושבי טירת הכרמל המואשמים בהחזקה ונשיאה של נשק ובקבלת רכוש צבאי שהושג בפשע.

אחד הנאשמים בפרשה זו, אליהו גוזלן (22), מואשם בהשלכת רימון רסס לעבר מונית השייכת למשה דוד.

סגן בכיר בפרקליטות מחוז חיפה, עו"ד תמי שפיר, מגוללת בכתב־האישום שהוגש נגד שלמה רחמים (23), חיים ארזן (21) ואליהו גוזלן (22) את פרשת גניבת 13 רימוני רסס מבסיס צבאי שבה מעורב, לטענת התביעה, אורי אנקווה, חייל בשירות סדיר ששירת בשלהי '87 בבסיס בעורה שליד עפולה.

התביעה טוענת, כי החייל פרץ למחסן הנשק שבבסיס בשתי הזדמנויות וגנב 13 רימוני רסס צה"ליים. הוא הביאם לטירת הכרמל והצפין אותם, יחד עם הנאשם שלמה רחמים, ב„סליק" בקיר שמאחורי בית־הספר „אריאל" במקום.

התביעה טוענת, כי חלק מרימונים אלה הושלך ע"י החייל והנאשמים שלמה רחמים וחיים ארזן על שפת־הים בואכה כפר גלים ובשדה הסמוך למשתלה שבמבואות טירת הכרמל. מיצבור רימוני הרסס שנותר נדד ממקום מיסתור למקום מיסתור.

התביעה טוענת, כי בליל ה־17 בנובמבר '87 השליך הנאשם אליהו גוזלן רימון רסס לעבר מונית מרצדס שחנתה בשכונת שרת בטירת הכרמל וגרם לה לנזקים. כל זאת, כדי להפחיד את אחיו של בעל המונית.

במקרה אחר, טוענת התביעה, הציעו החייל והנאשם שלמה רחמים לסוכן משטרתי יוסי לוי למכור לו שני רימוני רסס תמורת רבע שק חשיש. עיסקת חילופין זו לא יצאה אל הפועל ובמקום זאת, טוענת התביעה, שילם הסוכן המשטרתי לנאשם שלמה רחמים 100 ש"ח על החשבון, תוך הבטחה להוסיף ולשלם סכום נוסף לחייל המעורב, לטענת כתב־האישום, בגניבת הרימונים מהבסיס הצבאי.

סגן נשיא בית־המשפט המחוזי בחיפה, השופט א.ד. בר, הורה אתמול להאריך את מעצרם של שלושת הנאשמים. (עתי"ם)

מימוש רווחים ב„חופשיות"

מאת אלחנן הורוביץ
כתב „על המשמר"

המיפנה המתאומי, שחל לטובת הדולר, השפיע גם אתמול על המסחר במניות ההסדר. הד ביקושים להן הגיעו ל־4.6 מיליון ש"ח, בעוד שההיצעים בהן הסתכמו ב־3 מיליוני ש"ח. 15 משעריהן עלו, לעומת 7 שירדו ו־8 שנשארו בלי שינוי. לעומתן היה מימוש רווחים במניות הד חופשיות, אחרי עליות שעריהן בשלושת ימי־המסחר הקודמים. 122 עלו, 138 ירדו ו־178 נשארו בלי שינוי.

באיגרות החוב היו עליות גדולות — עד 3% — רק בסוג „ברירה כפולה".

בקרנות הנאמנות השקיע אתמול הציבור 3.6 מיליון ש"ח.

העליות בשערי הדולר בעולם, שבאו כתוצאה מקניות דולרים מאגירות על ידי הבנקים המרכזיים של יפאן, מערב־גרמניה, שווייץ ומדינות אחרות, הביאו אתמול לעליית שער הדולר היציג ב־0.0121 אג' ל־1.5499 ש"ח.

בעולם הוסיף אתמול הדולר

גלגלי הבורסה

לעלות — בטוקיו ב־3 ינים ל־125 — ובמערב־אירופה ל־1.61 מ"ג ל־1.308 פר"ש, ל־5.421 פר"צ. עם שיפור הדולר חל שיפור גם בשוקי־המניות.

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים — 4.1.1988

	היחידה	בנקנוטים		העברות והמחאות		שערים
		קניה	מכירה	קניה	מכירה	יציגים
סל מטבעות	1	—	—	1.7036	1.7249	1.7162
דולר אמריקני	1	1.51	1.58	1.5399	1.5591	1.5499
מרק גרמני	1	0.94	0.98	0.9529	0.9648	0.9618
לירה סטרלינג	1	2.80	2.94	2.8534	2.8890	2.8751
פרנק צרפתי	1	0.27	0.29	0.2819	0.2858	0.2845
ין יפאני	100	1.21	1.27	1.2309	1.2463	1.2384
גילדן הולנדי	1	0.84	0.88	0.8503	0.8609	0.8554
פרנק שווייצרי	1	1.15	1.21	1.1737	1.1883	1.1817
כתר שבדי	1	0.25	0.27	0.2627	0.2660	0.2642
כתר נורווגי	1	0.24	0.25	0.2444	0.2474	0.2464
כתר דני	1	0.24	0.26	0.2483	0.2514	0.2499
מרק פיני	1	0.38	0.40	0.3882	0.3930	0.3906
דולר קנדי	1	1.17	1.22	1.1880	1.2028	1.1959
דולר אוסטרלי	1	1.06	1.14	1.1026	1.1164	1.1101
ראנד דר' אפריקני	1	0.47	0.80	0.7881	0.7979	0.7927
פרנק בלגי	10	0.44	0.47	0.4565	0.4622	0.4594
שילינג אוסטרי	10	1.33	1.40	1.3583	1.3752	1.3665
לירה איטלקית	1,000	1.27	1.35	1.2978	1.3140	1.3055

טלקס

● ישובים בגליל ייתבעו על אספקת מים מזוהמים

משרד־הבריאות יגיש תביעות משפטיות נגד 10 ישובים באצבע הגליל שאינם מטפלים במי השתייה שלהם כראוי.

מדובר בישובים מעין ברוך, הגושרים, דן, דפנה, כפר סולד, שניר ובית הלל, שמיתקני החיטוי שברשותם אינם מטופלים כראוי וכתוצאה מכך מי השתייה המסופקים לתושבים מזוהמים לעיתים קרובות, ובישובים להבות־הבשן, גונן ושאר־ישוב, שלא התקינו מיתקנים לחיטוי מי השתייה למרות דרישות חוזרות ונשנות מצד משרד־הבריאות.

יהודה צור

● מפ"ם תומכת במועמדות יוסף קסטל לראשות בת־ים

מפ"ם בת־ים מתייצבת לצידו של תת־אלוף (מיל.) יוסף קסטל, שנבחר על־ידי מפלגת העבודה כמועמד מטעמה לראשות עיריית בת־ים.

בקרוב יוקם מטה בחירות ב־ראשותו של מזכיר מועצת פועלי בת־ים בן־ציון מזעקי, ומפ"ם תקבע את נציגיה במטה.

בעיר רווחות שמועות שבדעת ראש העיר הנוכחי, אהוד קינמון ממפלגת העבודה, לצאת ברשימה עצמאית בבחירות המוניציפאליות הקרובות.

קינמון אמר לכתבנו, שהוא טרם החליט דבר.

אשר שילוני

● תביעה להחזיר לעבודה פועלים ערבים שהשתתפו בשביתה

חסיין פארז ואלי ספרן, נציגי סניף מפ"ם בעכו, הגישו הצעת החלטה למזכירות מפ"ם, לפיה תובעת המזכירות מעיריית עכו להחזיר מיד לעבודה את הפועלים הערבים שפוטרו עקב השתתפותם בשביתת החוזהות של „יום השלום".

מזכירות מפ"ם ציינה את העובדה, שבעכו שוררים מזה זמן רב יחסי שכנות טובה בין האוכלוסיה היהודית והערבית. עוד הוסיפה, כי שביתה היא דרך ביטוי לגיטימית ־בעת עמדות במשטר דמוקרטי ועל כן אין לפגוע בעובדים שניצלו ־ות זו. (שע"ה)

הועדה המקומית לתכנון ולבניה
גבעתיים
הודעה לפי סעיף 149—151 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
גוש 6160, חלקות 490, 227, רח' ז'בוטינסקי מס' 19—17.
תיק בניין 1010
ניתנת בזה הודעה כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה בקשה להקמת בית מגורים בן שלוש קומות מעל קומת עמודים מפולשת עם הקלה של 6%+ עבור מעלית ומקלט על קרקעי כהקלה.
לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל יואיל להגישה לוועדה תוך ־ עד של 15 יום החל מיום הפרסום של הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות תוך ־קופה הנ"ל תובא הבקשה לאישורה של הועדה.
יצחק ירון, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבנייה גבעתיים

הועדה המקומית לתכנון ובניה
רעננה
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965 להלן החוק:
ניתנת בזה הודעה כי בהתאם לסעיף 149 לחוק, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ובניה רעננה (להלן הועדה המקומית) בקשה להיתר בניה בגוש 6579 חלקה 363, רח' מגדל. מבוקשת הקלה 3.6% משטח המגרש בקומה א'. דהיינו 28.6% במקום 25% המותרים לפי רע/1/1 א. מבוקשת הקלה בקו בניין צדדי דהיינו 3.6 במקום 4.0 מ' המותרים לפי תכנית רע/1/1א.
כל המעוניין רשאי לעיין בתכנית במשרדי הועדה המקומית רעננה במקום ובימים שהמשרדים פתוחים לקהל. כל מי שהנו נפגע מהקלה זו רשאי להגיש התנגדותו להתרת ההקלה הנ"ל תוך שבועיים מתאריך הודעה זו לועדה המקומית במשרדי העיריה.
ב. וולפוביץ, יו"ר הועדה המקומית לתכנון ובניה

הטור השבועי
על פעולות ויעדים

ליאם גלוי תפקידנו בשרות ציבור הפנסיונרים, עלינו לחזק את הסתדרות הגימלאים ונבחירה ארגונית ע"י קיום בחירות לועידה בהקדם האפשרי, אמר אוראיל אברהמוביץ, בימי העיון של סניפי מחוז יהודה ובנעיתיים.

נבצע הבחירות הוא הזדמנות לארגן מחדש את הסניפים ולכונן מוסדות רעננים להסתדרות הגימלאים. זאת גם הזדמנות לקשור במעגל הסברתי מקיף את הגימלאים להסתדרותם ולהסביר את הבעיות הרב־גווניות של הקשישים והפנסיונרים לציבור הרחב. הבעיות איתן צריך „גיל הזהב" להתמודד הן בנושא בתי אבות, מועדונים, טיפול סעודי ורמות הפנסיות והקצבאות.

המרצה עמד על הסעיפים השליליים לגימלאים הטמונים בהצעת תקציב המדינה של האוצר כמו הקטנת סובסידיות על מצרכים ושרותים חיוניים. בשעה שמכבידים באמצעות התקציב על בעלי הכנסה נמוכה מבטלים את מס יסף כדי להקל על בעלי ההכנסות הגבוהות, ציין הנואם תוך נתיחה ביקורתית.

א.א. הביע תקווה כי ידם של השרים וחברי הכנסת הפועלים נגד התקציב הפוגע בשכבות הסוציאליות החלשות תהיה על העליונה.

א. אברהמוביץ מסר, כי נחוגי הועדה למו"מ על גודל פיצויי השחיקה לפנסיונרים תקציביים עובדי המדינה ורשויות מקומיות לשעבר, הודיעו לו כי תוך שבועיים יסוכם הנושא.

בתגובה על שאלות בדבר מצבם של קרנות הפנסיה לאור הפרסומים השליליים אמר א.א. אם הנוגעים בדבר ישבו במשך 20 השנים הקרובות ולא יעשו דבר - יווצר מצב פרובלמטי מאוד. אולם אם בינתיים יוגדלו אחוזי ההפרשות (החל מ־1 באפריל 1988 - ישלמו 17.5% במקום 16%) ויועלה גיל הפרישה, דבר שהוא לטובת העובד העומד לפרוש ולטובת הקרן, יהיה ביכולתם של קרנות הביטוח למלא את התחייבויותיהם בכבוד.

כיעד לפעולות הסתדרות הגימלאים בקשר לפנסיות, רואה א.א., יו"ר הסתדרות הגימלאים את עדכון הפנסיות לפי שכר הממוצע במשק שיטה זו תאפשר לגימלאי לחיות ברמת החיים המתפתחת והמקובלת בחברה.

בסניפים —

חולון – ראויה לציון פעילותו הענפה של הסניף בראשות הח' אליעזר נפן, מקיימים חוגים ללימוד שפות, ייעוץ משפטי ובענייני ביטוח לאומי, טיפול בפרט וטיולים מאורגנים לידיעת הארץ בהנחיית מדריכים מוסמכים.

ב־30 בדצמבר ש.ז. נתקיימה עצרת לציון מלאות 67 שנים להסתדרות העצרת נפתחה בשירת ההימנונים ובשירת המקהלה בנצוחו של אילן כדורי. לאחר דברי הפתיחה של אליעזר נפן ברכו: משה רינת מזכיר מועצת הפועלים, עו"ד חיים שרון ראש העיר, גדון בן ישראל חבר הועדה המרכזת. בחלק האמנותי הופיע הצמד צחי ויעל.

חיפה – ב־28 בדצמבר ש.ז. התקיים יום עיון איזורי. פתח והנחה משה מוהליבר. ברכו: דוד עזרא, מנהל המחלקה וחברה גימלאים, שלמה וול, מרדכי זילברשטיין, פרופ' שמעון שיטרית התיחס בהרצאתו המקיפה לבעיות הקשישים במדינה. הח' דב פלג הרצה על קופות הגמל וההכרה באיחוד.

רוממה – ב־15 בדצמבר ש.ז. התקיימה מסיבת חנוכה. פתח והנחה אהרן לרנר בירך י. בלושטיין. ב־23 בדצמבר חגגו חג ההסתדרות הרצה יהודה בן נון. מקהלת הקריות הנעימה את הערב.

ב־27 בדצמבר ש.ז. התקיימה מסיבה לח' י. פלג בהגיעו לגיל גבורות, בירך יו"ר המחוז י. בלושטיין. לחתן המסיבה הוגשה תעודת הרשמה ביער אבא חושי 18 עצים.

מחוז יהודה – ב־31 בדצמבר ש.ז. התקיים יום עיון בהנחיית יעקב כהן יו"ר המחוז. הרצו: דב פלג בנושא איחוד הקרנות, והח' אריה סריג בנושא הבעיות הארגוניות של הסתדרות הגימלאים, יו"ר הסתדרות הגימלאים הח' א. אברהמוביץ סקר יעדים ומטרות. בדיון השתתפו יצחק בנארי, אברהם שדה, רעיה גורן, נפתלי וייסמן, גדליה קדישביץ, ישראל שמידט, פולישצוק, שלי שאול, אליעזר בלבן.

תל־אביב רמת־אביב – למעדון קציני תוזמן הח' צבי אטלס יו"ר אגף הרווחה להרצות על פעולות הסתדרות הגימלאים. לאחר דבריו הוצגו לו שאלות והוא ענה עליהם.

בפתיחה החגיגית של שנת הלימודים במכללות (7 במספרן) השתתפו קרוב לאלף חברים/ות ברכו: טדי קאופמן, נתן וולך, שמעון אביזמר, חנן מאירי, וחזו בהצגה של תיאטרון החאן הירושלמי „רופא בעל כרחו".

למלאות 67 שנות ההסתדרות התקיימו מסיבות ומפגשים בשכונות ובמועדונים: דיזנגוף 213, מועדון בבלי, מועדון רמת־הטייסים, מועדון רמת־אביב, ובשכונות בצרון, יד־אליהו, יפו ופלורנטין.

רמת־גן – ב־27 בדצמבר ש.ז. מסיבה לחודש ההסתדרות ו־40 למדינה. ברכו: שאול סוירי, בני גטר, שמעון גימן.

ב־28 בדצמבר ש.ז. יום עיון ב„מבטחים" זכרון יעקב בו השתתפו 50 גימלאים נציגי 10 מועדונים הרצו: יחזקאל גדעוני על הבעיות הארגוניות והחברתיות של הגימלאים. משה שדה על מדיניות הרווחה. הנחה שמעון גולמן וארגן משה מודריק.

המגזר הדרוזי – ב־21 בדצמבר ש.ז. התקיים יום עיון במועצת פועלי פקיעין פתח והנחה הח' פיאד חמד רכז הגימלאים, הח' מוניר פאריס מסר דו"ח מפעולות המועצה. ברכו דוד עזרא ושמעון אביזמר שהתיחס לאירועים האחרונים. הח"ח שאלו שאלות והתלוננו על קופ"ח. ביום העיון השתתף הח' אפרים ליפשיץ עורך ניב הגימלאי אשר מסר שבקרוב יהיו בעתון 4 עמודים בשפה הערבית.

„נתיב" – נפתח מועדון ברח' דיזנגוף 215 המיועד לגימלאי סולל בונה וכור. כמעט מדי יום מתקיימות הרצאות הקרנת סרטים לימוד שפות התעמלות ונשחקים. על תכניות המועדון אפשר לחיוודע בטלפון 5108147, 281431.

סולל בונה – ב־28 בדצמבר ש.ז. התקימה מועצה בבית רמז בזכרון־יעקב. לועד הארצי נבחרו 16 חברים. ועדת כספים ארצית של 9 חברים. הח' משה קוצבסקי, נבחר כיו"ר המועצה. ישראל ליבאי כיו"ר הארגון, המועצה החליטה לקיים פורום מחוזי המורכב ממזכירי הועדים האיזוריים, לועד הגימלאים חיצבים בבאר־שבע צורפה החברה חנה קליינמן

פתח־תקוה – גימלאי יצבי סולל־בונה, קיימו מסיבת חנוכה ב־21 בדצמבר ש.ז. פתח והנחה הח' אברהם ברון, ברכו ציון צאלח מזכיר מועצת הפועלים, והח' אהרן כצנלסון יו"ר סניף הסתדרות הגימלאים, משה קליצבסקי מזכיר הגימלאים במחוז הדרום. ל־26 חברים שהגיעו לגבורות חולקו תעודות הרשמה לקק"ל.

גימלאי „מבטחים" – ב־22 בדצמבר ש.ז. התקיימה מסיבת חנוכה. ברכו הח' קורצוורן, הח' א. כצנלסון ואורי אלפרט מנרכז הסתדרות הגימלאים.

גימלאי „נתיב" – ב־23 בדצמבר ש.ז. מסיבת חנוכה ברכו - משה זילבר, הח' א. כצנלסון וציון צאלח מזכיר מועצת הפועלים.

האוניברסיטה הפתוחה –

האוניברסיטה לגימלאים – ההרשמה למחזור שני נתחילה. על כל המעונינים לפנות למס' טלפון 263211־422636 ת"א.

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה — עומר
בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבנייה, תשכ"ד—1964, ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי גב' ומר כץ חנה וצבי הקלה של 2.4% באחוזי בנייה לקומה אחת, בגוש 38558, חלקה 136, השיטה מספר 124 — בניגוד לתכנית / שינוי תכנית 28/102/03/14.
כל המעוניין יוכל לעיין בבקשה האמורה במשרד המחלקה הטכנית במועצה מקומית עומר, ברחוב רותם בימים: א', ד', ה' — בין השעות: 8.00—12.00 לפנה"צ וביום ג' בין השעות: 17.00—19.00 אחה"צ ללא תשלום ורשאי להגיש התנגדות מנומקת בשני העתקים לוועדה המקומית האמורה תוך 14 יום מיום פרסום זה. ז'ק ארז
תאריך: 29.12.87 יו"ר הוועדה המקומית עומר

לשמואל כץ והמשפחה
אתך באבלך במות
האח
קיבוץ גן־שמואל

העובדים החקלאיים יגישו תביעות שכר נפרדות

מאת כתבנו לענייני עבודה

איגוד העובדים החקלאיים הורה אתמול לוועדי העובדים בענפי החקלאות השונים להגיש תביעות שכר נפרדות [illegible] ולנקוט בצעדים ארגוניים אם המעסיקים יסרבו לדון בתביעות [illegible].

האיגוד נקט בצעד זה לאחר [illegible].

האיגוד תובע שכר יומי בסך 40 ש"ח בשנת העבודה הראשונה ובשנה השנייה ועד היום שכר חודשי בסך 1,040 ש"ח בתוספת ותק באחוזים וכן עידכון שכר עבודה עבור האריזה הנעשית בקבלנות ותוספת שכר בדירוג המנהלי.

הוועדה המתאמת של האגף לאיגוד מקצועי אישרה אתמול את סכסוך העבודה עליו הכריזו נציגי ארגון עובדי „בזק" במחאה על החלטת משרד־התקשורת להוציא מכרז להתקנת תשתית לרשת טלוויזיה בכבלים. העובדים דורשים למסור להם עבודה זו בהתאם להסכם שנחתם בשעתו בינם לבין שר־התקשורת לשעבר, אמנון רובינשטיין.

ועד עובדי „תדיראן" קורא להנהלה להתפטר

מאת אשר שילוני, כתב „על המשמר"

ועד עובדי חטיבת קשר מערכות ב„תדיראן" קורא לפטר את ההנהלה בשל כוונתה לפטר כ־100 עובדים ולהוציא החודש 700 עובדים מחטיבה זו לחופשה. הוועד פנה לבית־הדין לעבודה בבקשה לקיים איום דיון בעניין זה.

באיגרת ששיגר הוועד אל העובדים צויין, כי „תדיראן" סיימה את השנה בצורה מאוזנת מבחינה כלכלית הודות למאמצים שהשקיעו העובדים במהלך החודשים האחרונים. כאות הוקרה לעובדים, נאמר באיגרת, פנתה ההנהלה אל הוועד שיכין רשימת פיטורים.

חברי הוועד מדגישים באיגרתם, כי העובדים סייעו להנהלה בכל פנייה במהלך השנה ונמנעו מעיצומים, למרות השחיקה בשכר והפרת הסכמים מצידה.

ועד העובדים הארצי של „תדיראן" והוועדים של חטיבת קשר ספרתי וחטיבת קשר רדיו ואחרים הודיעו להנהלה, שנהוג לצאת לחופשה שנתית ב„תדיראן" בחודשי הקיץ, או לפחות לתאם את מועדי החופשות בין הוועד להנהלה כחצי שנה מראש.

מועצת פועלי חולון הודיעה להנהלה, כי היא דוחה את הנסיון להוציא את העובדים לחופשה באופן חד צדדי.

ערן נצר (מפ"ם) נשיא אגודת הסטודנטים בחיפה

ערן נצר, חבר מפ"ם מקיבוץ העוגן, נבחר לנשיא אגודת הסטודנטים באוניברסיטת חיפה.

בחירתו לתפקיד באה לאחר נצחון מרשים של רשימת „סלע־צוותא" בבחירות לאגודת הסטודנטים בחיפה — 37 נציגים מתוך 39.

נשיא אגודת הסטודנטים הפורש, שמואל בן־נפתלי, אמר, כי „ההצלחה בבחירות נובעת מעבודה קשה ומאומצת של תא הסטודנטים של מפ"ם ואין זה מקרה שציבור הסטודנטים הביע בו אימון מלא". (שע"ה)

מזג אוויר

תחזית מזג האוויר להיום: גשם ברוב חלקי הארץ. תשקיף למחר: הגשם יתמעט במשך היום.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 5־10; רמת־הגולן 5־8; נהריה 10־13; צפת 4־7; חיפה 9־16; טבריה 10־14; נצרת 7־10; עפולה 9־13; שומרון 7־11; תל־אביב 12־16; לוד 10־15; יריחו 11־16; עזה 12־16; באר־שבע 9־15; אילת 11־18. (עתי"ם)

חוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הועדה המקומית לתכנון ולבניה
תל־אביב־יפו
הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה—1965
הרינו מודיעים בזאת כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו בקשה ליתן אישור להקלה לתוספת לאחורי בניה במסגרת 4% ופרגולה במרווח אחורי ברחוב אופיר מס' 12 גוש 6627 חלקה 206.
תיק בנין 1/814־012
בקשה מס' 870830
כל בעל קרקע או בנין או המחזיק בהם שיש לו התנגדות להוצאת היתר/אשור הנ"ל במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ולבניה תל־אביב־יפו, שד' בן גוריון 68, את התנגדותו המנומקת ולציין כתבתו המדוייקת וטלפון.
התנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך פרסום מודעה זו ותובאנה לדיון בפני הועדה הנ"ל.
י. כספי, סגן ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה — תל־אביב־יפו

השבוע בטוטו מינימום הפרס הראשון:
2,200,000 ש"ח
הקדימו לשלוח הטפסים
מה יהיה? יהיה טוטו
מינימום כלל הפרסים: 4.2 מליון ש"ח

400 ניתוחים בוטלו אתמול — המרדימים יחריפו מאבקם

ישביתו החל מיום ראשון שני בתי־חולים מדי יום לסירוגין

מאת יוסף שמי,
כתב „על המשמר",
וסוכנות עתי"ם

400 ניתוחים בוטלו אתמול בכל בתי־החולים בארץ בעקבות שביתת הרופאים המרדימים.

הרופאים המרדימים הודיעו, כי יחריפו את מאבקם וישביתו החל מיום ראשון שני בתי־חולים מדי יום לסירוגין, במתכונת העיצומים בהם נקטו רופאי בתי־החולים של קופת־חולים.

במספר בתי חולים נעתרו המרדימים לבצע ניתוחים שאינם דחופים לחולים שניתוחם נדחה כבר מספר פעמים בשל שביתות קודמות במערכת הבריאות. גם בדיקות מסובכות, הנעשות בהרדמה, שנקבעו לאתמול, בוצעו לאחר שרופאים מרדימים הסכימו לבצע את הבדיקה חרף השביתה, בשל שיקולים הומאניים.

בבתי־החולים היו כ־35 ניתוחי חירום, ביניהם ניתוחים אונקולוגיים, ניתוחים קיסריים וניתוחים עקב תאונות דרכים.

למטה משרד־הבריאות, הפועל בירושלים למקרים דחופים, שהועמד לרשות בתי־החולים, הגיעו במשך היום מספר מועט של פניות, מאחר וכל בתי החולים הצליחו להתגבר על הקשיים שנוצרו עקב שביתת המרדימים.

ממשרד־הבריאות נמסר, כי לא היתה במשך היום כל פנייה מצד משרד־האוצר לחדש את המו"מ עם הרופאים המרדימים ולפתור את המשבר ברפואת ההרדמה, הפוגע בתיפקודם של כל בתי־החולים.

משרד־האוצר עומד בסירובו לחתום עם הרופאים המרדימים על הסכם עבודה נפרד.

הרופאים המרדימים הודיעו אתמול, כי „אם יימשכו הקיפאון והסחבת בכל הקשור לתקנים, ומצוקת כוח האדם הקיימת היום בתחום זה, לא יוכלו לחזור לעבודה תקינה וייאלצו להחריף את מאבקם".

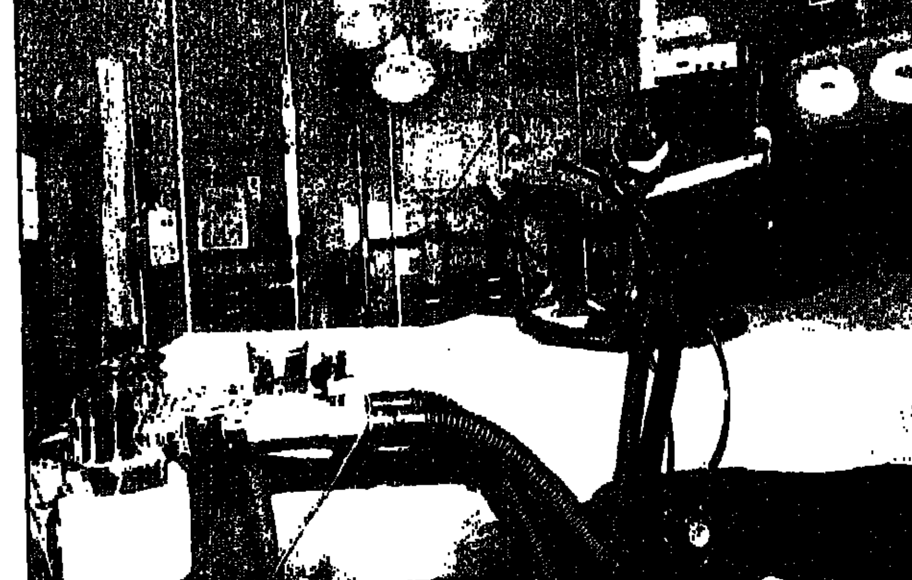

כסא הפוך על שולחן ניתוחים מיותם בבית־החולים איכילוב.
(צילום: אילן אוסנדרהיבר/ „ישראל סאן")

האגודה לזכויות האזרח: להפסיק „ציד המכשפות" נגד ד"ר גורדון

מאת שלי יחימוביץ',
כתבת „על המשמר"

האגודה לזכויות האזרח הודיעה לאוניברסיטת בן־גוריון, כי תייצג את ד"ר חיים גורדון, מרצה לחינוך באוניברסיטה.

הוועד הפועל של האוניברסיטה מינה ועדה לחקירת התנהגותו של גורדון והתבטאויותיו בשיעורים. בהן התבטאויות נגד השר שרון והיועץ המשפטי חריש. אולם עורכי־הדין ד"ר קנת מן (המשמש מרצה באוניברסיטה העברית) ותמר פלג, שמונו מטעם האגודה להגן על גורדון, יעצו לו לא להתייצב בפני הוועדה.

במכתב ששיגרו אל הוועדה הם כותבים, כי הוועדה מונתה בחוסר סמכות, מאחר שאין חוק, הסכם או תקנון המסמיך אותה לפעול.

הנימוק האחר לאי־חוקיות הוועדה, גם אם היתה ממונה כחוק הוא, כי ההליך שבו היא נקטה — יש בו כדי לפסול אותה.

במכתב נאמר, כי ועדה חוקרת צריכה להודיע על תחומי חקירה מוגדרים, וכי לא ייתכן שתחקור „התנהגות" או „התבטאויות" של פלוני. רוחב היריעה של הנושא הנחקר, נאמר במכתב, הוא כזה שאין הדעת סובלת. הפגם הוא כה גדול, עד שיש בו פגיעה בזכות האזרח להליך מקובל והוגן.

עוד נאמר, כי אדם שנחקר צריך לדעת מי מעיד נגדו ולא ייתכן שהוועדה תזמין אנשים באורח פרוץ לספר על גורדון. שעצם הזמנתם פותחת פתח לסיפורי רכילות ולשון הרע.

„כל ההליך מזכיר מנהגי ציד מכשפות, שהם נטע זר במשטרנו הדמוקרטי", נאמר במכתב. „זוהי פגיעה בחופש האקדמי ובחופש הביטוי דווקא על־ידי האוניברסיטה, שאמורה להיות אמונה על חופש הביטוי".

רב קונסרבטיבי מתנדב להתקין מזוזות בתיאטרון חיפה

מאת קובי מנדל, כתב „על המשמר"

רבה של הקהילה הקונסרבטיבית בחיפה, הרב רפאל חריס, טוען, שפסק ההלכה שפסק הרב הראשי הספרדי של חיפה, לפיו אין להתקין מזוזות בתיאטרון חיפה, הינו פסק־דין מזעזע ויש בו, לדבריו, כדי להרחיק עוד יותר את העם מהדת ומהמסורת היהודית ולהגביר את התקצנה האנטי־דתית.

הרב חריס הודיע להנהלת התיאטרון, כי הוא מתנדב להתקין בו מזוזות, אם יהיה צורך בכך.

הרב, שחזה בהצגה „סינדרום ירושלים", ציין, כי אינה לטעמו, אך לא מטעמי דת אלא מטעמים אסתטיים גרידא. יחד עם זאת, ותוכן ההצגה אינו מצדיק, לדעתו, את פסק ההלכה החמור שהוציא רבה הספרדי של חיפה, הרב בקשי דורון. „כל עוד אין ההצגה מסיתה לאלימות ולגזענות, אין מקום למימסד דתי כלשהו לפעול כצנזורה", אמר הרב חריס.

ח"כ מאיר כהן־אבידוב, העומד בראש מחנה הקוראים להורדת המחזה „סינדרום ירושלים", שיגר אתמול מכתבים לכל מנכ"לי המפעלים וועדי העובדים באיזור חיפה, בהם פנה אליהם בבקשה „להחזיר בשאט נפש את המינויים שבידיהם ולתת לבסרים, לסובולים ולסמלים למיניהם להתבוסס בקיאם".

בין המפעלים אליהם פנה רשות הנמלים, המפעלים הפטרו־כימיים, עיריית חיפה ומועצת פועלי חיפה. במכתביו ציין ח"כ כהן־אבידוב בין השאר, כי „אין אני מבקר תיאטרון, אולם לא־ייתכן שהצמד סובול את בסר, שהשנאה העצמית לופתת אותם וכנראה רוח העיוועים נכנסת במוחם, ירמסו ברגל גאווה את העם, את צבא ישראל ואת דגלו. אלה הם מלכי רמיית המתעתעים בקהל הצופים".

יוזמי המפלגה הערבית העצמאית: ח"כ דראושה תפס עלינו טרמפ

מאת קאסם זייד,
כתב „על המשמר"

יוזמי הרעיון להקמתה של מפלגה ערבית עצמאית הביעו מורת רוח על טענתו של ח"כ עבדל והאב דראושה, לפיה הם פנו אליו בבקשה לסייע בידיהם להקים את המפלגה.

„איננו זקוקים לברכת הדרך של דראושה, הרואה את עצמו חלק ממפלגת העבודה" — אמר אחד היוזמים לכתבנו, הוא הוסיף, כי „ח"כ דראושה ניסה ללא הצלחה לתפוס טרמפ על רעיון המפלגה הערבית".

הדובר, שביקש להישאר בעילום שם, אמר לכתבנו, כי הרעיון עדיין בחיתוליו. „קיימנו מספר התייעצויות, אך הדבר אינו סוף פסוק, ואם יתברר שהרעיון אינו רלוונטי, נגנוז אותו", אמר.

ראשי מועצות ערביות הסתייגו מהקמתה של מפלגה ערבית עצמאית.

לכתבנו נודע שקבוצת ראשי מועצות ערביים בלתי מזוהים דחו את התיזורים של מפלגת העבודה אחריהם.

אחד מחברי הקבוצה אמר לכתבנו, כי במפלגת העבודה קיימת נכונות להציג שלושה מועמדים ערביים ברשימתה